KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 43 — 1925 Federated Pressin jäsen. Torstaina huhtik. 9 p. — Thur., April 9th, 1925 IX Vuosik. — Vol. IX

Yksityiskaupan vapauksia Venäjällä laajennetaan

Moskova. — Ivan Smilga, valtion suunnittelukomissionin varapuheenjohtaja, ja A. Sheinman, kotimaisen kaupan komisari myönsivät julkisessa konferenssissa, joka oli kutsuttu koolle keskustelemaan keinoista yksityisen pääoman kiinnittämiseksi Venäjän kauppaan ja teollisuuteen, että neuvostohallitus epäonnistui viime vuoden taistelussa yksityiskauppaa vastaan, kertovat porvarilehtien kirjeenvaihtajat.

Smilga sanoi, että onnettomuudeksi maakuntien viranomaiset käsittivät väärin keskushallituksen politiikan. Uuden talouspolitiikan toteuttamisen asemasta taloudellisen toiminnan avulla he toteuttivat hallinnollisia toimenpiteitä, jotka johtivat yksityisen kaupan häviämiseen.

"Nykyinen taloudellinen tilanne osottaa", jatkoi Smilga, "että valtion ja osuustoiminnallinen kauppa ei voi vaikuttaa yhdistävästi kaupunkien ja kylien välillä ilman yksityisen pääoman osanottoa maan yleiseen kauppaan. Maan edun nimessä neuvostohallitus on vielä kerran valmis tekemään vakavia muutoksia kotimaisessa kauppapolitiikassa ja pitää välttämättömänä antaa suosiollisia myönnytyksiä yksityiselle kaupalle."

Smilga lupaili myös, että hallinnollinen painostus yksityistä kauppaa kohtaan ja sen yhteydessä olevat taloudelliset toimenpiteet tullaan lakkauttamaan.

"Hallitus on käsittänyt ne tappiot, joita jouduttiin kärsimään viime vuoden politiikan johdosta ja tulee tekemään muutoksen", jatkoi hän.

Asian ollessa työ- ja puolustusneuvoston käsiteltävänä esitti puheenjohtaja Kamenev, että tavarain myynti yksityisliikkeille valtiotrustien ja osuuskuntien välityksellä poistetaan ja yksityisten liikkeenharjottajien veroja tuntuvasti alennetaan. Perustellessaan tätä muutosehdotusta, jota pidetään tärkeimpänä sitte Leninin alotteesta toimeenpannun uuden talouspolitiikan, Kamenev sanoi, että muutamilla Neuvostoliiton alueilla vallitseva 'liikkeen kuoleutuminen' oli vahingollisempi ja vaarallisempi kommunistisen valtion taloudelliselle rakenteelle kuin yksityiskapitalismi.

Nämä uudistukset ovat lähteneet ylimmän talousneuvoston alotteesta. Tämä neuvosto oli tullut siihen vakaumukseen, että niin jyrkkä taistelu yksityisliikkeitä vastaan kuin tähän saakka oli käyty, tulisi tuhoamaan Venäjän kotimaisen kaupan ja viemään maan taloudelliseen pulaan. Ylimmän talousneuvoston puheenjohtaja Dshershinski tuomitsi nykyisen suhtautumisen yksityisliikkeihin vielä ankarammin kuin Kamenev. Hän lausui: "Hallituksen tavoteltavana olevat suuret tarkotusperät pakottavat meidän tunnustamaan, että entinen talouspolitiikkamme on ollut erheellinen. Meidän voimamme on juuri siinä seikassa, että rohkenemme tunnustaa erehdyksemme."

Vaikka myönsi, ettei hänellä ollut vähintäkään myötätuntoisuutta **yksityiskapitalisteja** kohtaan, Dsherdshinski sanoi Neuvosto-Venäjän ei voivan tulla toimeen, elleivät yksityiskauppiaat ottaneet osaa maan yleiseen liike-elämään. Nyt oli aika ottaa käytäntöön uudet menettelytavat kotimaisessa liikepolitiikassa, eikä hänen mielestään tämä hallituksen poikkeaminen nykyisestä menettelytavasta ollut käsitettävä miksikään "peräytymiseksi".

Näitä uudistuksia tervehtivät ihastuksella yksityiset liikemiehet ja yhtiöt, joista tuhansien viime vuonna täytyi lopettaa liikkeensä, sentähden että hallitus yritti yksinoikeudekseen vallata kaiken kotimaisenkin kaupan ja teollisuuden.

Itävallan sos.demokraatit sotaisia

Wieni. — Kun valtiopäivillä ehdotettiin Itävallan nykyisen — ainoastaan 17,000 miestä käsittävän — armeijan pienentämistä, piti sos. demokraattien johtaja Bauer kaikkien hämmästykseksi puheen, jossa hän lausui, että armeijaa ei millään muotoa saa vähentää, sillä sitä voidaan tarvita millä minuutilla hyvänsä. Bauer selitti Itävallan sosialidemokratian olevan uhattuna sekä Unkarin että kotimaisen taantumuksen taholta. Ja hän lisäsi, että sekin aika tulee, jolloin sosialidemokratia on leviävä kaikkeen mailmaan — asevoimalla, jos niin tarvitaan.

Ei suuret sanat suuta halkase, sanotaan. Mitenkähän sitä nykyisenä miljoona-armeijain aikakautena mailmaa vallotetaan 17,000 miehen armeijalla!

FASCISTIMURHAAJAT SAKSASSA

Berliini. — "Konsuli" niminen fascistijärjestö, joka toimeenpanemainsa Erzbergerin ja Rathenaun murhien jälkeen uudestajärjestettiin "Witting" nimellä, oli antanut vaalijulistuksen, sekin, ja ilmottanut jäsentensä äänestävän presidentiksi monarkistiehdokasta Jarres'ia. Vaalijulistuksen on allekirjottanut kapteeni Knilling, joka suoritti Ezrbergerin murhatyön ja siitä tuomittiin kymmenen kuukauden vankeuteen, mutta ei ole vielä rangaistustaan kärsinyt. Sillä tavalla fascistimurhaaja saa vuosikausia herrastella vapaalla jalalla ja vielä kirjotella vaalijulistuksia noskien. — Saksan raivaajalaisten — ihanassa isänmaassa.

KAPITALISTIN LELLIPOIKIA

Quebec. — Davien laivarakennus- ja korjaus-yhtiön noin kolmesataa työmiestä on yksimielisesti päättänyt hyväksyä 10 prosentin palkanalennuksen. Siitä heti oli seurauksena, että yhtiö sai rakentaakseen kaksi uutta teräksistä rahtilaivaa Canada Steamship Lines yhtiölle puolen miljoonan dollarin hinnasta. — Aikovatko Davien yhtiön osakkaat myös tyytyä pienempään voittoprosenttiin, siitä ei mitään mainita.

Tekstiilityöläisten työselkkauksista

New York. — New Englannissa on vielä käynnissä useita pieniä tekstiilityöläisten lakkotaisteluita. 350 työläistä Hadley tehtaalla Holyokessa, Mass. ovat lakossa vaatien 15 pros. palkankorotusta. Työläisillä on itsenäinen unio, joka palkanylennysvaatimuksensa perustelee siihen, kun tehtailijat ovat ilmottaneet saaneensa suuria liikevoittoja.

Ryijymattojen valmistajat ovat lakossa Amsterdamissa N. Y. Stephen Sanfors & Sons tehtaalla.

Uticassa, N. Y. pumpulityöläisten kerrotaan palaavan työhön kaupungin pormestarin nimittämän komitean tekemillä ehdoilla, että he hyväksyvät viiden prosentin palkanalennuksen toukokuun 30 päivään saakka, johon mennessä komitea toivoo tilintarkastajain välityksellä pääsevänsä selvyyteen siitä, onko Utica Steam & Mohak Valley Cotton Co. menetellyt oikein alentaessaan työläistensä palkkoja.

Ranskassa vaihdettu rahaministeriä

Pariisi. — Etienne Clementel, Herriotin hallituksen rahaministeri erosi mitä omituisimpien olosuhteiden vallitessa.

Iltapäivällä, jolloin pääministeri oli edustajakamarissa, piti Clementel puheen senaatissa, ja sanoi hallituksen aikovan lisätä seteleiden ulosantoa korkeimpaan sallittuun määrään kaupan tyydyttämiseksi. Tätä lausuntoa ei hän tehnyt hallituksen luvalla. Kun pääministeri kuuli mitä rahaministeri oli lausunut, riensi hän edustajakamarista rahaministerin luo ja määräsi hänen korjaamaan lausuntonsa.

Kello 10 illalla kutsuttiin ministerineuvoston kokous, jossa myös olivat läsnä edustajahuoneen johtajat. Clementel oli itse kokouksesta poissa. Kokouksessa luettiin hänen erohakemuksensa.

Virallisessa tiedonannossa sanotaan, että hänen eroamisensa on hyväksytty.

Uudeksi rahaministeriksi on nimitetty de Monzie.

Hallituksen ohjelmana, mikäli siitä on selkoa saatu, arvellaan olevan verottaa pääomaa, mutta jollakin semmoisella tavalla, ettei sitä voitaisi nimittää suorastaan pääoman verotukseksi. Sanotaan hallituksen arvioivan maan hankitut pääomat tuhanneksi biljoonaksi frangiksi. Niihin hallitus ottaa 10 prosentin kiinnityksen, joka on maksettava kymmenen vuoden kuluessa; jos kuka maksaa kiinnityksensä aikasemmin, saa siitä joitakin etuja. Nämä kiinnitykset hallitus antaa Ranskan valtiopankille vakuudeksi ulosannettavista uusista setelibiljoonista.

Rahamiesten ja teollisuudenharjottajain piireissä tämä ehdotus tietysti on kohdannut mitä ankarinta vastarintaa. Ennen mitä hyvänsä, vaikka frangin aryon alentaminenkin runsaalla setelin ulosannolla, mutta ei pääomaveroa. Sosialistit kuitenkin yhtä jyrkästi vaativat pääomien verottamista. Ja Herriot näyttää olevan varma hallituksen enemmistöstä edustajakamarissa.

Jotenkin yhtä varmoja lienevät Herriotin vastustajat hallituksen häviöstä senaatissa. Paitsi Poincareta on siellä Herriotia vastassa hänen katkera vihamiehensä Millerand, joka juuri on saanut loistavan vaalivoiton ja tullut valituksi senaattiin. Hallituksen sanomalehdistö teki parhaansa hänen vaalinsa estämiseksi, etupäässä julkaisemalla otteita hänen entisistä puheistaan. Millerand, näet, alotti poliittisen uransa jyrkkänä sosialistina, niinkuin moni muukin luopio.

Herriotin hallituksen ennustetaan olevan hyvin lähellä kukistumistaan. Taikka sitte joutuvat edustajakamari ja senaatti taistelemaan keskenään, josta seuraa parlamentin hajotus.

Johonkin tuntuvaan verotukseen Ranskan joka tapauksessa on pakko turvautua. Ainainen lainausohjelmakaan ei iankaiken vetele.

NOVA SCOTIAN LAKKO

Toronton puusepille tyrkytetään kilpailevaa järjestöä

Toronto. — Yhdysvalloissa kaksi vuotta raivonnut taistelu kahden eri puuseppäjärjestön välillä, syttynee täälläkin palamaan lähitulevaisuudessa. Sillä näinä päivinä on tänne saapunut International Union of Building Trades Carpenterien presidentti Claude R. Roland perustaakseen mainitulle järjestölle tänne paikallisosaston. Vaikkakaan tuo unio ei ole Amerikan Työväenliiton yhteydessä, niin siitä huolimatta on Amerikan Työväenliiton yhteydessä oleva rakennustyöläisten departementti antanut sille epävirallisen tunnustuksen. Sitävastoin taasep on Amerikan Työväenliittoon kuuluva United Brotherhood of Carpenters tykkänään rakennustyöläisten departementin ulkopuolella, josta muodollisesta seikasta rakennustyöläisten departementti on saanut aiheen ryhtyä epävirallisesti auttamaan kilpailevaa järjestöä.

Rolandin edustamalla uniolla on alkujuurensa eräässä levyseppäin union ja puuseppäin union välisessä selkkauksessa, jossa kiisteltiin siitä, kummanko union jäsenille kuuluu peltistä tehtyjen valeikkunain paikalleen asettaminen. Työväenliiton riitaisuuksia selvittelevän lautakunnan ratkaistessa asian levyseppien eduksi, vetäytyi United Brotherhood of Carpenters tykkänään syrjään rakennustyöläisten departementista. Senjälkeen perustettiin International Union of Building Trades Carpenters muka sillä perusteella, koska United Brotherhood of Carpenters oli kieltänyt jäsenensä työskentelemästä sellaisissa työpaikoissa, joissa levyseppäin union jäsenet kiinnittivät valeikkunat paikoilleen, ja josta menettelystä taasen oli seurauksena miljoonien dollarien arvoisten töiden pysäyttäminen kautta Yhdysvaltoja.

— Yllämainittu seikka puhuu kyllin selvää kieltä Ammattiunioitten Valistusliiton unioitten yhtenäistyttämissuunnitelman puolesta. Torontossa on sillä melko luja kannattajajoukko, joka varmaankin tulee alkuunsa lopettamaan Rolandin toimenpiteet kilpailevan unionsa kera.

Venäjältä saadut $5,000 kipeästi tarvitaan.

Glace Bay. — Tuskin olivat venäläiset kaivosmiehet ennättäneet ojentaa auttavan kätensä Atlannin tällä puolella taistelevain toveriensa avustamiseksi, kun kaikki työväen yhtenäisyyttä vastaan vihamieliset voimat riensivät hajottamaan työläisten rivejä. Hurjassa raivossaan eivät ne malttaneet odottaa, että kaivosmiehet itse olisivat puhuneet puolestaan, vaan huusivat Halifax Heraldissa täyttä kurkkua: "Parempi kuolla nälkään Bescon kynsissä kuin huolia limppuakaan venäläisiltä kivihiilen kaivajilta". Mutta on aina arveluttavaa mennä puhumaan Nova Scotian kaivosmiesten nimissä. Halifax Heraldissa kapitalistin kätyrit puhuivat heidän puolestaan. Nyt alkavat kaivosmiehet itse puhua.

U. M. W. of A. osasto n:o 4536, Dominion n:o 6 kaivoksen miehistö, on julkaissut tekemänsä näin kuuluvan päätöksen:

"Koska Glace Bayn avustuskomitea on heille itselleen parhaiten tunnetuista syistä, kieltäytynyt vastaanottamasta Venäjän kaivosmiesten tämän piirin avustamiseksi lähettämää 5,000 dollaria, ja koska, ennenkuin tämän piirin kaivosmiesten [illegible] mielipidettään tämän rahan suhteen, Halifax Herald maaliskuun 24 p. julkasemassaan piirroksessa kuvasi kaivosmiesten kääntävän selkänsä tälle rahalle ja kasvonsa nälän puoleen, ja käsivarteen, joka oli ojennettu rahoja tarjoamaan, oli kirjotettu sanat 'polsevikki-propagandaa'; sentähden olkoon päätetty, että me hyväksymme J. B. McLachlanin menettelyn näiden rahojen suhteen, nimittäin pitää ne hallussaan jaettavaksi tarpeessa oleville, ja pyydämme häntä kiittämään venäläisiä veljiämme tästä lahjasta; edelleen päätämme lausua jyrkän paheksumisemme Halifax Heraldin meistä esittämän kuvan johdosta, sillä me emme käsitä tätä lahjotusta 'polsevikki-propagandaksi', vaan venäläisten työläistoveriemme vilpittömäksi tarkotukseksi auttaa meitä taistelussamme Bescoa vastaan; vielä päätämme lähettää kopian tästä päätöksestämme piirimme jokaiselle osastolle, saadaksemme niiden kannatuksen, sekä J. B. McLachlanille ja työväenlehdille julkaisemista varten".

Maritime Labor Heraldissa on julkastuna myös kirjelmä, jossa Louisburgin osasto n:o 4539 pyytää McLachlanin, tätä Venäjältä saatua avustusta jakaessaan, ottamaan huomioonsa heidän osastonsa, sillä piirikomitea ei ole voinut heille vielä antaa enempää kuin 100 dollaria, joka ei riitä mihinkään, ja koska avustus-asema on heidän paikkakunnaltaan niin kaukana, että heidän on hankala käydä noutamassa ruokatavaroina jaettavaa avustusta.

Maakuntahallitus avustaa hädänalaisia.

Halifax. — Pääministeri Armstrong ilmotti lainlaatijakunnassa, että hallitus oli antanut 20,000 dollaria Punaisen ristin käytettäväksi hädänalaisten perheitten avustamiseen. Koska lakko osaksi johtui muutamilla kaivoksilla toimeenpanusta työnsulusta, olivat lainlaatijakunnan vastustuspuolueet ankarasti moittineet hallitusta välinpitämättömyydestä kaivosalueella vallitsevaan hätään nähden, jota oli täytynyt ryhtyä avustamaan vetoamalla ulkopuoliseen armeliaisuuteen. Työväenpuolueen edustajat sen ohessa olivat koko ajan korostaneet hallituksen oikeutta ja velvollisuutta panna työt käyntiin omaan laskuunsa.

Farmariedustaja Robert Smith koetti saada hyväksytyksi ponnen, jossa vaadittiin hallitusta kaivosasetuksen nojalla viipymättä ottamaan valtion haltuun ja käytäntöön Nova Scotian kivihiilikaivokset. Mutta kun esitys tuli "väärällä vuorolla", selitti puhemies Irwin kysymyksen otettavan esille myöhemmin. Heti senjälkeen ilmotti pääministeri Armstrong hallituksen päättäneen ruveta hädänalaisia avustamaan.

Ratkaisun luullaan olevan lähellä.

Hallituksen lähettämä avustus ei sinään poista hätätilannetta, sillä se riittää ainoastaan viikoksi, kun otetaan huomioon, että yleisön armeliaisuuteen vetoaminen samalla lakkaa. Pääministeri tosin sanoi, että lisää avustusta tulee myönnettäväksi tarpeen vaatiessa, mutta hyvin luultavasti hallitus tulee tekemään kaikkensa siihen suuntaan, ettei sen avustusta kauan tarvittaisi. Neuvottelujen tuloksista ei Armstrong antanut mitään tietoja; sanoihan vain voivansa vakuuttaa, "ettei hän jätä tekemättä mitään, mikä on tehtävä".

Yhtenä ratkaisua kiirehtivänä syynä voidaan pitää myös sitä, että maakuntavaalit ovat likellä, sillä nykyisen lainlaatijakunnan viisivuotiskausi päättyy ensi heinäkuulla. Nykyiselle hallituspuolueelle ei ole terveellistä jättää tilannetta niin sekavaksi kuin se nyt on.

Ontariossa tapahtui 58,675 teollisuustapaturmaa viime vuonna

Toronto. — Lainlaatijakunnalle esitetystä Työläisten korvauslautakunnan vuosiraportista ilmeni se seikka, että viime vuoden kuluessa on työläisille maksettu korvausta teollisuustapaturmista yhteensä 6,122,820 dollaria. Tuo summa on 50,000 dollaria pienempi kuin lautakunnan kokonaismenot viime vuonna, ja on siitä maksettu korvausta kaikkiaan 58,675 tapaturmasta.

Vuosiraportin yhteydessä ilmenevistä seikoista voidaan huomata joitakin mielenkiintoisia seikkoja maakunnan teolliseen elämään nähden. Korvauslautakunnalle veroamaksaneiden työvoimanostajain tilikirjain mukaan oli tässä maakunnassa maksettu työpalkkoja yhteensä 387,085,000 dollaria, verrattuna edellisen vuoden 434,163,000 dollariin.

Raportissa mainitaan, että Työläisten korvauslaki Ontariossa on nyt kymmenen vuoden vanha, ja sentähden on siinä tehty lyhyt katsaus menneisyyteen. Kymmenen vuoden ajalla on Ontariossa teollisuuksissa tapahtunut yli 440,000 tapaturmaa, joista loukkaantuneille työläisille ja heidän huollettavilleen on maksettu korvausta lähes 46,000,000 dollaria. Samalla ajalla on teollisuuden harjottajille lähetetty kaikkiaan 225,000 eri verovelkomusta.

Viime vuonna loukkaantuneista työläisistä oli 87 pros. Britannian alamaisia; 57 pros. oli naimisissa olevia miehiä, ja vajaa kaksi pros. oli naisia. Loukkaantuneitten keskinkertainen ikäraja oli 34 vuotta.

"Tseka"-juttu

Berliini. — Yhä täydellisemmin tulevat kommunisteja vastaan tehdyt syytökset paljastetuiksi palkattujen urkkijain toimeenpanemaksi poliisiprovokatsioniksi. Eräs todistaja Thomassen on nyt vannonut jo v. 1923 kuulleensa päätodistaja Neumannin sanovan, että hän tulee hävittämään kommunistipuolueen, ja että suuri oikeusjuttu tulee pantavaksi vireille puoluetta vastaan. Neumann yritti kieltää niin puhuneensa, mutta hänen täytyi myöntää puolueen jo silloin epäilleen häntä urkkijaksi.

Useat toiset todistajat vahvistivat, että koko juttu oli poliisin suunnittelema ja että Neumann ja muut syytteessä olevat urkkijat olivat vain poliisin kätyreitä, joita vastaan ainoastaan näön vuoksi oli nostettu kanne.

Sitävastoin ei ainoakaan todistaja ole tuonut esiin mitään raskauttavaa syytettyjä kommunistisia työmiehiä vastaan, jotka ovat osottautuneet mihinkään rikokseen syyttömiksi.

FASCISTIEN UROSTYÖ LIVERPOOLISSA

Liverpool. — Poliisi on vanginnut neljä henkilöä, joiden epäillään olleen osallisina kommunisti Pollittin, kansallisen vähemmistöliikkeen sihteerin kaappaamiseen junasta ja vangittuna pitämiseen järjestönsä kokouksen ajan. Vangitut ovat Britannian fascistiliiton jäseniä.

Kuka Yhdysvaltoja hallitsee?

Washington, D. C. — Kaikkein tärkeimmät uutiset täällä ovat saatavissa valtiosihteeri Kelloggilta, lukuunottamatta sitä aikaa, jolloin kongressi pitää istuntojaan Valkeassa Talossa. Kahden viimeisen vuoden aikana ovat sanomalehtiraportterit käyneet valtiovirastossa säännöllisesti kaksi kertaa päivässä tapaamassa valtiosihteeriä, tai hänen läheisintä apulaistaan, joista toinen on aina ollut tavattavissa. Mutta Kellogg näyttää aikovan tehdä lopun lehtiraportterien interjuuvauksista. Hän peruuttaa interjuuvin toisensa jälkeen. Hughes oli tavattavissa vähintäinkin kaksi kertaa viikossa, ja hänen sijaisensa oli tavattavissa kerran päivässä. Kellogg on siirtänyt kaikki nuo tehtävät alivaltiosihteeri Grewille, ja on itse tavattavissa ainoastaan kerran kahdessa viikossa. Ja silloinkin kun hän tulee suureen vastaanottohuoneeseensa, ei hänellä ole mitään paljastuksia tehtävänä.

Tuosta Kelloggin vaiteliaisuudesta on saanut alkunsa kaikenlaisia huhuja, koskien hänen pätevyyttään valtioasiain hoidossa, sekä sitä seikkaa, minkäverran sananvaltaa hänellä itse asiassa on tehtävissään. Useasti kun häneltä kysytään Yhdysvaltain suhdetta johonkin määrättyyn asiaan nähden, kehottaa hän tiedustelemaan sitä presidentti Coolidgelta. Kellogg näyttää pitävän itseään vain Valkeassa Talossa asuvan presidentin juoksupoikana ulkomaisiin asioihin nähden.

• • •

Senaatin johtomiehet ovat tehneet syytöksiä, ettei Yhdysvalloilla ole nykyään minkäänlaista ulkopolitiikkaa. He sanovat että on olemassa ainoastaan Calvin Coolidge, joka ei ole koskaan tuntenut, ja jolla ei ole taipumustakaan tuntea maailmantaloutta ja sen politiikkaa. New Yorkista saapuu joitakin rahamaailman hakamiehiä, viettävät sunnuntaipäivän presidentin kanssa, ja sanovat hänelle miten hänen on suhtauduttava Britannian, Ranskan tai Japanin tekemään ehdotukseen. Sitte tulee toisia hakamiehiä Pittsburghista, Chicagosta tai Balm Beachilta toisenlaisine käsityksineen. Presidentti kuuntelee heitä, ja sitten kirjottaa Morganin palveluksessa olevalle Morrowille, joka on lahjottanut Coolidgelle "sähköratsun", kuullakseen hänen lopullisen ehdotuksensa asiaan nähden. Sitten kabinettikokouksessa tiistaina tai perjantaina presidentti esittää suunnitelmiaan, joihin Hoover tavallisesti tekee muutosesityksiään, jotka perustuvat hänen omiin, tuhansien apulaistensa kautta hankkimiin tietoihinsa. Mutta aniharvoin Coolidge muuttaa mielipidettään Hooverin ehdotuksien perusteella.

On kuitenkin olemassa yksi kabinetin jäsen, jonka puoleen Coolidge kääntyy luottamuksella. Se mies on Andrew Mellon. Hän on Coolidgen käsityksen mukaan todellinen amerikalainen — hän on äärettömän rikas, kontrolloi useita korporatsioneja ja joitakin suuria pankkeja, ja koskaan ei hän luovu päämäärästään, kartuttamasta niiden liikkeiden varoja, joihin hänen pääomaansa on kiinnitettynä. Coolidge ei hyväksy ainoatakaan Britannian tai Japanin tekemää ehdotusta, ennenkun hän on saanut Mellonilta vakuutuksen sen pätevyydestä.

Viimeksi kuluneet päivät ovat olleet surunpäiviä Coolidgelle ja Mellonille, ja ilonpäiviä Hooverille, Coolidgen suosittelema ja Mellonin kannattama säästäväisyyspolitiikka on alkanut loukkaamaan liikemaailmaa. Patrioottiset kansalaiset ovat vähentäneet ostoksiaan. Eräässä Washingtonista lähetetyssä radiosanomassa tiedotetaankin, ettei Coolidge säästäväisyyspolitiikallaan oli kieltänyt Smithiä ostamasta keväthattuaan, eikä rouva Smithiä uutta 98 senttiä maksavaa pumpulipukuaan. Sillä tehtaista eivät niiden omistajat saa voittoja, jos niitä ei pidetä käynnissä; ja niitä ei taasen voida pitää käynnissä, jos kukaan ei osta uusia hattuja eikä pukuja. Moisen sanoman saatuaan on kuulijakunta ymmällä, mutta hallituksen täytyy perääntyä säästäväisyyspolitiikastaan.

Tämän kritillisen tilanteen vallitessa on Yhdysvaltain kauppakamari — joka kokoaa miljoonia jäsenistöltään jäsenmaksuina, ja joka taistelee kynsin hampain yhteiskunnallista omistusoikeutta, ammattiunionismia ja työläisten korkeampaa elintasoa vastaan — ottanut itselleen selvän kannan. Se vaatii, että liittohallituksen on peruutettava perintöverolaki. Se on laatinut yleisäänestyssuunnitelman jäsenistölleen, joka suurella enemmistöllä tulee hyväksymään kauppakamarin vaatimuksen, sekä painostamaan että liittohallituksen tulee luopua perintöveron kantamisesta nyt heti, ja ainiaaksi, sekä sovitella liittohallituksen ja itsekunkin valtion verot siten, että vähävaraisemmat rikkaat ja heidän tiluksensa tulevat saamaan verovapautusta.

Maalarit vaativat 10 dollarin päiväpalkkaa

Washington, D. C. — Uhmaten vasta perustettua Washingtonin rakennustyönteettäjäin, kiinteimistökauppiaitten, pankkiirien ja liikemiesjärjestöjen liittoa, joka on kieltäytynyt korottamasta päiväpalkkoja yhdeksästä dollarista kymmeneen, on 1,000 täkäläisen maalarien ja paperoitsijain union jäsentä lakkoutunut.

DUHOBORIT KIELTÄYTYNEET NOUDATTAMASTA B. C. KOULULAKIA

Nelson, B. C. — Brilliantissa pitämässään joukkokokouksessa 2,500 duhoboria selitti maakuntapoliisi R. W. Dunwoodylle ja koulutarkastaja P. H. Sheffieldille, että he eivät tule panemaan lapsiaan kouluun.

Poliisi ja koulutarkastaja toivat kokoukselle ylisyyttäjän ja opetusministerin terveiset, että koululakia on toteltava. Mutta duhoborit jyrkästi ja päättävästi vastasivat, että he eivät tule noudattamaan British Columbian koululakeja, koska nuo lait heidän käsityksensä mukaan sotivat "jumalan lakia vastaan".

MOSULIN RAJASTA SOVITTU

Geneve. — Kansainliiton piireissä vallinnut hermostuneisuus siitä, että Turkin sotaliikkeet Irakin rajoilla mahdollisesti tarkottivat Mosulin rajakysymyksen ottamista pois liiton asettaman rajakomissionin käsistä, on nyt rauhottunut, kun rajakomissioni on ilmottanut saaneensa molempia puolia tyydyttävän sopimuksen aikaan ja lähteneensä kotimatkalle. Komissionin rajankäyntiin meni noin kolmen kuukauden aika.

Kaamea joukkomurha Stinneksen kaivoksessa

Berliini. — Viime lauantaina taasen tapahtui kaamea joukkomurha eräässä Stinneksen kaivannossa Karnapissa lähellä Esseniä, kun nostolaite syöksyi kaivantoon, jolloin 18 kaivostyöläistä sai surmansa ja 54 loukkaantui, niistä suuri joukko vaarallisesti.

Nelikerroksinen nostolaite oli täynnä kaivostyöläisiä kaikkiaan 70 miestä kun se syöksyi kaivannon pohjaan. Päällimäisissä kerroksissa olevia säästyi surmalta.

Erään tiedon mukaan nostolaitetta nostava kone rikkoutui ja aiheutti "onnettomuuden". Osa ruumiita on jo kaivettu esille. 11 miestä on kateissa.

Ei ole kauan aikaa kuin samoilla seuduilla 136 hiilenkaivajaa murhattiin.

Teollisuuskomissionerin selostus lapsityön tuhoista

New York. — Teollisuuskomissioneri James A. Hamilton raportteeraa, että noin 50 pros. työssä olevista 14—15 vuotisista lapsista ovat sellaisessa työssä, että heidän fyysilliset vajavuutensa sen kautta huomattavasti suurenevat. Useammat sellaisista lapsista on mennyt työhön sentähden, koska heidän ansaitsemaansa rahaa on kotona kipeästi tarvittu. Laattajalkaiset joutuvat seisomaan kaiken päivää; neljäsosa heikkonäköisistä joutuu tekemään tarkkaa näköä vaativaa työtä; ja enempi kuin puolet niistä, joilla on heikko sydän, tekevät hermoston päälle käypää työtä.

Työn Kalenteri

Työn Kalenteri on Suomen tovereitten toimesta ilmestynyt joulujulkaisu. Tässä Kalenterissa on tavallisen tekstilukemisen lisäksi huomattava määrä erikoisen hyviä yleishyödyllisiä tietoja, joista jokainen lukija voi oppia sellaista mikä jokapäiväisessä elämässä on tärkeää. M. m. on siinä tavallinen almanakka osasto tärkeistä tapahtumatietoja jokaiselle vuoden päivälle y.m.

Toverit! Vaikka joulu onkin jo ohitse niin siitä huolimatta ei tämä arvokas Kalenteri ole vielä menettänyt merkitystänsä. Tilatkaa siis se viipymättä itsellenne. Hinta on ainoastaan 60c., huolimatta siitä että Kalenterissa on lähelle kaksisataa sivua.

Työläisen Taskukalenteri

Tässä on toinen arvokas vuotuinen tietokirja. Tämän Kalenterin arvo onkin jo yleensä niin tunnettu ettei siitä tarvitse paljoa puhua, jota todistaa mm. se että Vapauden oma osuus meni kuin kuumille kiville kahden viikon ajalla. Nyt olemme myyneet toisten osuutta jo useita satoja kappaleita ja saatuamme tietää että sitä on vielä nytkin joitakin satoja Yhdysvaltain puoluelehtiliikkeillä jäljellä olemme sitä tilanneet lisää ja tilaamme sitä mukaa kuin tilauksia saapuu ja painosta riittää. Toistaiseksi kyllä voimme kaikki tilaukset täyttää. Työläisen Taskukalenterin hinta on 30c. Lähettäkää siis toistaiseksi sillekin surkeilematta tilauksia.

Toverillisesti tervehtien

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, SUDBURY, ONT.

Siveellisyydestä läkähtyvä porvaristo

Ylläolevalla otsikolla kirjotetaan Työväenjärjestöjen Tiedonantajassa seuraavaa:

Työläinen on siinä valitettavassa asemassa, että hän usein joutuu lukemaan porvarillisiakin lehtiä — tahtoen tai tahtomattaan. On kuitenkin senlisäksi suuri joukko työläisiä, jotka eivät tahdo taas ensinkään lukeakaan työläislehtiä. Kumpikin tapaus on yhtä valitettavaa.

Se työläinen, joka on joutunut viime vuosina lukemaan porvarilehtiä on huomannut, pannut merkille, miten niissä kaikin mahdollisin tavoin tahdotaan prikata, että työväenluokan järjestetty toiminta on jotakin raakaa, johon ei muka kunnon ihminen käsiään tahri. Erikoisesti on haluttu osoittaa, että varsinkin luokkataistelun kannalla olevien työläisten toiminnan kohteena on halu "murhata" tosinajattelevia sekä porvareita.

Kaikki tällainen puhe tietysti on mitä suurinta petkutusta, jolla ei ole alkua eikä loppua. Lehdet, jotka tällaista siivotonta kiihoitusta harjoittavat, tietävät puhuvansa paksua palturia, mutta ne tietävät samalla, että kaikesta valtiollisesta toiminnasta tiedottomuudessa olevaa kansanainesta voidaan tällä tavoin parhaiten huiputtaa sekä sen selvänäköisyyttä hämätä.

Murhaamisjutun laita on kuitenkin karvaassa todellisuudessa aivan päinvastoin. Porvarilliset politiikot ja heidän kannattajansa ovat, mitä verenvuodatukseen tulee, useasti ajatuksiltaan ja toiminnaltaan sitä tasoa, että heitä voidaan kunnioittaa kirpeällä sanonnalla: pyöveli. Kun tulee kysymykseen vain jokin oikeus, jonka porvarit ovat itselleen anastaneet ja joka loukkaa yleistä etua ja joka siitä syystä olisi muutettava kokonaisetua silmällä pitäen, valtaa porvarin raivo, jolloin se on valmis vuodattamaan verta miten paljon hyvänsä.

Tukekaamme väitettämme esimerkillä. Jokainen tunnemme Bulgarian köyhälistön surullisen kohtalon. Kuten muistettanee, piti sanotussa maassa vielä pari vuotta sitten hallitusohjaksia käsissään talonpoikaispuolueen johtomies Stambulinski. Mies ei ollut karvaltaan mikään sosialidemokraatti, vielä vähemmin mikään kommunisti. Olipa vain talonpoikaisjohtaja, jonka talonpojat olivat kohottaneet hallitustuolille, pääministerin paikalle. Talonpoikain etu ei vetänyt oikein yhteen maan herraskaisen teollisuus-, kauppa- ja sotilassäädyn kanssa. On pantava muistiin erehtymisien välttämiseksi, että talonpoikaisväestö muodostaa sanotun maan noin 5-miljoonaisesta väkiluvusta 4/5:nneksen, kun sitävastoin varsinaista tehdasproletariaattia ja yllämainittuja etupiirejä edustaa vain 1/5 kansasta. Talonpojat ovat suurimmaksi osaksi pientilallisia. Maata he omistivat vain kukin noin 5—100 hehtaariin.

No niin. Tämä talonpoikaishallitus ei oikein miellyttänyt maan teollisuus-, kauppa- ja sotilaspomoja, kuten jo sanoimme. Ja ei miellyttänyt siksi, että talonpoikain etu vaati toisin kuin edellämainittujen herrojen toivomus olisi ollut. He saivat kaikenlaisia ikäviä "dekreettejä" kannettavakseen. Ei suinkaan mitään diktatoorisia luonteeltaan, vaan täysin "kansanvaltaisia", sillä maassa vallitsi "parlamenttarismi". Eduskunta oli korkein lakiasäätävä laitos maassa. Äänioikeus oli jokaisella 21 vuotta täyttäneellä kansalaisella. Ja hallituksen oli nautittava eduskunnan luottamusta. Siis niinkuin suomalaisenkin porvarin mielestä pitäisi olla. Ei siis mistään erikoisesta diktatuurista ollut kysymys. Asia oli vain siten, että 4/5 kansasta oli talonpoikia. Ja talonpojat määräsivät siis tavallaan.

Mutta "demokratismi" ja "parlamenttarismi" ovat ikäviä asioita, jollei teollisuus ja kauppaporvaristo saa itse sitä määritellä, istuessaan hallitussatulassa. Sen osoitti Bulgarian esimerkki.

Noin 1½ vuotta sitten kukisti maan "laillisen" hallituksen diktatoorisesti edellämainitun vähemmistön kellokas Zankov. Kansa on antanut hänelle kunnianimen: tapattaja.

Olemme tulleet siihen, mihin piti tikin tulla: siveellisyydestään läkähtävä porvaristo ei kammo verta.

Zankov kukisti laillisen hallituksen ja ryhtyi hallitsemaan tavalla, joka on tunnusomaista porvarilliselle säälivaisyydelle ja siveellisyydelle. Sen tuloksena on 18,000 kuolinuhria, 30,000 työläisvankia.

Zankovin valtaannousun päivistä lähtien on nim. Bulgariassa tapettu 18,000 ihmistä, pääasiassa työläisiä ja talonpoikia, mutta myös 15 ministeriä, 2 valtiopäivämiestä, 15 sanomalehtimiestä, 2 lääkäriä, 140 opettajaa, professoria y. m. Nämä kaikki ovat hallituksen verilöylyjen uhreja. Samaan aikaan on 30,000 työläistä ja talonpoikaa tuomittu lyhempään taikka pitempään vankeusrangaistukseen.

Se, jos mikään, antaa oikean kuvan porvarien menettelytavoista. Turhaa on porvarien siis puhua työläisten raakamaisuudesta.

Ottakaamme vielä eräs toinenkin esimerkki. Bulgarian naapurimaassa Rumaniassa ovat hallitussatulassa porvarit. Tämän ja Neuvosto-Venäjän rajamailla sijaitsee maa-alue, jota nimitetään Bessarabiaksi. Bessarabian talonpojat ovat tyytymättömiä Rumanian diktatooriseen hallintaan. Tämä on antanut sanotulle ministereille aiheen tapattaa siellä seuraavat määrät talonpoikia: v. 1918, 3,000 v. 1919 11,000, v. 1920 80, v. 1921 30, v. 1922 55, v. 1923 40, v. 1924 1,300.

Kauniita kuvia! On sitä porvareilla syytä puhua siveellisyydestä, parjata työläisiä — ja olla olevinaan taivaan enkeleitä.

Islanti varustautuu "bolshevikkivaaran" varalta

Eräs ruotsalainen lehti kertoo: Noin pari vuotta sitten häiritsi Islannin taruin kirkastamaa, Atlannin perukoilla olevaa maata bolshevikihyökkäys, kauhistuttava bolshevikihyökkäys. Hyökkäys rajoittui tosin erääseen pieneen poikaan, joka oli venäläinen ja vaara oli siis aivan ilmeinen. Nuorukainen oli tullut maahan yhdessä islantilaisen "Työväenlehden" toimittajan Fredriksenin kanssa, joka oli ollut osanottajana Moskovassa, internationalin kongressissa. Poika oli senlisäksi sairas ja siksi tehtiin tiettäväksi, että poika voisi myöskin saattaa koko maan tautien raadeltavaksi. Pelokkaimpia oltiin kuitenkin siitä, että poika voisi levittää maahan jotakin "bolshevistista" tartuntaa.

Poliisi ryhtyi siis voimalla ja päättävästi estämään uhkaavaa vaaraa, t.s. poikaa, joka sen mielestä oli heti karkoitettava maasta. Toimittaja Fredriksen joutui vihan valtaan moisesta aikomuksesta ja vetäytyi pojan kanssa huoneisiinsa, vahvojen ovien taakse, sekä kielsi poliisilta jyrkästi pääsyn sinne. Talos piiritettiin pari päivää ja poliisin täytyi lopulta muodostaa porvariskaartit, jonka onnistui täysin sääntöjenmukaisen hyökkäyksen jälkeen anastaa itselleen mainittu, yhteiskunnalle vaarallinen 12-vuotias poikanen.

Tämä Islannin viranomaisten loistava urotyö kalpeni kuitenkin sen vaaran rinnalla, joka uhkasi yhteiskuntaa. Jo pari vuotta on hallituksella ollut pahoja aavistuksia ja se on yrittänyt tehdä kaikkensa, estääkseen mokomat sattumukset tulevaisuudessa. Nyt on vihdoinkin löydetty asialle ratkaisu: koko Islannin kansa on pakkomobilisoitava poliisipalvelukseen, jotta voitaisiin tulevaisuudessa ehkä sattuvat edelläkerrotun kaltaiset bolshevikihyökkäykset estää sekä "turvata" yhteiskunta.

Islannin hallitus on nimittäin äskettäin esittänyt eduskunnalle valtiopäiville lakiehdotuksen jonkinlaisesta poliisivelvollisuudesta. Lakiehdotus määrää, että hallituksella on oikeus kutsua kokoon jokaisessa maan kauppakaupungissa reservipoliisi, sellaisissa tapauksissa, jolloin sitä tarvitaan vakinaisen poliisin lisäksi. Kaikkien miehien 20—25 ikävuoteen on astuttava ilman vastaväitteitä mainittuun palvelukseen — kutsun saatuaan. Ainoastaan korkeimmat päälliköt nauttivat palkkaa mainitusta toimestaan. Kaikki lähemmät tätä lakiehdotusta koskevat seikat luvataan tehdä tiettäviksi kulloinkin kuninkaallisella määräyksellä, jolla myöskin määrätään sen valan sanamuoto, jonka jokaisen sanotun poliisikuntaan kutsutun tulee antaa. Kieltäymyksistä ja "muista rikkomuksista määrätään ankara rangaistus.

Mainittu lakiteksti perustelee hallitus sillä, että sen mieltä askaruttaa bolshevikivaaran pelko ja josta esimerkkinä mainitaan edellä kerrottu 2 vuotta sitten sattunut tapaus! Pieni Islanti nimittäin ei epäile asettaa itseään mailman pilkan esineeksi paremmin kuin muutamat muutkaan pikkuvaltiot.

Lakiehdotusta vastustaa maan työväenpuolue mitä voimakkaammin ja näyttää todennäköiseltä, että eduskunta tulee hylkäämään lakiehdotuksen.

Baltilais-balkanilainen komedia pienoiskoossa, jolle voisi sydämestään nauraa, jollei sen pääpiirteenä olisi porvariston väkivaltaan perustuva typeryys!

Työnantaja vaiko työnostaja?

Viime aikoina on sanomalehtikielessämme alkanut vakiintua eräs uusi talousopillinen termi. Kapitalisteista puhuttaessa on ruvettu käyttämään yhä useammin sanaa: työnostaja. Tällä sanalla on tahdottu korvata näihin asti verraten yleisesti käytetty nimitys: työnantaja. Mutta tätä muunnosta tehdessä on marxilaisen talousopin kannalta ehdottomasti epäonnistuttu. Sen vuoksi on syytä lähemmin tarkastaa tätä kysymystä.

Tämän kirjoittaja ei ole havainnut, että tämän uuden termin puolesta olisi mitään laajempaa esitystä julkisuudessa tehty, joskin siitä on voitu mahdollisesti pienemmissä piireissä käsitellä. Ainoastaan vuoden 1920 Sosialistisen Aikakauslehden ensimäisessä numerossa on nim. Sapiens tätä asiaa käsitellyt ja ehdottanut otettavaksi käytäntöön työväenlehdissämme käytäntöön termin työnostaja. Perustelussa hän osoitti seuraavat pääkohdat, jonka vuoksi muutos on tarpeellinen:

1. Koska "kapitalistien taloustieteen nerokkaita keksintöjä on kunnioittaa työvoiman riistäjää nimellä 'työnantaja'".

2. Koska Ruotsissa ja Norjassa on ruvettu työväenlehdissä ja työsopimuksissa käyttämään sanaa "työnostaja".

3. Lainaamalla pääoman kolmannen painoksen alkulauseesta Engelsin lausunnon: "Mieleeni ei voinut juolahtaa, että 'Pääomassa' käytäntöön tavanomaisen lörpöttelevän esitystavan, jota saksalaiset kansantaloustieteilijät yleensä käyttävät, tuon siansaksan, jonka mukaan se, jolle toiset antavat työnsä käteisestä maksusta ja työnottajaksi se, jolta työ palkkaa vastaan otetaan."

Yllämainitussa S:n kirjoituksessa tosin oli tämän lainauksen kaksi sanaa muutettu, nim. "Pääomassa" oli vaihdettu sanoihin "tässä kirjassa" (joka ei kylläkään vaikuta itse asiaan), sekä lainauksen viimeinen sana "otetaan" vaihdettu sanaan "ostetaan". Tästä näkyy johtuvan sitten se väite, että: "Tehtaan isäntä on siis työnostaja eikä työnantaja", kuten Sapiens sanoo.

Mutta siis kuin on kysymyksessä tämän uuden termin vakiinnuttaminen kielenkäyttöömme, niin lienee siinä suurimpana syynä vieraista kielistä tehdyt sanalliset käännökset. Olipa tuon asian laita miten tahansa, emme voi sivuuttaa sen valaisemista Marxin omilla lauseilla.

Itseasiassa ei voitane sanoa, että porvarilliset taloustieteilijät olisivat "keksineet" nimityksen: työnantaja, sillä tuo nimitys on ollut olemassa eri kansojen kielissä jo aikaisemmin kuin ainoatakaan porvarillista taloustieteilijää on vielä ollut edes olemassa. Sensijaan voidaan tuota määritelmää pitää jo patriarkaallisen järjestelmän tuotteena ja porvarillisilla talousoppineilla ei ole ollut muuta vaivaa kuin lainata itselleen tuo nurinkurinen määritelmä, koska he ovat pitäneet sen aivan luonnollisena ja oikeana. Vasta Marx ja Engels tekivät tässä suhteessa poikkeuksen.

Käsittääksemme, että määritelmä "työnostaja" on yhtä epämääräinen ja virheellinen kuin "työnantajakin", täytyy meidän eritellä ensikädessä mitä on työ. Marx kirjoitti: "Tullakseen markkinoilla myydyksi tavarana täytyisi työn kaikissa tapauksissa olla olemassa, ennenkuin sitä voitaisiin myydä. Mutta jos työläinen voisi antaa sille itsenäisen olomuodon, niin myisi hän tavaraa eikä työtä. — Rahanomistajaa vastaan astuu tavaramarkkinoilla todellisuudessa työläinen, eikä työ. Työläinen myy työvoimaansa. Niin pian kuin hänen työnsä todella alkaa, on se jo lakannut olemasta hänen omaansa, eikä hän voi sitä siis enää myydä. Työ on arvojen perusolemus ja sisäinen mitta, mutta sillä itsellään ei ole mitään arvoa. — Työvoiman arvo määrää siten työn arvon eli, rahassa ilmaistuna sen välttämättömän hinnan."

Nämä lainaukset riittänevät jo osoittamaan kyllin pätevästi sen, miten järjetöntä on ajatella, että työläinen voisi myydä kapitalistille työtä. Kuinka siis voidaan puhua kapitalistista "työnostajana"? Marxilaisessa mielessä siitä ei todella voida niin puhuakaan. Koska työläisellä on mahdollisuus myydä vain työvoimaansa eikä työtä, niin toiselta puolen kapitalisti voi ostaa vain työläisen työvoimaa eikä työtä. Tehtävämme on suoritettu. Kapitalisti ei voi olla "työnostaja", mutta sen sijaan: työnvoimanostaja. Kun siis pyritään vapautumaan tuosta patriarkaalisesta termistä "työnantaja", niin ei ole työväestölle edullista, että lehdissämme ja kirjallisuudessamme r u v e t taisiin käyttämään siitä vieläkin huonompaa ja epätarkempaa nimitystä, jota "työnostaja" ehdottomasti on. Sensijaan tulisi sen käytöstä loppujen lopuksikin vapautua, eikä antaa muissakaan kielissä käytettyjen yhtä harhaanjohtavien termien olla tässä suhteessa meitä eksyttämässä. Ruvettakoon siis vastaisuudessa yleisesti käyttämään otsikossa olevien sanojen asemasta määritelmää: työvoimanostaja.

Väärinkäsityksien välttämiseksi tulkoon tässä vielä mainittua Marxin omilla sanoilla, mitä on työvoima. "Työvoimalla eli työkyvyllä tarkoitamme kaikkia niitä ruumiillisia ja henkisiä kykyjä yhteensä, jotka ihmisellä on ruumiillisessa olemuksessaan, elävässä persoonallisuudessa, ja jotka hän panee liikkeelle joka kerta, kun hän tuottaa jonkunlaisia käyttöarvoja. (Pääoma, s. 125.) Täten havaitsemme että meillä on täydellisesti pätevä marxilaisen talousopin määritelmä puheena olevassa kysymyksessä ja vastaa se täydelleen myöskin Saksan, Englannin y. m. kielien vastaavia termejä. Kun siis pyrimme olemaan marxilaisia, niin on syytä kehittää itseämme myöskin huolelliseksi teoreettisesti suuresta merkityksestä olevain sanojen käytössä, eikä vakiinnuttaa kielenkäyttöömme lisää epämääräisiä ja harhaanjohtavia määritelmiä. — T. V.

Ystävyys

Naapurini luki kirjoitustaan. Ohkaisen seinän lävitse kuului seuraavaa:

Tosi ystävyys, jonka perustana on kunnioitus, ei kaipaa jokapäiväistä toistensa tapaamista, tai kermakahvin yhdessä juomista. Ei, se on jotain ylevämpää suhdetta jonka tunne elää jossain syvässä, hyvin syvässä, ja jonka olemassa oloa ei aina muistakaan. Se ei ole kiihkoisaa ihailemista tai imartelua, vaan rauhallinen, leppeä tunne joka joskus herää eloon kohtalon oikusta taas. Ystävyyttä voi tuntea moni jotakin henkilöä kohtaan, jos he ovat saman aatteen ajajia, mutta tämä ystävyys josta minä aion kertoa on aivan erilajia ystävyyttä ja sen vuoksi tulkoon muisto siitä ikuistetuttettua.

Me olimme molemmat työläisäitejä kun tulimme tuttaviksi. Hän joitakin vuosia vanhempi minua ja taloudellisesti paremmalla pohjalla kuin minä. Siis tavallaan erilaisia ulkonaisessa elämässämme, mutta mikä kaikista kummempaa: Hän oli silloinkin kirkon ja uskonnon ihailija, joksi jäikin näihin päiviin asti. Mutta vaikka minä jo silloin olin kuulunut useampia vuosia työväenseuroihin tai yhdistyksiin, ei se estänyt meitä ollenkaan olemasta hyviä naapureita keskenämme. Tosin meillä oli monasti tiukalle otto siitä, kumpi meistä on oikeassa, mutta me riitelimme uskonnosta ja politiikasta, emmekä ollenkaan koskettelleet persoonakysymyksiä, ja joka kerta erkanimme ystävällisinä kumpikin luullen itsensä olleen oikeassa. Toisin sanoen olimme kumpikin rehelliset itseämme kohtaan. Ystäväni oli tunnesielu, jota hän tietystikin koetti salata mahdollisimman tarkoin koko ympäristöltä, sillä hän tiesi, että sellaisia ihmisiä pilkataan, eikä suinkaan kukaan tahdo tulla pilkatuksi. Mutta minun seurassani hän oli vapaa ja minä tunsin hänen tunteellisuutensa sekä ymmärsin sen ja me vietimme montá mieluista hetkeä keskusteluissa. Hän luki minun kirjoituksiani ja tuli aina haltioihinsa niistä, mutta suri sitä kun minä haaskaan aikaani joutaviin enkä käytä Jumalan antamaa lahjaa jumaluusopin ja kirkon hyväksi.

Suhteemme pysyi samanlaisena, vaikka kumpikin pidettiin kiinni siitä mikä meille oli selvää ja rakasta. Hän näki kaikessa, koko ihmiselämässä vaan kutsua Jumalan luo, ja uskoi että kaikki elämän epäkohdat kyllä parantuvat rukoilemalla. Minä päinvastoin näin koko ihmiskunnan elämässä mitä selvemmin kapitalistisen järjestelmän virittämän helvetillisen ilveilyn, joka olisi poistettava ja jonka poistamiseen on oikeus, vieläpä velvollisuuskin jokaiselle työläismiehellä sekä -naisella.

Seurustelustamme oli seurauksena se, että eräänä päivänä hän tuli luokseni näyttäen erästä runoa, jonka oli kyhännyt ja jen sisältö koski minua. "Te olette herättäneet minussa runoushengen," hän sanoi liikutettuna ja oli nähtävästi varma, että runonsa sisältö vaikuttaisi minuun. Luin runon ja jonkinlainen säälintunne heräsi minussa ystävääni kohtaan. Kuinka hän voi käsitellä asioita vielä niin pintapuolisesti ja vanhanaikaisesti ja uskoa vaan, että mitä enemmän ihminen kärsii tässä mailmassa sitä tyytyväisempi on jumala ja valmistelee siellä taivaassa tulevaa kotia kärsivälle. Minä en välittänyt millainen "tuleva kotini" tulee olemaan (jos sitä ollenkaan tulee) kunhan vaan edes hiukankin voisin parantaa nykyisen elämäni tilannetta ja valmistaa lapsilleni paremman maallisen kodin, mitä oli minulla itselläni ollut lapsuusajalla ja vielä naimisiinkin mentyä.

— — —

Oli kulunut jotain kolmetoista vuotta, tai ehkä enemmänkin kun sattuma vei meidät yhteen. Minun elämäni on ollut aina sellaista että olen elänyt erakkoelämää keskellä suurta seuraa, josta asian todellista puolta tietämättömät henkilöt ovatkin nimittäneet minua ylpeäksi, mutta pysyneet tässä käsityksessä ainoastaan niin kauan kun ovat kerrankin keskustelleet kanssani. Niin, nämä pitkät vuodet olivat paljon muuttaneet kummankin elämää. Hän hyvänä perheenäitinä oli laskenut mailmalle lapsensa. Itsensä sekä sekä miehensä voimainponnistelut eivät olleet menneet hukkaan. He sitkeänä kestivät ne vaatimukset joita kysytään työläisäidiltä ja isältä valmistellessaan perheelleen tulevaisuutta. Ja uskon että äiti erehdyksissä oli tehnyt vielä senkin (hyvää tarkoittaen) että kasvatti lapsensa siinä uskossa, että heidän kohtalonsa valoisat puolet ovat laskettavat jumalan laskuun. Siinä äiti kuitenkin teki rikoksen itseään ja miestänsä kohtaan. Tunnettua on kaikille että vaikkapa mies olisi kuinkakin hyvä palkkainen, niin kyllä se palkka sulaa kun voi kuumalla pannulla, ellei äiti ole säästäväinen. Välistä täytyy olla aivan kärsimyksiin asti säästäväinen jos haluaa pukea lapset hyvin, syöttää ne kylläisiksi ja kustantaa heille suuret koulut. Ja tuon kaiken täytyi tämänkin äidin tehdä, josta kunnioitinkin häntä. Mutta hänkään ei olisi voinut säästää mitään, ellei miehensä taas puolestaan pannut kaiken tarmonsa ja luonteensitkeytensä alttiiksi. Ja hän teki sen. Siis hänkin ansaitsee kuten kunniallinen perheenisä, kunnioitusta. Mistä tässä siis kiittää Jumalaa. Kiittää ainoastaan omaa sitkeää luonnetta, velvollisuuden tuntoa perhettään kohtaan, ja niitä käsityksiä terveyden hoidosta joita tämä perhe on ollut [illegible]aisuudessa toteuttamaan, pysyäkseen työkunnossa.

Ystäväni halusi ilmaista sisimpiä ajatuksiaan, jotka eivät olleet niin monen vuoden ajalla ja suurten mailmantapahtumien aikana vähääkään muuttuneet. Ystävyytemme oli ennallaan, mutta syvä surumielisyys kalvoi rintaani vielä monta päivää tämän kohtauksen jälkeenkin. Kuinka voi äiti unohtaa kaiken sen, mitä hän on tehnyt lastensa eteen, kasvattanut lapsensa kunnon ihmisiksi. Mistä siis tässä Jumalaa kiittäisi ja haaskaisi aikaa mielikuvitushumpuukin. Ei olisi myöhäistä vieläkään suorittaa se tärkeä tehtävä elämässä, joka jäi tekemättä nimittäin kasvattaa lapsiin, nuorisoon, ellei ehdi enään omiin, niin vieraisiin maallisen elämän ymmärrys, saada muutos tässä helvetillisessä melskeessä, jossa niillä on kaikki jotka eivät tee mitään ja ne jotka tekevät työtä saavat sairasvuoteen ja nälkää palkakseen. Hyvin harvat ovat ne, jotka onnistuvat tulevaisuuteen nähden. Me emme saa kadehtia heitä, emmekä kadehti, sillä he ovat ponnistellen voittaneet joitain etuisuuksia elämässään. Mutta heidän ei pitäisi uskotella itselleen, että Jumala on tässä ollut apuna ja että tuota Jumalaa pitäisi nyt lakkaamatta siitä kiittää. Jos nyt todellakin tuollainen jumala olisi niin ei hänen arvonsa eikä mahtinsa siitä yhtään alenisi vaikkei häntä kiitettäisi kertaakaan, saatikka sitten vuosikymmenet. Muista, ystäväni, niitä unettomia öitä, jolloin valvoit pienokaisesi vuoteen ääressä, muista kuinka monen vuoden sait olla sivussa siitä elämästä, mikä olisi sinua miellyttänyt. Sinä unohdit itsesi, tahdoit olla kunnon äiti. Sinä uhrauduit lastesi eteen etkä suinkaan ole heiltä vaatinut mitään kiitoslauseita. Miksikä siis luulet, että Jumala kaipaa sinun kiitoksiasi. Jätä pois turhat ja ala elää uutta elämää. Et ole sinä, eikä kukaan muu syntynyt hautoakseen päässään niin vanhoja käsityksiä, jotka estävät häntä sitten laskemasta aivostonsa vapauteen. Kirkko ja papit eivät meitä häiritseisi, elleivät asettuisi ihmiskunnan elämän edistymisen tielle. Mutta ne vievät huomion puoleensa, siten irroittaen osan ihmiskuntaa toistamaan vanhoja lahonneiksi käyneitä ajatuksia, ja silloin ei riitä aikaa seuraamaan elämän todellisia puolia.

Minäkin olen aikoinani rukoillut ensin suomalaista ja sitten venäläistä jumalaa. Kumpikin olivat kuuroja minun rukouksilleni. Antoivat minun ja lapseni kärsiä. Siksipä minä järkevänä ihmisenä hylkäsin kummankin ja omanarvon tuntevana ihmisenä tahdon kuulua mailman köyhäliston taisteluriveihin.

Surumielellä erkanin sinusta silloin, ja olen monasti ajatellut, että taisin sittenkin loukata sinua vaikka en halunnutkaan. Tiemme erkanevat niin jyrkästi, että yksi askel vaan tiehaarasta, ja sitten emme enään näe toisiamme. Ja kuitenkin rinnassani on jotakin, joka sanoo että me kaksi, ollen kumpikin perheen äiti ja kynäilijä, voisimme ystävinä ollen innostaa toinen toistamme henkisen työn alalla ja luokkataistelussa. Me molemmat kuulumme sen luokan orjain joukkoon, jonka edustajia ovat papit ja kirkot, jotka niinmuodoin ovat meidän vihollisiamme. Vaikka me emme haluakaan pappeja tappaa, eikä kirkkoja polttaa, niin lahoavat kirkot itsestään ja papit joutuvat hyödyllisimpiin toimiin, silloin kun kansa kieltää heiltä kannatuksensa. Näin tulee varmasti tapahtumaan, ellei enemmin, niin myöhemmin.

Klaudie Sivak.

Napoleon III:n vallankaappaus

(Ludvig Napoleonin Brumairen 18:s päivä)

Kirjoittanut Karl Marx.

Tämä kirja on nyt juuri suomennettuna ilmestynyt, Amerikan Suomalaisten Sosialististen Kustannusliikkeiden kustantamana ja on se painettu Toverin kirjapainossa, Astoriassa, Oregonissa, ollen toinen numero titeellisen sarjakirjaston luettelosta, jota sarjakirjastoa meidän yhdistyneet kustannusliikkeemme ovat alkaneet kustantamaan.

Karl Marxin kirjat ovat aina päteviä, joten ei niistä tarvitse mitään selostuksia kirjottaa. Riittää kun lyhyesti viittaa kirjassa käsiteltävän otsikossa mainittua asiaa ja käsiteltävän sitä tieteellisellä tarkkuudella ja erikoisen tyhjentävästi, niin että nykyisiäkin kansanliikkeitä ja vallankumouksia on tämän kirjan valossa helpompi ymmärtää.

Karl Marxin tunnustavat kaikki valveutuneet työläiset auktoriteetiksi yhteiskunnallisissa kysymyksissä. Yksinpä tuplajuulaisetkin vetoavat Marxiin "aatteidensa" selityksissä. Näinollen on otaksuttavaa että tämä uusi Marxin kirjottama kirja saa nyt laajan ja jakamattoman kannatuksen kaikkien työläisten keskuudessa. Tässä oikeastaan on nyt tilaisuus Canadan suomalaisten työläisten osottaa missä määrässä sitä ollaan marxilaisia.

Kirjan hinta on 70c ja on sitä saatavana Vapauden kirjakaupassa sekä kaikilta liikkeemme asiamiehiltä. — Toverillisesti

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, SUDBURY, ONT.

TEHKÄÄ NYT SUOMI-MATKANNE

RUOTSIN—AMERIKAN LINJA

Halifaxista Suomeen (Göteborgin kautta) 8—9 vuorokaudessa.

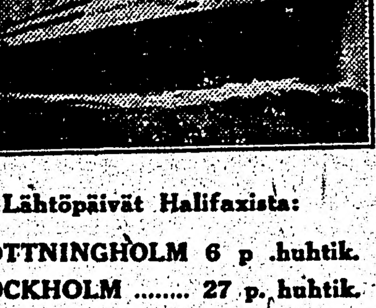

HALVAT TURISTIMATKAT

KOLMANNESSA LUOKASSA

Suomeen ja takaisin Canadaan maksavat nyt edestakaisin yhteensä vain 186 dollaria, siis

Vain 93 Dollaria

yhtä ylikulkua kohti

Toisessa luokassa maksaa kumpikin matka $166 ja cabin luokassa $170.

Matka alkaa ja päättyy linjan omilla laivoilla. Ei mitään tulli- tai passitarkastuksia eikä mitään muita viivytyksiä Ruotsissa.

Tilatkaa hyttipaikat nyt.

Lähtöpäivät Halifaxista:

DROTTNINGHOLM 6 p .huhtik.
STOCKHOLM .... 27 p. huhtik.

Tarkempia tietoja, neuvoja ja piletit saadaan lähimmältä paikallisasiamieheltä tai osotteella

SWEDISH AMERICAN LINE

518 St. Catherine Street, West, Montreal, Que.
470 Main St., Winnipeg, Man.
71 Upper St., Halifax, N.S. 73 Monroe St., Detroit, Mich. 6th floor.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

Ruokaa ja Kahvia
ELGIN LUNCH
12 Elgin St., Sudbury.
Vastapäätä C. P. R. sähkösanomakonttoria.
Autoajuri samassa paikassa.
Phone 1396.
John Reipas.

"Columbia Portable" FONOGRAFI
Hinta $62.50, alennettu $55.00.

BARKERS MUSIC STORE
88 DURHAM ST., — SUDBURY.
Seuraava Blue'n kaupasta.
—Phone 1694—

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

"Kirja joka on hintansa arvoinen"

HALOSEN

Englantilais-Suomalainen Sanakirja

On nyt valmis. Hinta $2.65

Meillä on myöskin varastossa joku määrä **Raivaajan kustantamaa Nuortevan Sanakirjaa**, joka on ilmestynyt noin lähemmäs kymmenen vuotta takaperin ja jonka Raivaaja on nähnyt hyväksi myydä, tämän uuden Sanakirjan ilmestyttyä, huomattavalla hinnan alennuksella. Tehdäksemme oikeutta sanakirjojen käyttäjille, sekä myöskin näille sanakirjoille, olemme me päättäneet seurata Raivaajan esimerkkiä alentamalla myöskin Nuortevan sanakirjan hintaa ja myymme jälellä olevan varastomme, niin kauan kuin sitä riittää

$1.75

Arvostellessamme uutta HALOSEN toimittamaa ENGLANTILAIS-SUOMALAISTA SANAKIRJAA, riittää kun tiedämme, että tov. Halosen kielitaitoa tarvittiin (lähemmäs 10 vuotta takaperin) tekemään välttämättömät korjaukset tässä aijemmin tunnetussa Nuortevan sanakirjassa. Oletamme hänen kielitaitonsa senjälkeen huomattavasti vielä parantuneen, joten nyt voimme tarjota sanakirjojen käyttäjille täydellisimmän ja parhaimman, mitä tähän mennessä on koskaan ollut saatavissa.

Pyytäkää asiamiehiltämme nähdäksenne kumpaakin näistä sanakirjoista ja huolellisesti tarkastettuanne, voitte tästä seikasta itse tulla vakuutetuksi ja tehdä valinanne sen mukaan.

Käytäkää ainoastaan kahta luotettavaa sanakirjaa, nimittäin:
Alanteen Suomalais-Englantilainen Sanakirja, hinta $3.50.
Halosen Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hinta $2.65.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, Sudbury, Ont.

Luokkien sota

Otsikossa mainittua Jack Londonin kirjaa on nyt taas saapunut Vapauden kirjakauppaan Suomesta ja tällä kertaa siksi paljon ettei ole pelkoa, ainakaan lähitulevaisuudessa, sen loppumisesta.

Vapauden konttori pyytää että ne henkilöt, jotka tätä kirjaa ovat tilanneet, sitä kuitenkaan saamatta, sentähden ettei sitä ole ollut lähettää, nyt uusisivat tilauksensa ja silloin tilaukset täytetään viipymättä. Täten menetellen voidaan säästyä muuten mahdollisista erhetyksistä.

Tämän arvokkaan kirjan hinta on ainoastaan 85c. Tehkää tilauksia nopeasti.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, SUDBURY, ONT.

Puolueen ja Järjestön asioita

Luentokurssien järjestäminen.

Järjestömme viimeinen edustajakokous jätti toimeenpanevan komitean huoleksi luentokurssien järjestämisen kaikkiin suurimpiin keskuksiin ensi talven aikana, ja hyväksyi niiden järjestämiseksi suunnitelman, jota toimeenpaneva komitea on kursseja ja puhujain matkoja järjestäessään noudattanut siitä kuin se on ollut mahdollista.

Seuraavasta matkaohjelmasta selviää, milloin ja kuinka monta päivää luennoitsijat tulevat kullakin paikkakunnalla olemaan:

Paikkakunta.	Alf. Hautamäki.	A. T. Hill.
Port Arthur	Huhtik. 10 p.	Huhtik. 10 p.
Fort William		Huhtik. 11 p.
Nolalu	Huhtik. 11—12 p.	
Wolf Siding	Huhtik. 13 p.	
Port Arthur		Huhtik. 12 p.
North Branch		Huhtik. 13—14 p.
Fort William	Huhtik. 15 p.	Huhtik. 15 p.
Port Arthur	Huhtik. 16 p.	Huhtik. 16 p.
Fort William	Huhtik. 17—18 p.	Huhtik. 17—18 p.
Port Arthur	Huhtik. 19—20 p.	Huhtik. 19—20 p.
Tarmola	Huhtik. 21—22 p.	
Intola	Huhtik. 23—24 p.	
Lappi		Huhtik. 21—22 p.
Kivikoski		Huhtik. 23—24 p.
Kaministikwia		Huhtik. 25—26 p.
Millar		Huhtik. 27—28 p.
Conmee		Huhtik. 29—30 p.

Luentoaineet.

Niillä paikkakunnilla, joilla pidetään varsinaiset kurssit, tulevat luennoitsijat luennoimaan seuraavista aineista:

I. Talousoppi.
II. Historian materialismi.
1. Alkuhistoria.
2. Perheen ja työvälineiden kehitys.
3. Ajattelun, puhe- ja kirjoitustaidon kehitys.
4. Maatalouden kehitys.
5. Tuotantolaitoksien kehitys.
6. Yhdyskuntien ja valtiolaitoksien kehitys.
7. Luokkataistelujen ja vallankumouksien kehitys.

III. Kansainvälisen vallankumouksellisen työväenliikkeen historia:
1. Sosialismin synty.
2. Ensimäinen Kansainvälinen.
3. Toinen Kansainvälinen.
4. Pariisin Kommuuni ja Venäjän vallankumous.
5. Kahden ja puolen Kansainvälinen.
6. Kolmas Kansainvälinen.
a) Taktiikka ja strategia.
b) Kommunistinen Nuoriso-Kansainvälinen ja lasten liike.
c) Kommunistinen naisliike.
d) Punainen Urheilu-Kansainvälinen.
e) Punainen Taloudelli- Kansainvälinen.
f) Talonpoikain Kansainvälinen.

IV. Kansainvälinen tilanne.
V. Kommunistipuolueen käytännöllinen toiminta.

Lähdekirjat.

Lähdekirjoina tullaan käyttää seuraavia: Kolmannen Kansainvälisen ja Punaisen Taloudellisen Kansainvälisen Teesit ja Säännöt, Valtio ja Vallankumous, Ranskan Kansalaissota, Kommunistinen Manifesti, Työmiehen Talousoppia, Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, Kristinuskon Alkuperä, Bogdanoffin Taloustiede, Sosialismin Historia, Yleinen Historia y.m. Edellä lueteltuja kirjoja voidaan hankkia Vapauden lehtiliikkeeltä.

Edustajakokouksen velvoituksen mukaan osastojen tulee järjestää alkajais- ja päättäjäisjuhlat kurssien rahastamiseksi niillä paikkakunnilla, joilla pidetään varsinaiset kurssit. Siellä missä luennoitsijat viipyvät vain yhden päivän tai enemmän, tulee kerätä kolehti, tai muuten kerätä järjestön agitatsionirahastoa.

Toimeenpaneva komitea kehottaa kaikkia osastoja ryhtymään tarmokkaisiin toimenpiteisiin luento- ja juhlatilaisuuksien järjestämiseksi. Alkäämme jättäkö tekemättä mitään, joka vaikuttaa edullisesti niiden onnistumiseen.

Kommunistisin tervehtein
K. S. J:n Toimeenpaneva Komitea
Ktta S. G. NEIL, sihteeri.

Port Arthurin uutisia

Perheiltamat, jotka osasto toimeenpani v. k. 29 päivänä, muodostuivat kerrassaan suurenmoiseksi, sillä osanotto oli odottamatoin, haalimme oli kokoontunut täpösen täyteen. Osaston orkesterin soitettua alkusoiton, alkoi varsinainen ohjelman suoritus. Ohjelmassa oli runoja, lauluja, puhe, voimistelua, kuvaelma, painia, soittoa, sekä muuta hauskaa. Puheessa, jonka piti I. Seppälä, mainitsi hän lyhyesti mitä merkitsee olla puolueen jäsenenä, sekä samalla mitä velvollisuuksia se antaa. Puhe, vaikka oli lyhkänen, oli harkittua. Voimisteluesitys "Iskun" tytöiltä sai iltamavierailta suuret suosionosoitukset, samoin sai "Iskun" poikain painiesitys, jota esittivät Telkkinen ja Mäenpää. Väliajalla nautittiin huvitoimikunnan järjestämästä ravintolasta, joka oli vapaa kaikille. Iltamat kokonaisuudessaan antoivat toverilliset ja hyvän vaikutuksen. Olisi toivottava että useammin oltaisiin tilaisuudessa järjestämään tällaisia perheiltamia.

Työttömien toimintaa paikkakunnalla on ollut tämäkin kevännä kokouksien muodossa, ja se on sitä koettu järjestää voimaperäisesti että sillä tavalla edes olisi vähänkin saatu helpotusta paikkakunnalla nykyään vallitsevaan työttömyyteen. Maaliskuun 31 päiväksi ilmoitettuun työttömäin kokoukseen olikin osanottajia saapunut koko tyydyttävästi. Mutta kuinka kävi kun kokousta alettiin eteenpäin viemään, ja piti saada työttömän komitea vallittua, niin siihen ei saatukaan jäseniä, sillä kukaan ei halunnut ottaa osaa komiteaan, ainoastaan olisivat olleet sivusta katselijoina. Asian tultua tällaiseen pisteeseen lopetti puheenjohtaja kokouksen ja joukko hajaantui kukin suunnilleen napisten keskenään.

Mitä voi sanoa tällaisesta toiminnasta, kun silloin aletaan vapisemaan kun pitäisi johonkin toimintaan alkaa. On suoranaisesti sääliteltävä tämänlaista toimintaa. Mitä sitten jos pitäisi tällaikin eteenmennä taistelemaan kuten usein työläiset joutuvat.

Työläiset, on jo aika karkaista jokaisen itsensä ja heittää pois pelkurius, sillä olemmehan me aikamme vavisseet ja pelänneet mitään saamatta, joten meillä alkaa olemaan jo aika toimintaan, ja mia suoraan, silloin kun meitä uhataan nälkäkuolemalla, eikä pelolla kieltäytyä toimimasta, jos meitä pienempäänkin toimintaan vaaditaan itsemme ja luokkamme eteen.

Duluth—Ontario uudesta rautatiehankkeesta Arthurin kaupunginvaltuusto ylimääräisessä kokouksessaan on päättänyt lähettää Ontarion hallitukselle lausunnon että Arthurin kaupunki kannattaa lupakirjan antamista edellämainitulle yhtiölle, sekä samalla kannattaa 6,400 eekkerin luovuttamista kutakin rautatiemailia kohden komppanialle. Jos rautatiehankkeesta tulisi tosi, niin antaisi tämä tie kaksoiskaupungeille koko paljon lisää eloa.

$10,000 dollarin vahinko on arvioitu koituvan tiistai-illan tulipalosta Fort Williamin puolella, jolloin paloi George Mathews'in lautatarha ja varastohuone. Tulipalo alkoi vähä jälkeen yhdentoista, mutta ennenkuin saatiin tietoa paloasemalle, oli tuli jo täydessä voimassaan, jonka palokunta kuitenkin saavuttuaan sai valtansa alle. Omaisuus oli vakuutettu.

"Herra puheenjohtaja" on kappaleen nimi, joskin myös käytännössä voi niin olla että herra puheenjohtajaa käytetään. Nyt tällä kertaa on kuitenkin tämä kappaleen nimi, jossa vasta pyritään herra puheenjohtajan virkaan, missä kuitenkin on monenlaisia esteitä. Mainitunlaista kilpailua voi aina tapahtua, mutta kuinka tämä kilpailu tapahtuu, näkee jokainen osaston talolla t.k. 11 päivänä, sillä silloin esitetään "Herra puheenjohtaja". Kappale on kolminäytöksinen ja huvittava, joten jokainen silloin haalille.

Tällä puolen Atlannin rapakon sanotaan yleensä, että kuukauden 13 päivä on kovan onnen päivä. Vaikka niin onkin asianlaita, on Arthurin mies- ja sekakuoro päättänyt toimia konsertin tämän kuun 13 p:nä. Katsokaa vaan ohjelmistoa perjantain lehdestä, niin huomaatte, ettei olekaan ihan turhanpäiväinen ohjelmisto. Tulkaapa nyt jokainen kuulemaan, mitä siellä sitten on. — J.

Ft. Williamin uutisia

Sunnuntaina v.k. 29 päivänä oli osaston agitatsionikomitea järjestänyt "Pirtille" ohjelma- ja näytösiltaman, vapaalla sisäänpääsyllä.

Yleisöä oli saapunut haalin täydeltä ja ohjelmaa oli runsaasti ja arvokasta.

Aluksi orkesteri soitti muutamia numeroita, sen jälkeen seurasi lyhyt puhe toveri Merikalliolta, runo K. Sevanderilta, laulua toveritar Maineelta sekä toveri Saarelta. Kumpaisellekin laulajalle säesti orkesteri ja yleisö palkitsi heidän esityksensä myrskyisillä suosionosoituksilla. Viulusooloja esitti toveri Lehto, jotka olivat ammattimiehen taidolla esitettyjä.

Kahviloman jälkeen esitti osaston näyttelijät näytelmän "Oikeaan rintamaan". Näytelmä on lyhyt, mutta kerrassaan arvokas, aihe Suomesta sisällissodan ajoilta. Toveri Holma lausui vielä runon ja lopuksi Sevander lauloi pari humoristista laulua, joita, päättäen yleisön myrskyisistä suosion osoituksista, olisi saanut laulaa enemmänkin.

Tähän loppui illan ohjelma, jonka jälkeen nuoret menivät vielä piirileikkiä ja kellon lähennellessä kahtatoista läksivät kukin rauhallisesti kotiinsa.

Pari vakavaa, toinen niistä juovuksissa, jäi kuitenkin tekemään lopuksi pientä häiriötä, joista kuitenkin selviinnyttiin hyvin.

Tämä joka häiriötä alkoi tekemään, on sama henkilö joka oli Port Arthurissa O. B. U:n kannatusrenkaan soittokunnassa, mutta joutui sieltä potkittavaksi pois, koska saatiin tietää, että hän oli ollut Suomessa valkoisten joukossa. Nimenään käytti hän Arthurissa ollessaan Emil Vainio, toisen nimestä emme ole voineet saada tietoa, emmekä lähemmin tunne, vaan kuitenkin hänen käytöksensä osoitti sitä, että hän on samaan joukkoon kuuluva, koska jotkut sanoivat hänellä olleen puukon kädessään, rähäkän aikana.

Vainio on kyllä koettanut puhdistautua tuosta valkosianimityksestä, vaan hän tänsen tuli ulos täydessä karvassaan sanomalla, että "kyllä minä teille polsut näytän".

Lauantaina ja sunnuntaina 11 ja 12 päivä tätä kuuta tulee "Fort Williamin näyttelijät tekemään vierailumatkan Nipigon työväenhaalille näytelmällä "Aropäimen ja keltaruusu", joka näytellään lauantai-iltana. Sunnuntai-illaksi järjestetään hyvä ja monipuolinen ohjelma, muun muassa hauska, yksinäytöksinen näytelmä "Lurjuksia", y. m. Ottakoot jokainen nipigonilainen huomioonsa tämän ja saapukoon silloin katselemaan vieraspaikkakuntalaisten esitystä.

Seuratkaa lähemmin maksettua ilmoitusta, joka tulee olemaan tässä lehdessä. — "Vilho".

Eri paikkakunnilta

WANUP, ONT.

K. P. S. J. Wanupin osaston kuukausikokouksessa 15 p. maaliskuuta luettiin toimeenpanevalta komitealta tullut kiertokirje koskien Beaver Laken osaston puolueesta eroittamista. Kokous hyväksyi ennemmin tehdyn päätöksen.

Nova Scotian lakkolaisten avustamiseksi päätti Wanupin osaston huvitoimikunta panna toimeen mahtavat iltamat 11 päivänä huhtikuuta, siis ensi lauantaina Wanupin koululla, alkaen kello 8 illalla. — Ohjelma on ensiluokkaista ja vaihtelevaa josta mainitsen kuvaelma, runoja, lauluja y.m. Sisäänpääsykään ei ole kallis, ainoastaan 35 senttiä, jolla saa vielä kahvit. — Wanupilaiset, tulkaapa katsomaan kuinka komea on se uusi esirippu ja vielä muutakin, kun on laitettu uusi näyttämö, se joltain näyttää kuvaelmaa katsoessa. Hj. Finnilä pitää huolen lattian silittämisestä. Siis näkemiin. — Kirjeenvaihtaja.

KIRJEENVAIHTOA

Kirjeenvaihtaja, Canmore, Alta. Kysymykseenne vastaaminen kuuluu Järjestömme tp. komitealle, jolle kirjeenne lähetimme. — Toim.

TYÖVÄEN URHEILU

Kilpailukutsu

Kutsumme täten kaikkia C. S. T. Urheiluliiton alaisiin seuroihin kuuluvia urheilijoita ottamaan osaa

sisämestaruuskilpailuihin

jotka toimeenpannaan asianomaisella luvalla Sudburyssa Liberty-haalilla 23 päivänä huhtik. 1925. Runsasta osanottoa toivoen merkitsemme urheilutervehdyksin

J. Seppälä, puheenjohtaja. Vilho Vihuri, sihteeri.

Huom.! Kilpailut tapahtuvat kahdessa sarjassa, ollen ikäraja 18 vuotta. Aineina kummassakin ovat vauhditon korkeus- ja pituushyppy sekä kolmiloikka. Palkintoja jaetaan miesten sarjassa 3. Hypyissä erikseen sekä yleiselle mestarille jaetaan kunniakirja. Nuorten sarjassa on kaksi palkintoa.

Vieraspaikkakuntalaisille varaamme vapaan asunnon.

Osonottoilmoitukset ovat tehtävä ennen t. k. 20 päivää osotteella:
Vilho Vihuri,
Box 2062, Sudbury, Ont.

Hauska maantierosvo

Maantierosvoista Englannissa on kerrottu monta huvittavaa, raakaa ja järkyttävääkin tarinaa. Eräs, joka tunnettiin nimellä "Vanha Mob" oli saanut hyvin vähän kasvatusta eikä häntä hyvät tavat haitanneet. Kuitenkin tuli hänestä merkkihenkilö maantierosvojen joukossa.

Tästä huolimatta tuumaili hän joskus, että hän oli jonkun sattuman kautta hairahtunut oikealta uraltaan, ja että olisi ollut sopivampaa hänelle, jos hän olisi tehnyt yhteiskunnan parantamistyötä saarnastuolista.

Kerrotaan että Vanha Mob Simpson oli kotoisin jostakin New Forestista, Englannista. Nähtävästi oli hän heittäytynyt rosvouralleen myöhemmin elämässään kuin tavalliset maantierosvot, sillä kerrotaan hänen asuneen Hampshiressa niin kauan, että hänellä jo oli viisi lasta ja joitakin lastenlapsia.

"Vanhan Mobin" ensimäinen tiedossa oleva seikkailu maantiellä on, kun hän pysähdytti Sir Bartholomew Showerin vaunut, lähellä Exeteria.

Tarkastettuaan saaliinsa, sanoi Vanha Mob sen olevan riittämättömän välttämättömiin tarpeisiinsa, ja määräsi Sir Bartholomewn kirjoittamaan jollekin henkilölle Exeterissä ja pyytämään tältä sataa viittäkymmentä puntaa "ja olemaan metsässä takauksena niin kauan kun se on maksettu".

Vanki väitti ei tuntevansa ketään, jolta hän voisi sellaista summaa pyytää. Maantierosvon uhatessa pistoolillaan, kirjoitti hän kuitenkin kirjeen eräälle kultasepälle.

Vanha Mob sitoi uhrinsa tiukasti ja jätti hänet metsään. Sitten ratsasti hän kaupunkiin ja vei kirjeen kultasepälle, joka tunsi käsialan ja arvelematta antoi rahat.

Saatuaan rahat palasi Simpson, vapautti uhrinsa ja antoi hänen kävellä kotiinsa.

Erään kerran kun hän pysäytti Bathiin menevät komeat ajopelit, huomasi hän että ainoa henkilö niissä oli eräs leski, joka valitti, että hän oli juuri menettänyt miehensä ja toivoi että häntä säälittäisiin.

"Onko se, että olette menettänyt miehenne, mikään syy, miksi minun pitäisi menettää saaliini?", kysyi Vanha Mob.

Leski kuvasi kuolleen miehensä hyveitä, ja sanoi olevansa äärimmäisessä köyhyydessä. Mutta Simpson ei uskonut hänen kertomustaan.

"Kyyneleenne, rouva, eivät minua voi liikuttaa," hän sanoi, "sillä minä muistan vanhan sananlaskun: 'miehen loppu on lesken kyynelissä, ja näiden kyynelien loppu uudessa miehessä'."

Lopulta hän pakoitti lesken antamaan kukkaronsa, jossa oli jonkunverran rahaa.

Tottuneena komentelemaan hallitsijaa, ei kuuluisa ranskalainen nainen, Louise de la Krouaille, kuningas Kaarle Toisen jalkavaimo, jolle tuo hallitsija oli antanut Portsmouthin herttuattaren arvon, voinut käsittää, kuinka köyhän näköinen mies uskalsi pysähdyttää hänen ajopelinsä.

"Tiedätkö kuka minä olen, mies?" kysyi hän ylpeästi, kun Vanha Mob häneltä vaati rahaa.

"Kyllä, matami, tunnen teidät. Ja tiedän että kaikki hovissa ovat riippuvaisia teidän hymystänne, ja että kuningaskin on teidän orjanne! Mutta mitäpä siitä. Minä täällä maantiellä olen suurempi mies, ja täysivaltaisempi kuin hänen majesteettinsa hovissaan. Voitte nyt sanoa, että yksi maantierosvo on käyttänyt valtaansa siellä, missä Englannin kuningas Kaarle Toinen on usein saanut pyytää suosionosoitusta."

Herttuatar silmäili häntä ylenkatseellisesti ja sanoi häntä hävyttömäksi. Hän ei anna mitään, ja rosvo tulisi kärsimään hävyttömyydestään. "Koskepas minuun, jos uskallat!" hän huudahti.

"Matami", sanoi Mob, "tuo ylpeä ranskalainen käytöstapa ei auta teitä täällä. Katson oikeudekseni ottaa kaikki ulkomaalaiset tavarat haltuuni. Teidän rahanne on kyllä englantilaista, mutta se on väärin saatua, koska se on englantilaisen kevytmielisyyden tulos. Kaikki mitä teillä on, tulen minä takavarikoimaan, sillä se on annettu aivan arvottomalle henkilölle. Minä olen kuningas täällä, matami! Minulla on oma jalkavaimoni ylläpidettävänä, niinkuin kuninkaallakin. Kansa maksaa hänen hullutuksistaan, ja niin sen täytyy maksaa minunkin huveistani."

Ja Vanha Mob kävi käsiksi herttuattareen, mutta tämä huusi armoa, ja antoi kaksi sataa puntaa, hyvin kallisarvoisen kaulaketjun, jonka hänen kuninkaallinen rakastajansa oli juuri hänelle antanut, ja kaksi timanttisormusta.

Eräänä päivänä, kun hänellä oli paljon rahaa, ajoi Vanha Mob Abingdonin markkinoille. Sanoen tulleensa Lontoosta ostamaan maissia, teki hän kaupat erään kauppiaan kanssa, jolta osti suuren määrän maissia ja lähetti sen toiseen paikkaan, jossa hän sen myi.

Sitten hän pysähdytti kauppiaan tämän ollessa paluumatkalla markkinoilta ja vaati takaisin rahat, jotka hän oli "lainannut" ja kaikki mitä hänellä oli tämän lisäksi "korkoina" itselleen.

Kauppias kysyi, oliko oikeudenmukaista ottaa molemmat, tavaran ja rahat.

"Oikeus," huudahti Vanha Mob, "sinäkö puhut oikeudenmukaisuudesta? Voiko kukaan ihminen maailmassa olla epäoikeudenmukaisempi kuin maissilla keinottelija, joka ostaa maan tuotteet ja myy ne köyhille korkeammasta hinnasta? Älä puhu enään oikeudesta minulle; anna vaan pois rahat, tai teen maailmalle niin paljon oikeutta, että lähetän sinut siitä pois!"

Ja maissikauppias, joka oli tienannut suuria voittoja, meni kotiinsa raskaalla sydämellä ja tyhjällä kukkarolla.

Jokaisessa historiakirjassa mainitaan nimi Sir George Jeffries. Hän oli tuomari, ja hänen langettamansa veriset tuomiot ovat tunnetut. Hänen nimensä herätti kauhua kaikkien sydämissä.

Mutta Jeffries kuitenkin löysi veroisensa Vanhassa Mobissa. Tehtyään kaksi tämän palvelijaa vaarattomiksi, pisti Mob pistoolinsa Jeffriesin vaunun ikkunasta sisälle ja vaati tuomarin rahoja.

"Minä olen tuomari Jeffries," huomautti hänen ylhäisyytensä, ja luuli että pistooli vedettäisiin pois.

Mutta se ei tehnytkään Vanhaan Mobiin mitään vaikutusta.

Sitten tuomari huomautti, että oli olemassa sallimus, joka hallitsi maailmaa, ja että rosvokin tulisi joutumaan tuon korkeamman oikeuden eteen vastaamaan pahoista töistään.

"Kun joudumme molemmat sen oikeuden eteen," sanoi Vanha Mob, "toivon saavani yhtä hyvän tilaisuuden pelastua kuin teidän ylhäisyytennekin, te kun olette kirjoittanut nimenne muuttumattomilla verikirjaimilla, ja ottaneet tuhansilta niiden hengen ilman muuta syytä kuin se, että he ovat esiintyneet heille kuuluvan oikeuden puolustajina. Riittää että saarnaatte moraalisuutta tuomarin istuimellanne, kun kukaan ei uskalla teitä vastustaa, mutta saarnallanne ei ole mitään vaikutusta minuun. Tunnen teidät liian hyvin ja tiedän, että pidätte saarnanne minulle vain pelastaaksenne väärin ansaitut rahanne."

Sitten hän uhkasi tuomaria äkillisellä kuolemalla, jos tämä ei antaisi hänelle rahojaan.

Hänellä kun ei ollut minkäänlaista valtaa avonaisella maantiellä, oli Jeffries pakoitettu antamaan rosvolle rahat.

Kun hänet viimeinkin saatiin kiinni, tuomittiin Vanha Mob kolmestakymmenestä kahdesta rikoksesta, ja niin lopetti hän pitkän uransa hirsipuussa syyskuun 12 p. v. 1691.

HYVIÄ KIRJOJA SAATAVANA VAPAUDEN KIRJAKAUPASTA

Alanteen Sanakirja	3.50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko	[illegible]
Imperialismi	.15
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yhteensä	$2.50
Järjestelmäni, Mueller	1.25
Kananhoidon opas, kirj. Musikka, nid.	.35
Kansakoulun kartasto, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kommunistinen Manifesti	1.00
Kasviskeittokirja	.30
Kristinuskon Alkuperä	2.10
Kolmannen Internationalen Teesit ja Säännöt	.25
Klondyken kuningas, Jack London	$1.25
Kadotuksen kansa, Jack London	1.00
Lumikenttien tytär, Jack London	1.25
Lypsykarjan Hoito	1.25
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. J. Linnankoski, sid.	2.50
Miina Wallin Keittokirja	2.00
Nuortevan Sanakirja	1.75
Merisusi, Jack London	1.50
Maailman rakenne, E. Becher	1.75
Otavan kansakoulukartasto	1.00
Oksasen Englanninkielen Oppikirja	2.00
Pakkopaita, Jack London	1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä	1.00
Punainen Vaara	.25
Sosialistisen Filosofian Juuret	.40
Seikkailuja Tibetissä, kirj. Swen Hedin, sid.	1.50
Sairas lapsi, kirj. Ruotsalainen, sid,	1.25
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. Pirilä, nid.	.50
Teollisuusunionismi Amerikassa	.15
Tiede ja Vallankumous	.60
Työväen Laulukirja	.45
Voimisteluohjelmia 1	1.00
Voimisteluohjelmia II	1.00
Voima ja Aine	2.25
Vaimo jonka minulle annoit, Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Valkoinen profetta, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Ylös helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	1.75
Kannattava Karjatalous, sid.	1.00
Kommunistinen Manifesti, sid.	1.00
Geologian Perusteet, sid.	2.25
Juurikasvien Viljelys, sid.	.75
Aapinen, sid.	.55
Kuun Laakso	2.00
Kolme Musketti Soturia	1.00
Kuningatar Hanhenjalan ravintola	1.25
Kodin lääkärikirja	6.00
Lasten kirja, sid.	1.15
Mansaaren Tyttö	1.00
Mailman Vallankumoukset, sid.	.55
Parisin Notre Dame	.75
Peloponneesolaissota, nid.	1.85
Penikkatauti, nid.	.50
Ranskan Viimeinen Keisari, nid.	2.40
Rakentajan Opas, sid.	.75
Ranskan Kansalaissota, nid.	.35
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.40
Setälän kielioppi	.75
Sotamuistelmia, Ludendorff	2.00
Sosialidemokratia ja Sosialismi, nid.	.50
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.30
Tuhlaajapoika, kirj. Hal Caine	1.00
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot	[illegible]
Tähtien Kohtalot, sid.	.85
Tähtitiede, sid.	1.50
Työmiehen taloustoppia, nid.	.50
Tiede ja työväenluokka, nid.	.15
Työväen urheilulehden sidottuja vuosikertoja v. 1921-22-23	2.50
Työväenluokka maailmaa uudelleen rakentamassa, nid.	.35
Terrorismi ja kommunismi, nid.	.50
Uuden Ajan Filosofian Historia, sid.	3.00
Uusi lääketiede, sid.	2.25
Mardin Eden	1.50
Valtio ja Vallankumous	.75
Vanhanajan Kaupunki Valtio, sid.	3.00
Äidinkielen Oppikirja, sid.	.75

Watermannin fountainkyniä erikoisen hyvä valikoima. Kynien hinnat ovat $2.75, $4.50, $6.00 ja $7.00. Kymmenkuntaa eri mallia. Lähetetään postivapaasti kaikkialle Canadaan.

Kaikkia ylläolevia kirjoja sekä kyniä on niin runsaasti että ei ole pelkoa pikaisesta loppumisesta, joten voitte tilauksia lähettää surkeilematta.

Tov. VAPAUDEN KIRJAKAUPPA, Box 69, Sudbury, Ont.

Ihminen ei elä ainoastaan leivästä

Tämän nimistä, osuustoimintakysymystä valaisevaa pikkukirjasta on Vapauden konttorista lähetetty kaikille suurimpien paikkakuntien asiamiehille, ilman tilaamatta, myytäväksi. Lähetys itse kutakin asiamiestä kohden on ollut korkeintaan 20 kpl. Tietysti on tarpeetonta enempää tästä asiasta puhua, sillä Vapauden valppaat asiamiehet ilman muuta tietävät mistä on kysymys.

Pienempien paikkakuntien asiamiehiä ja yksityisiä kirjallisuuden harrastajia varten on tätä samaa vihkosta vielä saatavana Vapauden konttorista. Rientäkääpä tilaamaan. Hinta 10c ja asiamiehille tavallinen alennus.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, SUDBURY, ONT.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:
A. B. MÄKELÄ. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette mil'sin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

— Perjantaina olevan laillisen juhlapäivän tähden ei lehtemme lauantainumero ilmesty.

Miksi duhoborit lähtevät Canadasta takaisin Venäjälle

Workerille kirjottanut *Yksi heistä.*

Keskellä läntisten maakuntien, Albertan, Saskatchewanin ja British Columbian alkuperäisiä korpimaita tavataan laajoja viljelysalueita ja siirtoloita, joiden asukkaat olemukseltaan ja kieleltään sangen suuresti eroavat tavallisesta canadalaisesta tyypistä. Missä vielä 15—20 vuotta sitten olivat koskemattomat metsän korvet, siellä nähdään nyt sievästi rakennettuja kyliä, joita ympäröivät kauniit hedelmäpuutarhat ja viljavat vainiot; viljasäiliöitä, kannutustehtaita ja muita sellaisia laitoksia. Jo kaukaa voi seutukunnan naisten yhtäläisestä puvusta tuntea nämä asutukset duhoborisiirtoloiksi.

Noin 25 vuotta sitten duhoborit ensin tulivat tähän maahan, ja miltei paljain käsin he ovat luoneet tänne erämaahan oman uuden mailmansa. Kaiken mitä näissä siirtokunnissa on, paitsi koneistoa, ovat asukkaat itse tehneet; asunnot, tehtaat, viljasäiliöt, tiet ja suuret rautasillatkin ovat heidän omain kättensä työtä. Heidän kotitaloutensa, samaten kuin tuotannolliset liikkeensä ovat olleet erinomaisella kannalle järjestetyt. Duhoborien nykyinen omaisuus nousee arvoltaan kymmeniin miljooniin. Ja kuitenkin nämä «kapitalistit» ovat valmiit melkein ilmaiseksi luopumaan tästä omaisuudesta, jonka he monivuotisella käsiensä työllä ovat luoneet tyhjästä, ja lähtemään uuteen työläisten ja talonpoikain proletaari-tasavaltaan.

Miten on tämä selitettävä?

Duhoborien historia johtaa mieleen Ibsenin runon *haahkasta.*

Haahka valmistaa pesän poikasiaan varten korkealle kalliolle, sisustaa sen omasta rinnastaan nyppimillään valkoisilla untuvilla. Tulee metsästäjä ja hävittää pesän, ryöstäen haahkan untuvat. Silloin haahka etsii uuden paikan pesänsä sijaksi ja taas sisustaa pienen kotinsa untuvillaan; taas metsästäjä tuhoaa hänen vaivannäkönsä, ja vielä kerran yrittää haahka rakentaa pesäänsä. Mutta jos sen koti kolmannen kerran ryöstetään, niin haahka, verta tihkuvin rinnoin, lentää poikki merten etsimään uusia maita, minne tehdä pesänsä.

Kokonaisen vuosisadan ajeli tsaarin hallitus duhoboreja sinne tänne ympäri Venäjän. Ensin Khersonin maakunnasta Siperiaan; sitte Siperiasta Turkestaniin ja sieltä Taka-Kaukaasiaan. Joka kerran heidät pakotettiin jättämään rakentamansa asunnot ja kaiken omaisuutensa sekä paljain käsin alottamaan alusta itsekussakin uudessa paikassa.

V. 1897 sai keisarinna Maria Feodorovna kaksi anomusta yksiin aikoihin: toinen oli kreivi Leo Tolstoilta, joka pyysi duhoboreille lupaa muuttaa pois Venäjältä; toinen tuli Canadian Pacific rautatieltä (jonka osakkeihin keisarillisen perheen rahoja oli sijotettu) — ja sinne ilmotettiin tarvittavan terveitä, vankkarakenteisia siirtolaisia. Niin saivat duhoborit luvan lähteä maasta, ja vuosina 1898—99 noin kahdeksan tuhatta heitä saapui Canadaan vielä kerran yrittämään uudelleen rakentaa elämäänsä täällä uudessa mailmassa.

Tsaarivallan aikana eivät duhoborit koskaan ajatelleet Venäjälle palaamista. Päinvastoin he tekivät parhaansa unhottaakseen syntymämaansa. Vaikka olosuhteet Canadassa olivat heille kuinkakin ankarat, taistellessaan luontoa vastaan, itse vetäen auraa, kun ei ollut hevosia, ja mitä kurjimmilla palkoilla tehden rautatietöitä, muistivat duhoborit liian hyvin tsaarinaikaisen Venäjän «ilot» edes ajatellakseen sinne palaamista. Sitäpaitsi oli taloutensa rakentaminen ja kehittäminen kokonaan kiinnittänyt heidän huomionsa. Mutta kun he nyt vihdoin ovat saaneet kaikki kuntoon ja omistavat monen miljoonan arvoisen omaisuuden, ovat he ihmeekseen saaneet selville, että toiset vievät kaikki voitot heidän omaisuudestaan. Kapitalistinen valtiolaitos on järjestänyt asiat niin, että farmari, viljan tuottaja, joutuu suurten viljayhtiöitten orjaksi. Farmari eroaa tehdastyöläisestä siinä, että hän ei tee työtä työnostajan koneistolla, vaan hänen täytyy itsensä ostaa koneet. Siitä saa farmari itselleen «omistuksen» harhakuvan, jota tehdastyöläisellä ei ole. Siitä on seurauksena, että hänessä kehittyy pikkuporvarillinen sielunelämä; mutta kun tulokset noista omistuksista pysyvät alati samana, niin lopulta farmari sentään ihmeekseen tulee näkemään, että hän tosin tekee työtä «omallaan» maallaan ja «omilla» koneillaan, mutta — jonkun toisen hyväksi.

«Viisikolmatta vuotta olen täällä raatanut ilmaiseksi», sanoi eräs lähtöä hankkiva duhobori, «ja palaan nyt kotimaahani yhtä tyhjänä kuin olin tänne tullessanikin. Jos mun kerran täytyy aina raataa, niin raadan edes omaan luokkaani kuuluvain ihmisten hyväksi. Nykyään Venäjällä vallitseviin oloihin luulen meikäläisten soveltuvan».

Jo v. 1923 meni takaisin Neuvostotasavaltojen liiton alueelle 307 duhoboriperhettä, joita ei enää, niinkuin edellisten vuosisatojen kuluessa, vainota vanhassa kotimaassaan eikä ajella paikasta toiseen, uskonsa erilaisuuden takia, vaan jossa he saavat elää rauhassa suuren työläisten tasavallan kansalaisina.

Ihminen

Kaikista eläimistä ihmeellisin on ihminen. Hän ei tunne ympäristöään, ja uskottelee voivansa seurustella olemattomain kanssa. Edelleenkin uskoo hän hullunkurisimpiin taruihin, ja kieltäytyy tunnustamasta jokapäiväisiä asioita. Hän ylistää rikkauksien kokoamista elämän kaikkein suurimpana saavutuksena, ja siitä huolimatta elää tyytyväisenä köyhyydessä. Kättensä töillä valmistaa hän ihmeellisen kauniita ja mukavia asuinhuoneita, mutta nurkumatta asuu hän kurjissa hökkeleissä. Dollarin kymmenen sentin päiväpalkalla ja kunniamitalilla tappelee hän maailman suurimmissa ihmisteurastuksissa, kuollakseen kanuunain jyrinän, kuularuiskujen luotien vingunnan ja tukehuttavien myrkkykaasujen vaikutuksesta, itsekään tietämättä miksi taistelee, mutta hän kieltäytyy taistelemasta itselleen leipäpalaa, joka pelastaisi hänet nälkäkuolemasta. Hän rakentaa jättiläismäisiä koneita, jotka voivat huojentaa ihmislihaksien ponnistusta vähimpään mahdolliseen rajaan, ja samalla kertaa tärvelee hän omat lihaksensa, joutuen ennenaikaiseen hautaan, kilpaillessaan oman neronsa keksimän koneen kanssa.

Yksikään toinen eläin ei suostu sellaiseen epäjohdonmukaisuuteen, mutta ihminen suostuu siihen empimättä, pitäen sitä luonnollisena seikkana sentähden, että hän itseasiassa on vain hyvin harjotettu eläin. Yksikään toinen luurankoisten luokkaan kuuluva ei voi niin täydelleen luopua luonnollisista vaistoistaan. On totta, että ihmistenkin keskuudessa on joitakin, jotka kieltäytyvät kulkemasta vanhaa latua myöten, jotka pyrkivät omille poluilleen, luonnolliseen olemassaoloon. Mutta he ovat — niin sanovat porvarit — yhteiskunnan vihollisia, jotka pyrkivät hävittämään ne yhteiskunnalliset laitokset ja sen vapauden, jonka puolesta meidän esi-isämme ovat tapelleet — ja jota he eivät ole koskaan saaneet. He ovat työväenagitaattoreita, joita vallassaolijat vainoavat ja vangitsevat sentähden, että he tahtovat muutosta yhteiskunnallisiin oloihin.

Yhdysvaltain imperialismi työväenjärjestöjä murskaamassa

Työväenjärjestöjen murskaamisesta Yhdysvalloissa kirjottaa Leland Olds Federated Pressille:

Katsokaa miten työväenjärjestöjen murskaajat lujittavat murskausotettaan hiilenkaivajajärjestöön. Amerikalaisen rahamahdin kultainen aikakausi vaatii, että kotoiset orjat ovat alistuvaisia, nöyräniskaisia. Imperialismin kotoisena ilmestysmuotona on työväenjärjestöjen murskaaminen.

Sodan jälkeen jäi näyttämölle kolme niin voimakasta työväenjärjestöä, että ne kykenevät heittämään taisteluhansikkaan rahakuninkaiden taivaallista valtaa vastaan, nim. rautatie-, kaivos- ja rakennustyöläisten järjestöt. Muut voimakkaat työväenjärjestöt eivät ole niin suoranaisesti yhteydessä suurten raskaitten teollisuuksien kanssa, joissa rahavallan mahdilla on lujimmat linnakkeensa.

Sitten vuoden 1920 ovat työväenjärjestöjen murskaajat yrittäneet nälän avulla alistaa noista järjestöistä yhden kerrallaan omiin ehtoihinsa, antamalla niille «työttömyyskuurin.»

Ensimäisenä joutui koetukselle metallityöläisten kaikkein lujin osa, rautateitten konepajatyöläisten järjestö. Vajaan vuoden ajan annettiin 200,000 konepajatyöläiselle työttömyyskuuria, jolla ajalla rautatieyhtiöt joko jättivät työnsä tykkänään teettämättä, tai teettivät ne järjestymättömillä työläisillä, joille maksoivat moninkertaisen hinnan työstään. Tuota epävirallista työnsulkua vastaan taistelivat konepajatyöläiset kaikella tarmollaan, mutta turhaan. Muokattuaan työttömyyskuurillaan maaperää otolliseksi noin kahden vuoden ajan, pakottivat rautatieyhtiöt palkanalennusvaatimuksellaan pajatyöläiset lakkoutumaan vuonna 1922, jossa lakossa hallitus kaikella keinoin avusti rautatieyhtiöitä.

Hävittyään lakkonsa väheni konepajatyöläisten järjestön jäsenmäärä tavattomasti, ja melkein kaikkialla menettivät järjestöt oikeutensa neuvotella isännistön kanssa jäsenistönsä puolesta, sekä samalla kaiken taistelukuntonsa. Taistelu oikeuksiensa puolesta jäi syrjäseikaksi, ja yhteistoiminta isännistön kanssa — lampaan ja jalopeuran suhteella — astui päiväjärjestykseen!

Sitten tuli kaivosmiesten vuoro. Illinoisin, Indianan, Ohion, West Virginian, Kentuckyn ja lounaisalueen hiilikaivosten järjestyneille työläisille annettiin työtä vain kahtena tai kolmena päivänä viikossa, ja monessa tapauksessa annettiin täydellinen työttömyyskuuri, vaikka samaan aikaan järjestymättömät hiilenkaivajat tekivät työtä yötä ja päivää. Myöhemmin sitten alettiin järjestetyllä alueellakin kaikella varovaisuudella teettämään töitä järjestymättömäin ehdoilla.

Äskettäin Clevelandissa pidetty keskisen alueen hiiliparoonien konferenssi oli asetettu syötiksi sillä käsityksellä, että jos se osottautuu tehottomaksi, jos sen toimenpiteillä ei saada kaivosmiesjärjestöä antautumaan armoille, niin laajennetaan sulku myöskin Pennsylvaniaan ylettyväksi. Senjälkeen on Pittsburghissa jo julistettu sulku. Kaivosmiesjärjestön on täytynyt erottamisen uhalla pyrkiä pitämään kurissa sellaisia paikallisosastoja, jotka osuustoiminnan varjolla ovat pyrkineet särkemään tehtyjä sopimuksia, saadakseen siten työtä.

Minkä järjestön vuoro tulee sitten? Rakennustyöläisillä on tähän saakka ollut turvanaan tavattoman suuri kysyntä huoneille ja vilkas rakennuskausi. Rautateitten veturinkuljettajat ja muut rautatietyöläiset ovat myöskin melko hyvässä strateegisessa tilanteessa.

Työläistoverien kidutus Puolassa

Kirj. Henry Barbusse.

On ihmisiä, jotka eivät käsitä omana aikanaan sattuvien tapausten surkeutta. Kun heille näytetään hallituksen tekoja, jonka toiset kasvot ovat ylväät ja hymyilevät, kohauttavat he hartioitaan ja sanovat: "Se on mahdotonta! Sellaista olisi voinut joskus mailmassa tapahtua, mutta ei meidän aikanamme." Yleinen mielipide on liiankin usein ollut suurien sanojen ja komeiden puheiden muuteltavissa, kunnes se on kykenemätön käsittämään totuutta kaikessa sen alastomassa kauheudessa. Meidän on hyvin selvästi tajuttava tämä tosiseikka: koskaan eivät rikokset, raakuus, hengen ja vapauden hävitysyritykset ole olleet niin laajalle levinneitä kuin meidän aikanamme, joka on todella historian helvetti.

Tahdon nyt selostaa eittämättömien asiakirjojen valossa, asiakirjojen, joiden todenperäisyyttä vastaan ei kukaan ole väittänyt, sitä inhoittavaa juonien punomista — etukäteen suunniteltua, virallista — jonka alaiseksi yksi Europan uusista maista, Puola, pakoitetaan diktaattoriensa toimesta. Nämä ilettävyydet ovat sellaisia, että kokonaisten kaupunkien ja maakylien asujamisto, kokonaisia kansalaisluokkia on joutumassa pois pyyhkäistyksi hirvittävän kidutuksen kautta.

Kaiken sen pohjalla on eräs "valtiollinen syy". Kysymyksessä olevat tulokset johtuvat suunnitelmasta, jota nimitetään "kansalliseksi yhtenäistyttämiseksi" ja "yhteiskunnan puolustamiseksi". Jokainen tietää että entinen Puolan kuningaskunta, jonka voimakkaat naapurit useaan kertaan jakoivat olemattomiin, perustettiin uudelleen vuoden 1914 lopulla "tasavallan" muotoon. Tämä uusi maa muodostettiin maakunnista, jotka ennen sotaa kuuluivat Venäjän, Itävalta-Unkarin ja Saksan keisarikuntiin. Sitte valtasi Puola Itä-Galitsian, joka yhdessä toisten Itävallan ukrainalaisten alueiden kanssa muodosti Länsi-Ukrainan tasavallan, ja lähettilästen konferenssi maalisk. 15 p. 1923 vahvisti valtauksen. Samoin annettiin Volynia, Holm, Podlachia ja Polesia Puolalle v. 1921. Nämä alueet olivat kuuluneet muinoiselle Puolalle. Näin ei ollut laita Liettuan, missä v. 1920 toimeenpantiin kansanäänestyksen tapainen, pajunettien voimalla, johon ainoastaan puolalaiset siirtolaiset ottivat osaa. Tämän "äänestyksen" jälkeen antoi lähettiläiden konferenssi Puolalle Vilnan ja siihen kuuluvine liettualais-alueineen. Ja vihdoin, Valko-Venäjän alue, joka ennen sotaa oli kuulunut Venäjälle, muodostui tasavallaksi v. 1917; mutta tämä tasavalta käsitti vain pienen osan Valko-Venäjän maata ja väestöä. Jälelle jäänyt osa, kuuluen siihen noin neljä miljoonaa asukasta (joista 8 tai 10 prosenttia puolalaisia) ja 400 neliömailia maata, vallattiin Puolalle.

Nyt oli Puolan hallituksen tehtävänä sulattaa eli "puolalaistuttaa" nämä eri rodut samoin kuin juutalaisenkin osan väestöstä. Tämän kysymyksen on hallitus ratkaissut mitä julmimmalla ja raakalaisimmalla tavalla: väkivallalla, kidutuksella, joukkoteurastuksella. Näissä maissa on lukemattomia ihmisiä ajettu pois kodeistaan, heidän maansa otettu "sotilas-siirtoloita" varten. Tätä on tapahtunut erikoisesti Valko-Venäjällä. Lait, jollaisia ei mikään muu maa ole uskaltanut panna käytäntöön, kieltävät uusien puolalaisten alustalaisten ilmaisemasta millään tavalla, ei edes oman kielensäkään kautta, entisiä maantieteellisiä suhteitaan. Ukrainan kieli on kielletty. Kielto ei koske vaan sen opettamista kouluissa, vaan myöskin sen puhumista ulkopuolella koulujen. Senlisäksi, koulujen lukumäärä on kammottavalla tavalla vähentynyt, senjälkeen kun Puola otti haltuunsa nuo hiljakkoin anastamansa alueet. Szokovski, jonka hallitus määräsi tutkimaan kouluoloja vallatuissa maakunnissa, ilmoitti että silloin kun Puola valtasi ukrainalaisen alueen, oli siellä 350 koulua. "Puolalaiset sotilasvirkailijat ryhtyivät heti petomaisella tavalla sulkemaan kaikkia näitä kouluja. Useimmat professorit ja opettajat on viety keskitysleireille." Toht. Zagorski, eräs ministeristön virkailija, kirjoittaa: "Valko-Venäjällä, niistä 400 koulusta, mitä siellä oli ennen sotaa, on 360 suljettu. Useimmat opettajista ovat vankilassa syytettyinä valko-venäläisen propagandan levittämisestä." Holmissa vangittiin koko opettajien konferenssi yhdellä kaappauksella.

Uuden Puolan kansallistuttaminen merkitsee myöskin säälimätöntä taistelua uskonnon alalla. Kaikki mikä ei ole katolilaista, kielletään, sitte kitketään pois ja hävitetään. Miehiä ja naisia teljetään vankilaan vain sen takia, että kuuluvat oikeauskoiseen (s. o. kreikkalaiskatolilaiseen) kirkkokuntaan tahi tunnustavat jotain metodisti- eli marjavisti-lahkon uskoa, joka kehittyi ja kukoisti tsaarivallan aikana. 500 oikeaoppista kirkkoa on takavarikoitu, muutettaviksi katolilaisiksi tahi suljettaviksi. Oikeaoppiset papit on vangittu, suljettu luostareihin tai karkoitettu. Kymmenen metodistipappien alkeiskoulua Warsovassa ja suuren määrän kouluja ja orpokoteja ympäri maan ovat poliisit sulkeneet ja orpolapset heitetty kaduille.

Niille, jotka uskovat edistykseen yhteiskunnallisella ja moraalisella alalla, on varmaan ikävää nähdä tämäntapaisia toimenpiteitä laajoilla alueilla asuvain eriheimoisten ihmisten yhdistämiseksi kansalliseksi kokonaisuudeksi. Puolassa kielletään kellään olemasta mielipidettä, joka ei ole sopusoinnussa hallituksen näkökannan kanssa. On selvää että tuollainen komanto on tukahuttanut kommunistipuolueen ja sosialidemokraattisen puolueen. Mutta se myöskin tukahuttaa kaikki julkiset vastalauseet, ammattisuojeluksenkin rajoitetussa ja yleensä suvaitussa piirissä. Puolan hallitus pyrkii hävittämään kaikki järjestöt, jotka sallivat työläisten vaatia oikeutta ja vastustaa riistoa. Tärkeimmät uniot, yksi toisensa jälkeen, ovat kielletyt. Tätä lainturvan riistämistä harjotetaan mitä ylimalkaisimmalla ja röyhkeimmällä tavalla; piirin tuomioistuin päättää asian salaisesti, keskustelussa, jossa syytetyt eivät ole edustettuina; sitten hyökkää poliisiarmeija työläisten paikallisiin päämajoihin, ajaa ulos ja vangitsee ketä löytää, takavarikoi kaikki asiakirjat ja sinetöi ovet. Tällä tavalla on viiden vuoden ajalla yksistään Warsovan kaupungissa kaksi kolmattaosaa kaikista unioista lakkautettu. Juutalaisten ryhmää on isku kohdannut vieläkin kovemmin. Uutta lupaa union muodostamiseksi ei anneta, paitsi katolilaisille ryhmille.

Warsovassa, Ylä-Schlesiassa, Dombrovan alanteessa, kaikilla Puolan nurkilla ovat vankilat ahdetut täyteen työläisiä, jotka eivät ole tehneet mitään rikosta, paitsi että ovat toimineet unioissa, ja jotka luovutetaan lain käsiin tsaarin rangaistuslain "taloudellista taistelua" koskevan 365 pykälän perusteella. Rautatietyöläisten mennessä lakkoon helmikuulla 1921, ja marraskuulla 1923, vangittiin heidät suurina joukkoina ja raahattiin rosvojen tuomitsemista varten asetetun sotaoikeuden eteen. Viime vuonna kaikki nekin union johtajat, joilla epäiltiinkään olevan "vapaamielisiä mielipiteitä", vangittiin Vapunpäivän aattona. Senlisäksi, yleislakon aikana marraskuulla 1923, tapettiin 11 työläistä Krakovassa, 2 Tarlovissa ja 2 Borislavissa, ja lukemattomia haavoitettiin. Helmikuulla 1924 työläiset kokoontuivat silloin suljettuna olleen Kindlerin tehtaan ulkopuolelle, pyytääkseen työttöminä varten varattujen rahasummien maksamista. Poliisit ampuivat: 25 haavottui. Huhtikuulla 1924 Piaskin kaivoksen työläiset, joilla ei ollut ruokaa, pyysivät etumaksua palkkaansa vastaan. Poliisit ampuivat: 3 kuoli, 37 haavottui. Toukokuun 25 p. tuomitsi Kovelin oikeus neljä talonpoikaa, joista yksi oli seitsemäntoista vuotias, useiden vuosien pakkotyöhön sen vuoksi, että he olivat järjestäneet työläisten juhlatilaisuuden. Vapunpäivänä hyökkäsivät poliisit erään työläisten rauhallisen kulkueen kimppuun. Toista sataa työläistä haavottui vaikeasti ja useita satoja otettiin vangiksi.

Tietenkin on painovapaus täydelleen pois pyyhkäisty. Niiden viiden vuoden ajalla, jolloin puolalaiset ovat hallinneet Valko-Venäjää, on lakkautettu neljäkymmentä-kahdeksan julkaisua (näistä vain yksi ilmestyy; poliisit takavarikoivat sen säännöllisesti). Ja voi sitä, jonka nähdään lukevan hallituksen epäsuosiossa olevaa lehteä! Voi ketä tahansa, joka joutuu minkäänlaisen 'miannon alaiseksi, vaikka kuinka nimettömän: hänellä on edessään vankila!

Mutta se mikä vielä on sanomatta, on yhä hirvittävämpää ja ilettävämpää: tapa, jolla poliisit ja vartijat kohtelevat vankeja. On mahdotonta luetella näiden onnettomien raukkojen kärsimiä kidutuksia. Tuomioiden toimeenpanijoilla on valta ruoskia uhrejaan saadakseen heidät "tunnustamaan" rikoksensa. Pidätysleireillä ja vankiloissa tapahtuu hirveitä kohtauksia: uhreja potkitaan, hakataan rautakangilla. Heitä paiskataan seinään, kunnes ovat puolikuolleita, eikä heidän kasvoistaan ole muuta jälellä kuin isot muodottomat haavat; heidän jalkojaan poltetaan; heidät riisutaan alasti, heidän päänsä peitetään säkillä, sitten heidät asetetaan makaamaan, lankku pannaan heidän selkänsä poikki, ja raskaita rautakangen iskuja sataa siihen. Jäävettä valetaan heidän ruumiilleen keskitalvella. He pyörtyvät; rangaistus taukoaa, kunnes he virkoavat, että voidaan taas alottaa. Tämä poliisivartijan kehotus eräälle vangille on tullut tiedoksi: "Tunnusta pois, piru. Viisi vuotta vankeutta ei sinua suuresti vahingoita siihen nähden kuin se, mitä meiltä saat."

Nämä eivät ole harvinaisia tapauksia, vaan tällainen kohtelu odottaa kaikkia niitä, jotka vangitaan syytettyinä kansallisvastaisista mielipiteistä tai työläisten solidaarisuudesta. Näin kohtelevat heitä joko heti vangittaessa tahi myöhemmin poliisiasemalla fascistijoukkueet, jotka riehuen kulkevat kautta rauhallisten kylien tai aseettomien, rauhallisten väkijoukkojen lävitse. Kuolevaisuus vankien keskuudessa on hirvittävä. Ja nykyään on puolalaisissa vankiloissa hengissä vielä huonon kohtelun ja kidutuksien jälkeen 4,000 entisten puolalaismaakuntien asukasta 10,000 valkovenäläistä ja 3,000 työläistä.

On hyödytöntä kuvailla vankiloiden olosuhteita, kuinka vangit ahdetaan yksiin läjiin kidutettujen kanssa (sillä sairaita vankeja ei hoideta), ja kuinka heille kannetaan pilaantunutta ruokaa astioissa, joita syötyä saavat käyttää ulostustarkoituksiin.

Tällaisilla keinoilla — niin paljon kun minulla onkin käytettävänäni asiakirjoja ja tilastoja, olen vain sieltä täältä, kauhun valtaamana voinut mainita joitakin tosiasioita ja numeroita — näillä tällaisilla keinoilla yrittää Puolan hallitus väkisin saada kaikki kansalaisensa yhtymään uuden lippunsa alle ja myöskin ratkaista yhteiskunnallisen kysymyksensä.

Puolalainen edusmies Wojtik, talonpoikia vastaan harjoitetun "taantumusraivon ja vainohurjistelun" paljastuksensa lopulla lausuu:

> Ja tämä on vain epätäydellinen kuvaus siitä helvetistä, mikä vallitsee rajamaakunnissa. Meidän suhtautumisemme niihin on sata kertaa raakalaismaisempi, sukupuuttoon-hävityskiihkoisempi kuin mitä tsaarin hallitus oli. Puola on kansallisten vähemmistöjen vankila, ja jos Puolan hallituksen onnistuu päästä toiveittensa perille, muodostuu se pian ukrainalaisten ja valkovenäläisten hautausmaaksi.

Lisätkäämme tähän: "Se muodostuu pian kaikkien niidenkin hautausmaaksi, jotka puoltavat työväen asiaa."

Voidaan kysyä: "Eivätkö nämä tosiasiat ole liioiteltuja; mitä todisteita on olemassa niiden todenperäisyydestä? Mistä johtuu että Europan yleisö ei tiedä tästä mitään?"

Puolassa vallitsevasta tilanteesta on tehty tutkimus, jonka päätyttyä järjestettiin komitea Ranskassa viime toukokuulla, protestin laatimiseksi näitä olosuhteita vastaan; komiteaan kuului hra Herriot, hra Painleve, Ihmisten Oikeuksien liiton korkeita virkailijoita, ja muita. Tuolla hetkellä vieri Ranskan poliittisissa piireissä voimakas vapaamielisyyden aalto, sillä oli vaalien aika. Senjälkeen ne poliittiset sopimukset, jotka ovat yhdistäneet Ranskan läheisesti Puolaan — jota Ranska nyt pitää itäisenä sotarinaan, runsaasti sitä auttaen ja rahastaen tätä seikkaa silmälläpitäen — ovat haitanneet komitean toimintaa. Viralliset Puolan päämiehet ovat suurisuisesti kieltäneet tosiasiat, ja se on tyydyttänyt vastalauseentekijäin omiatuntoja; sensijaan että uskollisesti tutkisivat tosiasioita, ovat he huomanneet etuisammaksi sotkea pois syytökset. Useat komitean jäsenet ovat vetäytyneet syrjään.

VANHOJA SIVISTYKSIÄ

Mitä perusteellisemmin on päästy tuntemaan vanhaa roomalaista ja kreikkalaista sivistystä, sitä enemmän on jouduttu ihmettelemään, että he tosiaan olivat niin pitkälle kehittyneitä. Konetekniikassa on nykyaika suuresti edellä kaikista tähän asti tunnetuista sivistyskausista, mutta henkisessä viljelyksessä — "valistuksessa" — on tuskin ollenkaan edistytty, joshan ei taannuttu.

Roomalainen ja kreikkalainen sivistys eivät ole ainoat vanhat sivistykset, jotka ovat tuhoutuneet. Niitä on paljon muita ja paljoa vanhempia. Parast'aikaa tehdään kaivauksia ties kuinka monilla eri seuduilla Aasiassa, Afrikassa ja tälläkin Amerikan mantereella; löydetään raunioita mahtavista, monia tuhansia vuosia sitten hävinneistä kaupungeista ja tavataan jälkiä suorastaan hämmästyttävän korkealle asteelle kehittyneestä sivistyksestä. Enimmät näistä löydöistä tehdään sellaisilla seuduilla, joissa nykyään ei ole mitään viljelystä ja joissa satunnainen vaeltaja ei aavistaisi koskaan voineen ollakaan vilkasta ihmiselämän hyörinää — asumattomissa erämaissa, kaukana nykyisiltä liiketeiltä.

Joitakin noita vanhoja sivistyskansoja tunnemme nimiltään: egyptiläiset, assyrialaiset, babylonialaiset, sumerilaiset, heettiläiset, aztekit, inkat, maja-kansat jne. Tiedämme jotain heidän historiastaankin, he kun ovat jättäneet kirjallisia muistiinpanoja. Mutta toisista emme tiedä mitään, emme edes nimeä.

Jos mikä, niin muinaistutkimus pitäisi olla surullista tiedettä niille, jotka sitä harjottavat. Siihenkö menivät kaikkien noiden kansojen vuosisataiset pyrkimykset ja toiveet! Mihin ovat joutuneet heidän ponnistuksiensa hedelmät, heidän sivistyksensä? Mihin joutuneet itse ne kansat?

Toisia on ehkä joku luonnonmullistus tuhonnut, toisten kaupungit joku raaka viholliskansa hävittänyt ja ryöstänyt, tappanut asukkaat ja loput syössyt orjuuteen. Toiset mahdollisesti keskinäinen eripuraisuus tai tapainturmelus tappanut; toiset muuten kuolleet "vanhuuttaan".

Kansat näyttävät vanhenevan, niinkuin yksilötkin.

Vanhat sivistykset tuhoutuivat niin helposti, sillä tiedot ja taidot olivat verraten harvalukuisen hallitsevan luokan käsissä. "Syvät rivit" pidettiin niistä tarkoin erossa, jos ne olisivat niistä osallisiksi pyrkineetkin.

Rooman vallan ja roomalaisen sivistyksen perikato on meille parhaiten tunnettu, se kun on verraten nuori historiallinen tapaus. Rikkaudet olivat keskittyneet aniharvojen sukujen käsiin. Niiden keskuudessa rehotti suunnaton tapainturmelus ja nautinnonhimo. Ahnaan ylimystön anastaessa maat haltuunsa oli vapaa talonpoikaisluokka, ja sen mukana vapaa työläisluokka, hävinnyt melkein olemattomiin. Kansan suuri enemmistö oli ryysyköyhälistöä ja orjia — sotapalvelukseen kelpaamatonta, epäluotettavaa väkeä. Ainaisissa sodissa kuitenkin tarvittiin suuria sotajoukkoja. Niihin täytyi palkata miehiä rajamailla vaanivista raakalaiskansoista. Nämä siten vähitellen oppivat roomalaisen sotataidon ja tulivat tuntemaan ennen pelätyn Rooman valtakunnan todellisen heikkouden. Niin ne ryöstäen ja hävittäen hyökkäsivät Rooman alueelle ja tuhosivat koko tuon mailmanvallan, sivistyksineen kaikkineen.

"MUSTAT" EUROPPALAISEN SIVISTYKSEN UHKANA

Noille teille tahtovat ajatukset väkisinkin lähteä, jos silmäilee oloja nykyajan suurissa sivistysmaissa ja niiden kehityssuuntaa viime vuosikymmeninä.

Ranska on tieteiden ja taiteiden alalla jo pitkän aikaa kulkenut Europan etunenässä. Mutta sen kansa osottaa arveluttavia vanhenemisen oireita. Väkiluku säännöllisesti vähenee, vuodesta vuoteen. Nyt jo käyttää Ranska armeijassaan huomattavia määriä "mustia joukkoja", afrikkalaisista alusmaista tuotuja neekereitä. Esim. Reininmaan ja Ruhrin valtausjoukot ovat kaiken aikaa olleet niitä. Kuvaukset noiden joukkojen elämöimisestä vallatulla alueella, niiden eläimellisistä rikoksista naisia ja lapsia vastaan täyttäisivät paksuja nidoksia, mutta niistä harvoin päästetään tietoja julkisuuteen. Ja jos milloin niitä tulee julki, vedotaan ranskalaiselta taholta siihen, että harjottivathan saksalaisetkin julmuuksia sodan aikana valtaamillaan vihollisalueilla. Saksalaisten sota-aikaiset julmuudet, vaikka ne olisivat tosiakin ovat kuitenkin vähäpätöisiä niihin hirveihin rikoksiin verraten, mitä Ranskan mustat joukot yhtä mittaa ovat tehneet aseetonta valkoista väestöä, etupäässä naisia ja lapsia vastaan. Kerran toisensa perästä on paikallinen väestö pyytänyt Ranskan hallitusta poistamaan mustat joukot ja tuomaan muita joukkoja tilalle, mutta niitä pyyntöjä ei ole otettu mihinkään huomioon.

Onpa silloin tällöin sanomalehdis-

si näkyvyt viitteitä siitä, että nuo mustat joukot käyvät kiusallisiksi siirtolaisille itselleenkin. Sensijaan että ne palvelusaikansa päätyttyä lähtisivät takaisin kotiinsa Afrikkaan, on niitä jäänyt Pariisiin kymmeniä tuhansia kilpailemaan valkoisten kanssa työpaikoista tahi vain herrastelemaan. Pitävätpä suorastaan loukkauksena, että heitä, jotka ovat taistelleet valkoisten rinnalla toisia valkoisia vastaan ja joita kaiken aikaa on imarreltu ja mielistelty, nyt uhataan ruveta häätämään pois valkoisten lähettyviltä.

Kaukonäköisemmissä piireissä ollaan jo huolestuneita koko valkoisen rodun kohtalosta. Niinpä kirjotetaan eräässä lehdessä:

"Vuoden 1918 jälkeen on Ranska muodostunut yhdeksi mailman pelättävimmistä sotilasvalloista, mutta se eroaa muista siinä, että sen voima perustuu mustaan rotuun. Ranskan naiset eivät tuota riittävästi miehistöä sen armeijoille. Siksi on täytynyt ryhtyä harjottelemaan värillistä väestöä. Ranskalla on valtansa alaisuudessa 43 ½ miljoonaa ihmistä Afrikassa sekä 22 ½ miljoonaa Aasiassa, ja kaikkiin näihin kansoihin se on ulottanut asevelvollisuuslakinsa. Se nostattaa ja harjottelee suuria alkuasukas-armeijoja valmiiksi Europassa suoritettavaan sotapalvelukseen. Tarpeen vaatiessa majotetaan ne pysyväiseksi Europpaan. Jos suuria mustia armeijoita harjotetaan ja asestetaan taistelukuntoisiksi valkoista kansoja vastaan, niin mikä on oleva valkoisen rodun kohtalo tulevaisuudessa?

"Onko seuraava sivistyksen vaihe oleva valkoisen rodun orjuuttaminen mustien päällikköjoukkojen avulla? Jos niin on, niin sivistyksen vihollinen ei ole polsevismi, ei edes keltainen vaara, vaan ne valtiomiehet ja politikoitsijat, joiden toimesta mustat rodut asestetaan valkoisia vastaan.

"Tämäkö on sitä sivistystä, jonka pelastamiseksi miljoonat valkoiset miehet ja naiset uhrasivat henkensä?"

Vastaamme kirjottajalle, että juuri sitä se on. Hän vain on käyttänyt sanoja huolimattomasti. "Sivistyksen" sijasta hänen olisi pitänyt kirjottaa "kapitalismi", niin hän olisi ollut oikeassa. "Polsevismi ei ole sivistyksen, vaan kapitalismin vihollinen — ja sivistyksen ainoa pelastus. Eivätkä ne mailmansodassa olleet miljoonat taistelleet sivistyksen, vaan kapitalismin pelastamiseksi. Siinä sodassa henkiin jääneet miljoonat alkavat vähitellen päästä selville tuosta seikasta.

---o---

PÄÄNPYYDYSTÄJÄT TULEVAT OSALLISIKSI SIVISTYKSEN SIUNAUKSISTA

Joku viikko takaperin kierteli Amerikan sanomalehdissä seuraava uutispätkä:

"Halusitteko kirjotuspöytänne koristeeksi ihmisen pään, täydelleen alkuperäisessä asussaan, kaikki piirteet säilyneinä, mutta nyrkin kokoiseksi pienennettynä?

"Niitä myydään sadasta aina tuhanteen dollariin Quitossa, Quayaquilissa ja useimmissa Etelä-Amerikan satamakaupungeissa, kertoo C. Lester Liddle, joka on vuoden ajan oleskellut päänpyydystäjinä tunnettujen Shuara intiaanien keskuudessa Amazonin virran latvoilla Ecuadorissa.

"Ihmispäiden myynnistä matkailijoille on kehittynyt niin tuottava liike, että Shuara intiaanit tuon arvokkaan kapineen hankkimiseksi tappavat ei ainoastaan vihollisia ja muukalaisia, vaan sukulaisiaan silpamonsa vähemmän tärkeitä jäseniä.

"Niin halvat kuin sadan dollarin päät ovat muistoesineiden valmistajain tusinatyötä. He tosin ovat alkuasukkailta oppineet päiden pienentämisen vaikean taidon, mutta heiltä puuttuu ammattimiehen taitoa.

"Päänpyydystäjäin omassa keskuudessa olevain taiturien teoksia myydään matkailijoille kolmestasadasta dollarista ylöspäin, riippuen siitä, ovatko sen kasvonpiirteet vain tavalliset, jokapäiväiset, vai harvinaisemmat. Tiettävästi korkein hinta, mitä tähän saakka on maksettu, oli tuhannen dollaria erään valkopartaisen herrasmiehen päästä. Uhri kuuluu olleen joku saksalainen tiedemies; hänen päästään vaadittiin niin korkea hinta, sentähden että nuo parrattomat intiaanit suuresti ihailivat hänen parrankasvuaan.

"Amerikan luonnontieteelliselle museolle on Liddle lahjottanut tarvittavat välineet, joita käytetään päiden pienentämisessä tavalliseen muistoesine-kokoon. Samalle museolle hän myös on hankkinut kokoelman Etelä-Amerikan päänpyydystäjien käyttämiä aseita, koristeita, soittokoneita, juhlapukuja y. m. esineitä.

"Oman päänsä oli Liddle saanut säilytetyksi ainoastaan sen takia, että oli ottanut mukaansa lääkkeitä, onkia, lasihelmiä y. m. lahjomisvälineitä. Kahdesti hän kuitenkin oli ollut vähällä menettää henkensä. Ensi kerralla hän huomasi intiaanien erityisellä mielenkiinnolla tarkastavan hänen päätään. Onneksi hän arvasi syyn: hän käytti silloin auringon kilaa vastaan tummia silmälaseja, ja alkuasukkaat, jotka eivät koskaan ennen olleet silmälaseja nähneet, luulivat niitä kiinteäksi osaksi hänen päätään, joka siinä tapauksessa olisi ollut heille varsin arvokas löytö. Hän pelasti päänsä, ottamalla silmälasit pois, jolloin intiaanit näkivät, etteivät ne hänen päähänsä kuuluneet.

"Toisen kerran hän oli heidän juhlamenojaan katsomassa ja otti pikavalokuvan eräästä intiaanista. Melkein samassa silmänräpäyksessä mies putosi kalliojyrkänteeltä ja meni tiedottomaksi. Intiaanit parveilivat Liddlen ympärillä ja syyttivät, että hän oli vanginnut kuolleen miehen sielun tuohon pieneen mustaan laatikkoon, valokuvauskoneeseen. Asema näytti hieman arveluttavalta, kunnes Liddle kaataa holautti eväspullostaan viinaa miehen kurkkuun ja sai hänet virkoamaan. Silloin olisivat intiaanit tahtoneet hänen herättämään henkiin kaikki heimon vainajat, mutta Liddle sanoi ettei hänellä nyt ollut siihen aikaa.

"Päänpyydystys kuului alkuaan heimon uskonnollisiin menoihin, selitti Liddle. Pienentämistä varten poistettiin kalloluut. Mutkallisella, suurta huolellisuutta vaativalla menettelyllä saivat intiaanit kasvonpiirteet ihan semmoisinaan säilytetyksi."

---o---

AMERIKKALAISIA LAHKOKUNTIA

Kaunokirjallisissa kertomuksissa ja näytelmissä kuvaillaan Yhdysvaltoja hurjimman yritteliäisyyden, lannistumattoman tarmon, tehokkuus-eksperttien, pullo taskussa kulkevain koulupoikain ja savukkeita polttelevain tyttöjen maaksi, mutta aniharvoin mitä oudompain uskonlahkojen ja salaoppien maaksi. Silloin tällöin tulee kuitenkin huomiota kiinnitettäväksi siihenkin puoleen nykyisen Amerikan sivistyselämässä. Orovillessa, Californiassa, on vast'ikään eräs Schalow niminen farmari kuollut palohaavoihin, joita oli saanut ollessaan lahkonsa "polttoseurojen" uhrina. Yhtenä iltana oli uhrattu lampaita; seuraavana iltana oli polttoseurat hänen lankomiehensä kodissa, jonne joukko uskovaisia oli kokoontunut. Schadow makasi lattialla, kun hänen jalkojaan, käsivarsiaan ja muita ruumiinosiaan poltettiin valkohehkuvaksi kuumennetulla hiilihangolla.

Yhdysvalloissa on varmaan satoja kummallisia uskonlahkoja, joista ei yleisemmin tiedetäkään, ennenkuin sattuu joku tuollainen tapaus kuin nyt Schadowin kuolema tai joku mailmanlopun odotus, jolloin ne hetkeksi tulevat yleisön huomioon. California näyttää olevan erityisen suotuisa paikka uskonnollisten intoilijain ja petkuttajien toiminnan lähtökohdaksi. Sieltähän se lähti viime helmikuun 6 päiväksi ennustetun mailmanlopun odotuskin, kun eräs Los Angelesissa asuva Mrs. Rowen oli kertonut enkeli Gabrielin ilmestyneen hänelle ja sanoneen silloin olevan viimeisen päivän. Mrs. Rowen oli joko tahallinen petturi tai harha-aistimuksien uhri, mutta siellä täällä pitkin maata oli paljon ihmisiä, jotka empimättä uskoivat hänen ennustuksensa jumalalliseksi ilmotukseksi.

1840-luku oli hedelmällisimpiä uusien uskonlahkojen syntymiselle. V. 1844 William Miller tuhansien uskovaistensa kanssa odotteli mailmanloppua. Kun ei se tullut määrättynä aikana, korjaili Miller laskujaan ja odotti uudemman kerran, mutta uskovaisten luku väheni. Monien muiden samoihin aikoihin syntyneiden uskonlahkojen ohessa panivat Fox sisarukset v. 1848 alulle spiritismin, joka perin lapsekkaista kujeista alkunsa saanut vouhottelu on sittemmin levinnyt hyvin laajalle. V. 1843 Joseph Smith kertoi saaneensa moniavioisuuteen velvottavan ilmestyksensä. Mormonismi, joistakin alkuperäisistä karkeuksistaan siivottuna, on yhä edelleen voimakas uskonlahko, monille paikkakunnille levinnyt; Utahin valtiossa se täydelleen hallitsee koko poliittisen ja liike-elämän. Uudempia uskonnollisia siirtoloita on australialaisen John Dowien perustama Zion City, Illinoisissa. Nyt siellä hallitsee hänen seuraajansa Wilbur Glenn Voliva, joka tuonnottain julisti maan litteäksi pannukakuksi ja taivaankannen kiinteästä aineesta tehdyksi; aurinko, kuu ja tähdet riippuvat siinä kuin kattolamput. Hänen tähtitieteensä kannattajia on vaikka kuinka paljon samoin kuin niidenkin hänen uskonkappaleittensa, että väkijuomat, tupakka, liikkuvakuvat, purukumi, oisterit, sianliha ja hammaspulverit ovat isästä perkeleestä. Maankuuluisa profeetta ja valtiomies William Jennings Bryan on kehitysoppia tuomitsevilla saarnoillaan saanut käännytetyksi kokonaiset valtiot takaisin raakalaiskansojen luomistaruihin: Etelä-Carolinassa on kehitysopin opettaminen kielletty kansakouluissa, Tennesseessä yli-opistoissakin.

Eikä tämä Canada ole paljoa parempi. Katolilaisuus leviää ennenkuulemattomalla vauhdilla. Ja mitä kummallisiin uskonlahkoihin tulee, niin viime talvena tässä aivan lähellä poltettiin kymmenen sikaa yhdellä roviolla kiitosuhriksi jumalalle.

Kuinka kaukana olemme päänpyydystäjäin sivistysasteesta?

Tarvitsee vain jonkun miljoneerirnarsun Palmurannikolla heiluttella nyrkkiä kokoiseksi kuivattua ihmispäätä kultaketjussa, niin heti leviää tuo "repäsevä" muoti kuin kulovalkea kautta maan, ja saammepa silloin me "vähemmän tärkeät" varoa päitämme!

Neuvosto-Karjalasta

CANADAN SUOMALAISILLE TYÖLÄISILLE!

Toverit:—

Canadan suomalaiset työläiset, yhdessä Yhdysvaltain puolella olevien suomalaisten työläisten kanssa ovat erikoisella mielenkiinnolla seuranneet Neuvosto-Venäjän kehitystä koko sen olemassa olon ajan. Varsinkin Neuvostoliittoon kuuluva Autonoominen Karjalan Neuvostotasavalta on kaikkialla Amerikan mantereella elävien rehellisten suomalaisten työläisten kiinteän mielenkiinnon esine.

Karjalan kehityksen tarkemmin seuraaminen käy mahdolliseksi ainoastaan lukemalla täällä ilmestyneitä lehtiä ja painotuotteita. Tällä ei tahdota väittää, etteikö Canadan suomalainen työväenlehti Vapaus voimiensa ja lehdessä löytyvän tilan mukaan seuraisi täkäläisiä asioita, mutta niitten tarkka ja täsmällinen seuraaminen on mahdollsita ainoastaan "paikan päällä."

Tämän vuoksi lähetämme yleisen kehotuksen kaikille Canadan suomalaisille työläisille, että tilaisivat itselleen "Punaisen Karjalan" joka ei sinne maksa kuin suunnilleen 50 senttiä (1 rupla) kuukaudelta.

Erikoisesti kehottaisimme Canadan s. s. osastoja tilaamaan "Punaista Karjalaa" lukutupiin joukkojen luettavaksi. Sen tilausmaksu ei osastojen varoissa suuria tunnu, mutta se sen enemmän hyödyttää tiedonhaluisia työläisiä.

"Punainen Karjala" ilmestyy nyt kolme kertaa viikossa, mutta suunnitellaan sen laajentamista useammin viikossa ilmestyväksi.

"Punaista Karjalaa" tilataan osotteella: "Punainen Karjala", Pushkinskaja 8, Petrozavodsk, A. K. C. C. P.

Koska osote tänne tuleviin kirjeisiin tulee kirjottaa venäjäksi, niin on tilaajille helpompi lähettää tilauksensa sikäläisen lehtiliikkeensä kautta.

Toveruudella
"Punaisen Karjalan" konttori.

Sault Ste. Marien uutisia

Tuli kun tulikin tosi siitä uuden haalin rakentamisesta sillä Finnish Organization of Canadan osasto kokouksessaan maaliskuun 29 päivänä päätti myydä nykyisen haalin Selmi Koskelalle $2,300 kauppahinnasta. Talosta on muutettava pois heinäkuun 2 päivänä.

Kuitenkin samassa kokouksessa päätettiin alkaa rakentamaan uutta taloa ennemmin ostetulle tontille Thompsonkadulle. Työt päätettiinkin aloittaa aivan heti, joten valittiin erikoinen rakennuskomitea, joka johtokunnan kanssa järjestää työsuunnitelmat. Valituiksi tulivat Henry Kulmala, V. Rossi, Selmi Koskela, J. Nikkanen ja A. Holmberg.

Seuraavana päivänä olikin komitean kokous ja niin sitä alkoi alkuvalmistelut että tämän ollessa lehdessä on jo työt hyvässä menossa, koska pojat puskevat hikihatussa kellarin tilaa maasta puhtaaksi. Innostus näyttää olevan jokaisella suuri päästä uuteen taloon kun pojat olivat heti valmiita tekemään ilmaista työtä, jos onkin täytynyt osalle huolehtia ruokaa talon puolesta, kun ovat pitkällisen työttömyyden takia joutuneet poikkinaiseksi, kuten sitä sanotaan.

Vaan lapiot heiluvat, niin että huomaa sen sivulta katsojakin, että kyllä se työnjättiläinen voi paljon, kuin se vaan on yksimielistä joukkoa ja sitä se todella on tällä kertaa. Ja kun vaan otetaan se tosi kysymys ajateltavaksi että työläisethän ovat kapitalisteillekin palatsit rakentaneet niin mikisi se ei sitten nouse ylös oma talokin mihin on oikeus poiketa vielä senkin jälkeen, kun on saanut sen valmiiksi. Rakennuskomitea teki osastolle ehdotuksen että aletaan ottamaan ylös miten paljon jäsenet voivat antaa rakentamiseen avustusta ja hyväksyttiin tuo suunnitelma sekä päätettiin julaista kaikkien nimet Vapaudessa, jotka avustavat rahalla tai työllä, sillä työaika lasketaan myös rahan arvaiseksi. Nimet tulevat lähitulevaisuudessa olemaan lehden palstoilla.

Näinollen toivomme jokaisen, joka haluaa että haalinrakentaminen sujuisi eteenpäin, ilmoittavan komitealle missä muodossa voisi avustaa rakentamista, sillä se helpottaisi meitä suuren velkataakan alle joutumasta ja niin ellen olisi edukasi toiminnallemme, sillä käytettävissämme olevat rahavarat eivät ole suuret, joten olisi pienikin avustus tervetullutta, sillä joukon käsi on karttuisa. Ja kun taas toisaalta käsitämme että kukaan meistä ei voi suuria summia lahjoittaa syystä, kun työläisen täytyy elää työstään ja vielä lisäksi on pakoitettu kokoamaan liikevoittoa kapitalisteille, niin kenenkään ei tulisi ujostella, jos ei voikkaan suurilla rahaerillä esiintyä. Toiselta puolen on kuitenkin lehdessä julkaisu tarpeellinen, että jokainen voi siitä nähdä, onko kaikkien avustus merkitty oikein.

Sitten lisää asiasta kun ehditään.

Poikamiehet ja akat ovat muhinoissa olleet keskenään jo pidemmän aikaa salaisesti, vaan asia tuli ilmi kuitenkin ja heidän oli pakko tunnustaa mitä on tekeillä, ja oikein se kutkutti mieltä kun se ei ollutkaan mitään pahinta laatua. Sanoivat että he pitävät oikein roimat iltamat huhtikuun 9 päivänä, ja käskivät sanomaan että kyllä sinne saa sitten tulla ukotkin näkemään mitä se kuherrusaika on tuottanut. No siellä sitten tavataan. Tullaan kun kästetään. — Raportteri.

AUBER

Daniel Francois Esprit Auber (lausutaan: Esprii Obeer) syntyi Ranskassa Caenissa 29/1 1792. Isänsä oli taidekauppias, ja senaikaisen tavan mukaan piti pojan jatkaa isänsä ammattia. Saatuaan hyvän pohjakasvatuksen joutui hän Lontooseen erääseen kauppakonttoriin. Taiteellisesti lahjakas nuorukainen ei kuitenkaan viihtynyt kauppa-alalla, vaan palasi takaisin Pariisiin. Ollen rikkaasta perheestä olivat hänelle varakkaiden kotien ovet avoinna ja soitannollisena nuorukaisena oli hän tervetullut vieras hienoimpiin perheisiin. Hän alkoi sävellellä romansseja ja lauluja, joilla hän "syömmet aukaisi". Jonkun ajan kuluttua innostui hän säveltämään soitinmusiikkia. Hän sävelsi viulukonsertin, pianotrion ja kappaleita cellolle. Kaikista töistään hän sai tunnustusta ja tämä kannusti häntä yhä suurempiin töihin. Hän sai halun teatteriin, tosin ensin amatööriteattereille, joille hän ensin sävelteli. Yhä korkeammalle paloi hänen halunsa ja sen vuoksi päätti hän ryhtyä oikein perinpohjaisesti ja etevän opettajan johdolla opiskelemaan sävellystaidetta. Hänen onnistui päästä — siihen aikaan kuuluisan — Cherubinin oppilaaksi. Sävellettyään erään messun — hän oli silloin 31-vuotias — ryhtyi hän luomaan ensimäistä oopperaansa. Se oli yksinäytöksinen, nimeltä "Sotaväen leväähdys". Muutaman vuoden perästä tuli häneltä taas pari pientä oopperaa. Tähänastiset sävellyksensä oli hän säveltänyt vailla taloudellisia huolia — rikkaan isän rikkaana poikana. Kun isänsä juuri näihin aikoihin kuoli, huomattiinkin, että koko isän rikkautta ei ollut olemassakaan. Koko perhe jäi "puille paljaille" ja silloin huomasi nuori säveltäjämme elämän näyttävän hänelle aivan uuden, hänelle taiki oudon puolen. Hänen täytyi nyt ryhtyä ansaitsemaan. Työtään hän ei vaihtanut muuksi — hän jatkoi mielityötään: oopperoitten säveltämistä. Tieto hänen varattomuudestaanko lie aiheuttanut sen, että yleisömenestys pieneni. Kaikeksi onneksi tutustui hän runoilija Eugene Scriben kanssa, joka ryhtyi hänelle valmistamaan oopperalibrettoja (tekstejä). Saatuaan näin arvokkaita tekstejä innostui hän yhä enemmän työhönsä. Menestys kasvoi kasvamistaan. Sekä yleisö että arvostelu oli hänelle suopea. Ensimäisen suuremman menestyksen saavutti hän oopperallaan "Le macon" (saksaksi "Maurer und Schlosser" — suomeksi "Muurari ja lukkoseppä"), jonka hän sävelsi v. 1825. Seuraava suurteoksensa oli "Fra Diavolo". Molemmat nämät olivat koomillisia oopperoita. Sävellettyään vielä joukon sekä koomillisia että lyyrillisiä oopperoita, joissa kaikissa ilmeni hänen sekä rytmillisesti että soinnullisesti suuri taituruutensa, ryhtyi hän säveltämään oopperaa "Porticin mykkä" ("Die Stumme von Portici"), joka nosti hänet mainneensa kukkuloille. Vielä ryhtyi hän säveltämään oopperaa "Naamiohuvit", mutta sillä hän ei saavuttanut menestystä. (Samanaiheisen ja -nimisen oopperan sävelsi sittemmin italialainen Verdi paremmalla onnella.)

Lontoosta tultuaan eli hän koko ikänsä Pariisissa. Niin suuri taiteilija kuin hän olikin, niin luontoa ja varsinkaan maalaiselämää hän ei ymmärtänyt ollenkaan. Eräänä omituisuutena hänestä on kerrottu, että hän ei milloinkaan voinut olla näkemässä eikä kuulemassa omia oopperoitaan.

Vanhoilla päivillään sai hän runsaasti sekä kunniaa että tunnustusta. 80-vuotiaana — 1871 — kuoli hän Pariisissa Pariisin piirityksen aikana.

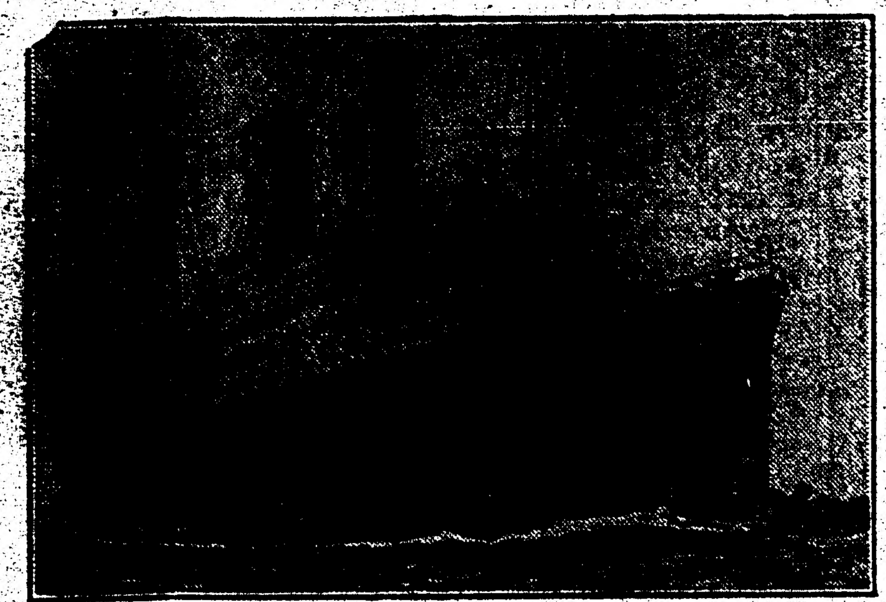

Huvimatka Suomeen

Ruotsin-Amerikan Linjan mahtava höyrylaiva

"STOCKHOLM"

LÄHTEE HALIFAXISTA SUORAAN GOETHENBURGIIN

Maanantaina t. k. 27 p:nä

Tämä on viimeinen kerta tämän kevään aikana kun tämän linjan laivat ottavat matkustajia Canadasta.

Siis jos te haluatte mukavan matkan niin tehkää se nyt. Paljon suomalaisia matkustajia menee tällä laivalla. — Matka siis tulee olemaan miellyttävä, virkistävä ja nopea.

Laivapiletin hinta $110.50. — Edestakaisin $186.00

Lähempiä tietoja saadaksenne kääntykää seur. asioimistojen puoleen:

SWEDISH-AMERICAN LINE

518 St. Catherine St., W. MONTREAL, QUE.
470 Main Street, WINNIPEG, MAN.
J. V. Kannasto, Box 69, SUDBURY, ONT

Vappuonnentoivotuksia Vapauteen

Vapauden Vappunumero ilmestyy tänä vuotena lauantaina 25 päivänä huhtik. Tähän numeroon otetaan työläisten vappuonnentoivotuksia ja on niiden hinta 25c niin perheiltä kuin yksityisiltäkin. Samaan hintaan julkaistaan myöskin osotteet.

Liikemiesten ilmotuksia voivat asiamiehet myöskin tähän numeroon ottaa tavallisilla hinnoilla. Pienimmän liikemiesten ilmotuksen hinta voisi olla noin $1.00 paitse jatkuvat ilmotukset voivat olla pienempiäkin. Yhden dollarin hintaiseen liikeilmotukseen ei tietysti mahdu paljon muuta kuin liikkeen nimi ja osote, jotavastoin $5.00 ilmotukseen jo mahtuu melko paljon tekstiäkin.

Vapauden vappunumero tulee tavallista kokoa suurempi, joten siinä senkin puolesta kannattaa ilmottaa.

Ilmotusten pitää olla Vapauden konttorissa huhtikuun puolivälissä viimeistään ja tietysti sitä parempi mitä aikasemmin ne saapuvat.

Asiamiehet. Käykääpä asiaan tarmolla käsiksi. Asiamiespalkkio tavallinen.

Toveruudella

Vapauden konttori.

Vappujuhlamerkkejä

Kaikkia niitä osastoja, piirikomiteoita y.m., jotka haluavat saada juhlamerkin vappujuhliinsa, pyydetään niitä tilaamaan niin ajoissa että tilaus on Vapaudessa viimeistään huhtikuun 10 päivään mennessä.

Juhlamerkkien hinnat ovat:

SILKKISET 7c kpl.
PAHVISET 3c kpl.

Lähettäkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seurateessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kuuk. $2.00
FARMER-LABOR VOICE. 2 kertaa kuussa ilmestyvä. Tilaushinta........Vuosikerta $1.25, 6 kuuk. .65
THE YOUNG WORKER, Nuorten Työläisten Liiton kuukausi julkaisu, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta....$1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
WORKERS MONTHLY, Chicago; vuosikerta $2.00, ½ vuosik. $1.25
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10, puoli vuotta $6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00; ½ v. $3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti; vuosik. $10; ½ v. $6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti; vuosik. $3.00; ½ vk. $1.75
TYÖMIEHEN VIIKKOLEHTI, Helsinki, vuosik. $2.50; ½ v. $1.50
UUS ILM, virolainen Työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta $6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $3.00, puoli vuotta $1.75
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta $6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti, Helsinki. Tilaushinta .... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ vk. $1.50
KOMMUNISTI, Leningrad, ... vk. $4.00, ½ vk. $2.00

Kaikkien ylläolevien lehtien tilauksista asiamies voi pidättää palkkioksi 10 pros. lehden hinnasta.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Counter Check Books

Vapauden liike on alkanut uudelleen valmistamaan sellaisia kirjoja, joista annetaan lasku niissä liikkeissä, jotka tekevät luotolla liikettä, siis Counter Check Book'ia.

Mallit ja hinnat lähetämme pyydettäessä. Uskomme että hintamme ovat alhaisimmat mitä saatte mistään muualta.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.
Box 69, SUDBURY, ONT.

HYVÄ SUUTARI, HYVÄ VALTUUSMIES

Olipa kerran — eikä siitä ole kovin kauankaan — suutari, jota ensin pidettiin hiukan omituisena, ehkäpä jotkut hupsunakin, mutta joka sittemmin näyttäytyi perin viisaaksi mieheksi. Hän oli tullut paikkakunnalle jolloinkin menneinä aikoina ja ensin vuokrannut, sittemmin ostanut itselleen kämpän silloisen kaupungin laidasta. Kaupunki oli sittemmin kasvanut niin, että suutarin kämppä oli jäänyt suurten tiilirakennusten puristukseen, siihen rikasten silmänvääntеeksi, mutta köyhien rajamaille. Oli häntä siitä koetettu saada lähtemään hyvällä jos pahallakin, mutta kun suutarilla sattui olemaan tokumentit, niin hän vaan tuumi: "Ka, mihinkäs minä pesästäni; korjailenpahan tässä vaan ihmisten kenkärajoja." Ja siihen hän sai jäädä.

Tämä suutari oli enimmäkseen vähäpuheinen, vähäseurainen ja harvoin selvästi ymmärrettävä; tuollainen leikin, ivan ja ylenmääräisen vakavuuden sekotus, arvoituksellisten ja kaksimielisten sanojen heittelijä. Hyvin vaikeasti hän antoi mitään selvää itsestään, mistä oli ja mikä oli. Nöältään häntä olisi luullut joksikin etelämaalaiseksi, mutta pohjoisesta hän sanoi olevansa — Silakkalasta. Huhuiltiin, ettei hän alkujaan ollut suutarille sukujakaan, vaan paljonkin parempia ihmisiä, mutta siihen ei suutarilta itseltään saatu mitään vahvistusta. Pitkät ajat oltiin hänen nimestäänkin epävarmoja, sillä sitä ei oltu merkitty hänen ammattikylttiinsä ja jos sitä häneltä kysästiin, saattoi hän vastata: "Mitäs suutari nimellä, turhaa komeutta." Joskus taas: "Topi, joka ei opi." Tahi: "Nimenikö"? Sonni tietysti. Jos ei Johanssonni, niin Jaakopsonni, Matsonni, Andersonni tai Tuomassonni, eihän sillä väliä. Ruotsalaiset ovat sonneja jo syntyessään ja suomalaiset muuttuvat sonneiksi tänne tultuaan." Joskus taas varsin hartaana: "Ropottihan minä olen, työ ja ropotti, kenkätohtori Ropotti." Mutta joskus saattoi tulla hyvin üreä vastaus: "Piru minä olen, oikea rajapiru", — jonka hän kuitenkin myhähtäen korjasi: "Olisippa tääkin nyt piru, phyh! "Lampahinen minä olen, hyvänahkaista savolaista sukua. Saisi vaikka kaikki Suomen herrat pieksää, ei vastaan pantaisi." Ota näistä sitten selvä.

Loppujen lopuksi hän kuitenkin suvaitsi olla "sonni" — Tomi Johansson.

Tomi oli erikoinen monella tavalla, suutarinakin. Köyhempien kengät poikkeuksetta korjasi halvemmalla kuin rikkaampien. Saattoipa käydä niinkin, että kun kovin köyhä poikanen tai tyttönen, jotka kaikki hän ympäristöllä tunsi, tuli hakemaan korjattuja kenkiä ja rahana oli pieni seteli, otti Tomi sen, pieni, kääri kolikot paperiin ja huomautti: "Vie nyt nämä äidillesi kauniisti, älä pudota." Tahi antoi hän rahan takaisin huomautuksella: "Eipä tässä nyt sattunut pieniä rahoja, antaa olla toiseen kertaan," — jota toista kertaa ei kuitenkaan milloinkaan tullut, Tomi ei sitä enää muistanut. Tulipa eräskin rehellinen köyhä äiti, jonka tyttöselle oli raha vaan pienitty, selittämään asiaa ja oikasemaan erehdystä.

— Minäkö erehtyisin, tuumi Tomi melkein äreästi: Ei sinne päinkään. Ihmiset tosin ovat erehtyväisiä, mutta minä olen poikkeus — minä en erehdy milloinkaan.

Sellaisen varmuuden edessä ei vaimo voinut muuta kuin hämmästyneenä vaieta ja lähteä niine hyvineen.

Usein myöskin sattui, että kovin huonot kengät paranivat niin, että omistaja epäili vaihdoksen tapahtuneen. Kengät kyllä olivat "melkein" samanlaiset, mutta liian hyvät.

— Katsokaas, selitti Tomi, se on suutaritaidon salaisuus. Minä olen kenkätohtori, kuten tiedätte. Viekää vaan omanne.

Todellisuudessa asia oli niin, että Tomilla oli kasa kaiken kokosia ja näkösiä kenkiä, josta hän sopivassa tilaisuudessa teki vaihtokaupan kovin kurjien rajojen kanssa ja tätä apuvarastoaan hän kartutti omilla keinoillaan, ettei se päässyt pienenemään. Näin oli Tomi köyhille "hyvä suutari", jonka ei vertaista.

Tomin käärepaperit olivat myöskin merkillisiä siitä, että niissä oli aina jotakin, johon huomio kiintyi, useimmiten lukemista, jota ei voinut sivuuttaa. Ne olivat vanhoja sanomalehtiä, ilmoituksia y. m. s., joihin värikynällä oli tarkoitettuun paikkaan piirastu joku huomautus tai kysymysmerkki. Tästä johtui, että Tomin käärepapereita tutkittiin ja niistä löytyi ajatuksen ja keskustelun aiheita. Ne olivat siis kuin siemeniä, jotka huomaamatta itivät. Ennen pitkää uteliaimmat ja tiedonhaluisimmat johtivat iltahämärissä askeleensa Tomin luo:

— Tuota noin, eikö suutarilla olisi lukemista, oikein kirjoja?

Suutarilla oli. Siellä jotenkin siistissä perähuoneessa, Tomin pyhätössä, oli pari kolme hyllyllistä nuhraantuneita kirjoja — ja lukemista vartenhan kirjat on painettu. Tomin kirjasto ei joutanut enää homehtumaan.

Mutta nyt alkoi Tomi lukuhaluisille vihjailla:

— Kun pantaisiin miehissä lantteja kokoon, niin saataisiin enemmän kirjoja ja uusia.

Siitä se alun sai. Pian perustettiin lainakirjasto ja kohta sen jälkeen jonkinlainen työväenyhdistys, joissa Tomi vaikutti omalla tavallaan, — ei ryhtymällä niiden johtoon, ei julkisilla esiintymisillä, vaan sutkauttelemalla ja vihjailemalla, kun hänen mielipidettänsä kysyttiin ja tyrkkäämällä tämän tästä toiminnan aiheita ja välineitä. Ja jos mikä asia oli oikein "kiperä", ei siitä tunnuttu selviytyvän käväsemättä Tomin puheilla.

Katu, jonka varrella Tomi asui, oli kova ja sileä, mukava astuskella sekä ajella. Mutta siinä vierellä oli muutamia katuja, joilla ei ollut juuri minkäänlaisia käytäviä ja jotka keväin, syksyin ja sadeaikoina olivat melkein läpipääsemättömänä liejuna. Turhaan olivat niiden varrella asujat toista kymmentä vuotta anelleet kaupungin herroilta katujensa laittoa, kaikki oli huvennut turhiin lupauksiin.

— Ei, pirhana, meidän on saatava valtuustoon oma miehemme, joka ajaa tämän asian läpi, alkoivat äkääntyneemmät tenäillä ja myöskin toimia. Hommattiin yleinen kokous, joka oli laatuaan ensimäinen, niin myrkyllinen se oli, ei ainoastaan katuihin, vaan muihinkin rempallaan oleviin ja puristaviin asioihin nähden. Tuli viimein kysymys, kuka koetetaan puskea valtuustoon näitä asioita kohentamaan.

Ehdotettiin yhtä, ja kannatettiin, ehdotettiin toista, ja kannatettiin, kunnes nousee yksi sen kulmakunnan vanhimmista eläjistä ja virkahtaa:

— Ehdotetut ovat kyllä miehiä molemmat, mutta minä kuitenkin ehdottaisin Mr. Johanssonia, suutariamme.

Hetkeen ei kuulunut yhtään ääntä, oli kuin suuri kysymysmerkki olisi viskattu huoneeseen, mutta sitten kuului ponteva kannatus ja useampia kannatuksia, kunnes koko huone huusi hyväksymistä.

Kun suutarilta kysyttiin, tahtoikohan ottaa ehdotusta vastaan, katsoi hän kotvan aikaa nenävarttansa pitkin. Odotettiin jotakin omituista, jotakin sutkausta, mutta nyt sitä ei tullutkaan. Hän kohottautui arvokkaana, vakavin avonaisin katsein, ja virkahti:

— No, jos tunnette minuun luottavanne, niin olkoon menneeksi.

Nyt puuhattiin. Tomi oli ympäristönsä kaikenkielisten tuttu, tavallaan, jo senkin perusteella, että hän puhui esteettömästi ainakin kolmea kieltä ja ammattiasioissaan melkein mitä kieltä tahansa. Eikä häntä voitu minkään perusteella jäävätä. Arvostelut hänestä saattoivat olla ristiriitaiset, mutta yhdessä kohden oltiin yksimieliset: hänen täytyi olla lokalaaksolaisten ystävä, eikä herrojen. Lopputulos oli, että Tomista tuli valtuusmies.

Nyt jäätiin odottamaan, mitä Tomista alkaisi valtuustossa kuulua. Siitä asiasta aprikoitiin ja väiteltiinkin, leikissä ja tosissa.

— Älkäähän hätäilkö! oli aina jonkun loppupäätelmä.

Perin vaatimattomasti puettuna, mutta puhtain kasvoin, istuskeli Tomi säännöllisenä miehenä valtuuston kokouksissa, pomomiesten keskellä, hiukan syrjäsilmäiltynä, sillä tiesiväthän he, että tässä nyt oli heidän seurassaan rajasuutari. Enimmät asiat eivät näyttäneet Tomille kuuluvan ja saivat mennä niin tai näin. Toiset hän kuittasi pienellä pilalla tai pistävällä sutkauksella, jättäen herrojen kasvoille jäytävän kysymysmerkin. Mutta tulipa asioita, jotka näyttivät kuuluvan Tomillekin. Yksi niistä oli tulevat katutyöt.

Komissioneri teki selostuksia, eri valtuusmiehet tekivät ehdotuksia ja vaatimuksia, suurenmoisia kaikki. Vaadittiin puolentoista mailin mittaista asfaltilla päällystettyä promenadia Onnenharjun rinnettä pitkin, jossa oli muutamia rikasten palatseja. Vaadittiin valtavaa sementillä laskettua ja kolmen mailin pituista ajotietä sivukäytävineen ja puuistutuksineen Kimmeljärven rantaan, jossa niinikään oli muutamia rikasten huviloita, klubien uimahuoneita ja huvittelulaitoksia. Ehdotettiin pitkä sarja suuria töitä, jotka olisi perin tärkeä suorittaa. Tomi kuunteli rauhallisesti ne kaikki loppuun. Sitten pyysi hänkin puheenvuoron.

— Täytyy myöntää, että nämä ehdotukset ovat kaikki hyviä. Jos kukaan niin minä — anteeksi! — olen mies joka ihailen kaikkea kaunista ja kaikkea mukavuutta. Siis minä kannatan näitä ehdotuksia ja tahtoisimpa mennä vielä pitemmälle, nim. niin, että kaikki nämä kadut tai ainakin niiden käytävät päällystettäisiin peililasilla, jotta niillä käyskennellessä saisi samalla ihailla itseänsä. Myöskin ehdottaisin, että ainakin Onnenrinteen promenadin varrelle hankkisimme ja istuttaisimme etelän palmuja ja kypressejä, vaikkapa nyt ensi aluksi vain tuhannen kappaletta, ja niiden lomiin hakkauttaisimme etevimmillä taiteilijoilla muutamia marmorisia suihkulaitoksia ja monumentteja. Laittakaamme kaupunkimme loistavaksi, jolla voimme ylpeillä. Mutta samalla haluaisin, että lähtisimme siltä näkökannalta, että mikä kipeimmin korjausta tarvitsee, se olisi ensimäinen j.n.e. Olenko lausunut oikean ajatuksen?

— Kyllä, oikein, kuului myönnytyksiä.

— Hyvä. Tahdon siis huomauttaa, että nämä edellä luetellut kadut ja tiet ovat välttävässä, toiset hyvässäkin käyttökunnossa jo ennestään, joten ne eivät kovin kiirehdi. Mutta tuolla itäkulmalla, laaksossa, on muutamia katuja ja kadunosia, jotka ovat vuosikymmeniä jääneet kaiken armon ulkopuolelle. Katsokaamme onko niitä kaupunkimme kartallekaan merkitty.

Tomi asetti silmalasit nenälleen ja kävi seinällä olevan kartan eteen tirkistelemään.

— Kas, kyllä ne sittenkin on tänne merkitty, vaikka olen aina epäillyt, että ne ovat unohtuneet pois. Ne ovat Mäntykatu ja Lieju poikkikatuineen. Niiden varrella asuu ihmisiä kuin muurahaisia, ainakin 20 kertaa enemmän kuin koko Onnenharjulla, mutta ne poloiset eivät tahdo päästä siellä kaikin ajoin liikkumaan, ei kävellen, ei oikein uimallakaan, vaan ehkä ryömimällä. Se on totuus, jonka minä siinä vierellä olevana suutarina olen tullut kouraantuntuvasti huomaamaan. Omituista muuten, että nämä hyljätyt kadut ovat sattuneet niiden ihmisten keskelle, joilla ei tahdo olla eheitä kenkiä ja siksi se seikka heille lienee niin kiusallinen. Tietääkseni nämä ihmiset ovat neljätoista vuotta yhtä mittaa rukoilleet sekä jumalaa että herroja valtuusmiehiä kääntämään kasvonsa näiden katujen puoleen, mutta kummatkaan eivät ole korvaansa kallistaneet. On kerrassaan käsittämätöntä, ettei parin, kolmen tuhannen ihmisen rukous toistakymmenessä vuodessa tuota mitään tuloksia — edes yhtä lankkua katuvierustoille. Se on melkeinpä surullista. Mutta nyt, kun olemme myöntäneet sen oikean lähtökohdan, että kipeimmistä korjattavista alamme, lankeaa näille kaduille luonnostaan numero 1, vieläpä huomautuksella: kiireelliset! Sitä ei voida väistää. Mutta ettei minun luultaisi liioittelevan, haluan tehdä erään ehdotuksen. Te, herrat, olette kaikki rohkeita miehiä. Ehdotan siis, että huomen aamuna klo 10, jos se sopii ajaksi, kokoonnumme Linjakadun ja Mäntykadun kulmaan ja lähdemme siitä marssien noita kyseenalaisia katuja tarkastamaan. Kumisappaita ei ole lupa kenenkään ottaa. Jos herroista yksikään palaa tältä retkeltä kuivin jaloin, silloin olkoon näiden katujen kunnostaminen tarpeeton, mutta ellei, on ehdotukseni lopullisesti hyväksytty. Siis tuollainen pieni aamu-urheilu asiallisessa tarkoituksessa.

Naurusuussa hyväksyttiin Tomin ehdotus yksimielisesti.

Tomi tiesi, että ulkona sataa ropisti vahvasti, ja tunsi siis sisimmässään nautintoa, jonka laista ei muistanut tunteneensa pariin kymmeneen vuoteen.

Seuraavana aamuna tosiaankin kokoontuivat herrat valtuusmiehet määräpaikalle. Ei yksikään ollut jäänyt pois. Mäntykatu näytti liejualtaalta ja toiset katselivat sitä arkaillen.

— Ei suinkaan keltään puutu rohkeutta? kysäsi Tomi.

— Tietysti päätöksessä pysytään, vakuutti joku ja valmistautui lähtöön.

— Jos kuitenkin sallittaisiin herra Cummingsin ajaa autolla edellä, hän on liian raskas, ehdotti Tomi.

Se hyväksyttiin ja Cummings ohjasi raskaan autonsa Mäntykadulle. Mutta tuskin oli hän päässyt 50 askelta kun auto upposi liejuun ja pysähtyi.

— Onpa meitä joukko vahvoja miehiä, työntäkäämme, huusi Tomi. Se oli oikein. Tartuttiin autoon, piiritettiin se, työnnettiin ja vedettiin, puskettiin ja puhallettiin ja voimainsa takaa puhajava auto solui kuin soluikin kamalaa uraa kyntäen eteenpäin. Herrat paatostivat loassa polvia myöten, toisten täytyi pysähtyä riuhtomaan jalkojansa irti liejusta, toiset kaatuilivat sinne rähmälleen ja monesta jalasta jäi sinne kaunis päällyskenkä ikuisiksi ajoiksi. Ihmetellen ja huvitettuna katselivat Mäntykadun asukkaat tätä kulkuetta.

Niin päästiin yksi katujen väli, mutta siihen loppui voimat ja innostus.

— Eiköhän riitä, että kierrämme vaan tämän yhden neliön, ehdotti joku.

Tietysti se riitti ja oli jo vähän liikaakin.

— Kyllähän minä olisin suonut, että herrat olisivat tarkastaneet nämä kadut läpi, mutta jos tämä jo riittää ehdotukseni vakuudeksi, niin yhden tekevä.

Myönnettiin sen riittävän. Tuli tunnustus, etteivät nämä ihmiset ole turhaan rukoilleet.

— Mutta mitäs minä nyt teen tämän auton kanssa? päivitteli neuvoton Cummings.

— Se täytyy kai jättää siihen, odottamaan kuivempaa aikaa, tai sitten hankkia niin pitkät köydet, että sen voi vedättää tuolta kuivemmalta kadulta jaloin, selitti Tomi.

Cummings lähti suorinta tietä hankkimaan köysiä, mutta jäi kohta liejuun. Toisten täytyi käydä häntä auttelemaan aina Linjakadulle asti ja niin jäi sekin yksi katuneliö kiertämättä.

Kauniissa siivossa olivat herrat valtuusmiehet saapuessaan Tomin suutariverstaaseen, joka nyt täyttyi puhkuvista miehistä. Tomille tuli kova työ virkaveljiensä kenkien puhdistuksessa.

— Kiillottaa näitä ei nyt heti voi, ne ovat siihen liian märät, selitti Tomi. Mutta voidaanhan ne muuten puhdistaa.

Toi kasan resuja, teki työtä ja rahaa tuli:

— Voisinhan minä tämän työn nyt tehdä pelkästä asianharrastuksesta ja vähän niinkuin likaantumisen aiheuttajanakin, tuumi Tomi, mutta — voinhan nuo rahat tarvitakin.

Ennen pitkää näkivät lokalaaksolaiset sen ihmeen, että heidänkin katujaan ryhdyttiin perusteellisesti laittamaan ja heillekin vihdoin aukeni inhimilliset kulkutiet. Samalla nähtiin se toinen ihme, että tämän kulman koulun kentälle vedettiin paksusti puhdasta hiekkaa. Ja vielä se kolmas ihme, että erästä siinä vierellä olevaa rakentamatonta aluetta järjesteltiin yleiseksi puistoksi, somine käytävineen, istutuksinen, penkkeineen.

Pian saatiin myöskin sanomalehdistä lukea valtuusmies Johanssonin hyvin perusteltu vastalause nykyistä verotusjärjestelmää, sen jatkamista vastaan ja samalla hänen ehdottamansa uusi järjestelmä, joka kohdistui sinne, missä todella oli ottamista ja — oikeus ottaa. "Vähäväkiset ja ylen kuormitetut, avatkaa silmänne!"

— Ollappa sellaisia valtuusmiehiä enemmältä! jahkasivat ne, jotka hänessä tunsivat oman miehensä.

Aku Päiviö.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus. y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin kolikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

Suomen Puolukoista

tulee herkullisen maukasta jälkiruokaa, marjapuuroa, puolukkahilloa y.m. halvemmalla kuin kuivatuista taikka kannutetuista hedelmistä.

Nämä Suomen puolukat ovat omassa väkevässä mehussaan, ilman vettä eli muita jatkoaineita.

Myydään loppuun alennushinnoilla:
100 paunan tynnöri, 10c lb. $10.00
50 paunan tynnöri, 12c lb. 6.00

Alkuperäisissä Suomen tammitynnöreissä noin 300 p., 9c pauna.

Sopivia jälleenmyyntiä varten, ravintoloihin poikataloihin ja kämpille.

Kun maksu seuraa tilausta lähetämme puolukat rahtivapaasti kaikkialle Canadassa. Tilatkaa heti ennenkuin varastomme loppuu. (Seuraava lähetys Suomesta voipi saapua vasta ensi joulukuussa.)

W. A. KYRÖ & CO.
34 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
SALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Soo, Ont., Ilmoituksia

ALGOMA BRAND
Kämppävaljaita ja niiden osia.
Uittokenkiä, sukkia, overaleja, öljyvaatteita, telttoja, vedenpitäviä peitekankaita ja kuormatarpeita.
Telttoja, vedenpitäviä peitekankaita ja kuormatarpeita.
Pidämme arvossa koetilaustanne. Pikainen lähetys.
Kirjoittakaa pyytäen hintojamme.
HINSPERGER HARNESS CO., LTD.
Puhelin 92208, Sault Ste. Marie, Ont.—Lähellä kaupungintaloa.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

Hyvää kengän korjausta varten koettakaa
RAPID SHOE SHOP
Käsin valmistettuja kenkiä.
E. E. NELSON.
108 Gore St. Sault Ste. Marie, Ont.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

HAUTAPATSAITA
Kun haluatte hauta- eli muistopatsasta, neuvotelkaa siitä kanssamme. Meillä on parhain varasto koko kaupungissa.
Lake Superior Granite & Marble Wks
W. J. McPherson Mgr.
Soo, Ont. ———— Phone 624.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Täydellisen kurssin suorittanut Hieroja ja Sairasvoimistelija
K. A. LEINO,
336 Albert St., Soo, Ont., Can.
Huom.! 10 vuoden kokemus sairaala- ja yksityishierojana.

VAPPU ON NYT VALMIS

Mahtava kevätjulkaisu. Paljon keväistä lukemista. Paljon hienoja kuvia. Koko 64 suurikokoista sivua, siis puolta suurempi kuin Työmiehen joulu. Kaikin puolin miellyttävä. Hinta ainoastaan 35 senttiä. Tilaukset täytetään sitä mukaa kuin saapuvat sisälle. — Kiirehtikää ajoissa.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Suomesta

Ammattijärjestön suuren toimikunnan päätöksiä

Ammattijärjestön toimik. kokous pidettiin v.k. 16 p. Helsingissä. Kokouksessa esitti kurinpitotuomioistuimien päätöksillä eroitettujen valtionpalvelijain lähetystö toivomuksia, että Ammattijärjestö ottaisi toimiakseen ponnekkaasti eroitettujen jälleen oikeuksiinsa saattamiseksi. Kokous velvoittikin toimeenpanevan valiokunnan ryhtymään asian johdosta erinäisiin toimenpiteisiin.

Eri paikkakunnilla pidettyjen järjestöjen kokouksien toivomuksien mukaan päätettiin saattaa kirjelmällä kummankin, s. o. Amsterdamin ja Punaisen ammatillisen internationalin sekä Englannin ja Venäjän ammattijärjestöjen tietoon Suomen järjestyneen työväen toivomus yhteisen kansainvälisen järjestön luomisesta.

Osanotto kansainvälisen työjärjestön konferenssiin lähetettiin liittotoimikuntien käsiteltäväksi, joiden tulee edustajiansa kyseessäolevassa asiassa evästää seuraavaan toimikunnan kokoukseen.

Veli Vatasen hautapatsaan pystyttämiseksi ovat eri järjestöt tehneet lahjoituksia. Kun mikään järjestö ei vielä ole ryhtynyt toimenpiteisiin patsaan hankkimiseksi, oli Helsingin ammatillinen keskusneuvosto ehdottanut, että Ammattijärjestö ottaisi patsaan pystyttämisestä huolehtiaksensa. Kokous päättikin hyväksyä ehdotuksen ja antoi samalla kehoituksen järjestöille, että siihen tarkoitukseen lahjoitetut varat olisi tilitettävä Ammattijärjestölle.

Hyväksyttiin Ammattijärjestön tilikertomus kuluneelta vuodelta. Samoin myönnettiin toimintansa lopettaneille Saha-, kuljetus- ja sekatyöväen liitolle sekä Maalarien liitolle tilivapaus vuodelta 1924 tilintarkastajain lausuntojen perusteella.

Ammattijärjestön sihteerin toimeen oli 6 hakijaa. Valinta toimitettiin lippuäänestyksellä, jolloin valituksi tuli E. Louhikko. Mutta valinnan yhteydessä tapahtui muuan seikka, jota sietää lähemmin käsitellä.

Kuten tiedetään, oli mainittua sihteerin tointa hakenut myös tov. Edv. Jokela ja oli hänellä, kuten samoin tiedetään, useitten liittojen toimikuntien ja myös suurten ammatillisesti järjestyneitten työläisjoukkojen kannatus tähän toimeen. Kun nyt toimikunnan kokouksessa käytiin ennen äänestystä keskustelua ehdokkaista, esiintyi keskustelussa myös Ammattijärjestön toimitsija Edv. Valpas, ilmoittaen vastustavansa Jokelan valitsemista. Tässä ei sinänsä olisi mitään mainittavaa. Mutta omituiseen valoon saattavat Valppaan lausunnon ne perustelut, joilla hän lausuntonsa sa perusteli.

Pääasiallisena syynä Jokelan valintaa vastaan esitti Valpas sen, että J. on tunnettu vasemmistolainen ja kuuluu siihen oppositsioniryhmään, joka n. s. Oudegeest-jutussa asettui Ammattijärjestön toimitsijoita vastaan. Tämän seikan takia häiritseisi J:n valituksi tulo sitä "kokoavaa politiikkaa", jota hrat Valpas ja Huttunen Ammattijärjestön johdossa ovat muka harjoittaneet, sekä aiheuttaisi kahnausta järjestön toimitsijain keskuudessa. Kas tässä syy, miksi J. ei ole kelvollinen kyseelliseen toimeen. Valpas nim. antoi ymmärtää, että valinta olisi toimitettava ensikädessä tätä seikkaa ja valittavien poliittisia mielipiteitä silmällä pitäen ja vasta toiselle tilalle asetettava valittavien kyvyt. Lausuntonsa lopussa ilmoitti Valpas, että jos Jokela tulee valituksi, tulevat Ammattijärjestön nykyiset toimitsijat jättämään paikkansa. — Myöhemmin yhtyi tähän Valppaan lausuntoon myös Ammattijärjestön puheenjohtaja Huttunen.

Tällaisen uhkavaatimuksen esittäminen Ammattijärjestön toimitsijain taholta edellämainitunlaisiin perustein on lievemmin sanoen omituista. Ammatillisesti järjestyneen työväen suuret joukot ovat aikoinaan kyllin selvästi sanoneet kantansa Oudegeest-asiassa. Ne ovat sanoneet, että Ammattijärjestön johdon ja toimitsijain edesottamiset asiassa olivat virheelliset. Joukot hyväksyivät "oppositsioniryhmän" kannan. Asettumalla mainitunlaisilla perusteluilla tov. Jokelan valintaa vastaan asettuivat kyseelliset toimitsijat samalla Ammattijärjestön valtavia jäsenjoukkoja ja heidän selvästi esitettyjä vaatimuksiaan vastaan. Tämä juuri tekee asian omituiseksi. On enemmän kuin epäsoveliasta, että jonkun järjestön palveluksessa olevat henkilöt esittävät tällaisia uhkavaatimuksia vain siitä syystä, että kysymyksessä oleva henkilö on määrätyssä kysymyksessä rohjennut esiintyä mainittuja järjestön palveluksessa olevia henkilöitä vastaan ja pysyä samalla kannalla järjestön jäsenjoukkojen kanssa. Tästä kuultaa sellainen ajatus, kuin olisi järjestö jäsenistöineen toimitsijoita varten ja niiden komennettavana eikä päinvastoin.

Onko tämä moinen uhkavaatimus vaikuttanut äänestyksen tulokseen, ei ole tiedossamme. Jos näin on tapahtunut, on se mitä valitettavinta. Joka tapauksessa saattaa moinen Ammattijärjestön toimitsijain harjoittama painostus koko valinnan epäedulliseen valoon. Valintahan joutui tällaisen lausunnon jälkeen toimitettavaksi poliittisen kysymyksen merkeissä, sivuuttamalla valittavien kyvyt, ja vieläpä saattaa tällainen menettely näyttämään asian siltä kuin puhuisi Jokelan sivuuttaminen sitä "poliittista" kantaa vastaan, jota Ammattijärjestön jäsenistön ehdoton enemmistö edustaa. — Muuten on tämä uhkavaatimus kuvaava esimerkki siitä "puolueettomuudesta", jota sos.-dem. johtajat ja heidän "keskustalaiset" aseenkantajansa tahtovat ammatillisessa liikkeessä noudatettavan, nämä samat herrat, jotka aina ovat ruikuttaneet sitä, kuinka "kommunistit" muka ovat puoluenäkökantoja silmällä pitäen syrjäyttäneet heikäläisiä "kykymiehiä" ammatillisen liikkeen toimipaikoilta.

Useat toimikunnan jäsenet liittivätkin vastalauseensa mainittua Ammattijärjestön toimitsijain menettelyä vastaan. — Tulkoon muuten tämän yhteydessä mainituksi, että lopullinen valinta tapahtui 10 äänellä 10 vastaan, ratkaisten puheenjohtaja Huttusen ääni valinnan Jokelan nähden kielteisesti. —

T. T.

PAPPI VANGITTU SIVEELLISYYSRIKOKSEN TÄHDEN

Maalisk. 9 pnä pidätti Helsingin poliisilaitoksen etsiväosasto sikäläisen helluntaiseurakunnan pastorin Gerhardt Smithin syytettynä törkeästä siveellisyysrikoksesta. Pastori Smithiä syytetään luonnonvastaisesta seurustelusta poikien kanssa.

Maanantaina toimitetussa kuulustelussa on pastori Smith tunnustanut, mutta selittänyt, että hänen menettelynsä rikollisuus on ollut laadultaan lievää. Ilmianto käsittää kuitenkin törkeän siveellisyysrikoksen ja poliisille on ilmoitettu todistajia.

Smith on syntynyt Norjassa, mutta on Helsingissä toiminut toistakymmentä vuotta helluntai-seurakunnan pastorina.

"VALTIOPETOS" TUOTANTO

Viipurin hovioikeus on antanut päätöksensä 21 henkilöä vastaan käydyssä "valtiopeos"-jutussa. Syytekirjelmässä oli vastaajille vaadittu edesvastuuta siitä, että he "valtiopetoksen" aikomuksessa olivat ottaneet osaa salaiseen "laillista" hallitusta ja yhteiskuntajärjestystä vastaan suunnattuun toimintaan. Tämän vuoksi vaadittiin heille rangaistusta rikoslain 11 luvun 4 ja 6 pykälien mukaan. Samoin vaadittiin syytekirjelmässä, että Talikkalan sosialistinen nuorisoyhdistys r.y. julistettaisiin lakkautetuksi.

Hovioikeus katsoi päätöksessään "selvitetyksi", että syytetyt 2 lukuunottamatta olivat tehneet itsensä syypäiksi siihen, josta heitä on syytetty. Sensijaan hovioikeus hylkäsi kahta syytettyä vastaan tehdyn syytteen.

Ylläolevan perusteella hovioikeus tuomitsi syytetyt "valtiopetoksen valmistelusta" kuritushuoneeseen 1—5 vuodeksi sekä menettämään kansalaisluottamuksensa määräajaksi. Täten tuomittiin työmies J. Huttunen Viipurin pitäjästä 5 v. ja menettämään kansalaisluottamuksensa 2 v., korpraali V. F. Leino Paraisista ja autonkulettaja A.K. Sirenius Viipurista 3 v. ja kansalaisluottamuksensa menettämään 6 v., työmies V. A. Saarela Viipurin pitäjästä, työmies K. A. Gustafsson Viipurin pitäjästä, työmies E. Nevalainen Viipurista, työmes U. V. Hiironen Kotkasta, työmies H. Häkkinen Pieksämäeltä, työmies K. Hassinen Kuopion pitäjästä ja työmies A. J. Laaksonen Lappeen pitäjästä 2 v. ja menettämään kansalaisluottamuksensa 5 v., työmies E. O. Oravaisen eli Oravan Viipurin pitäjästä, ompelijatar Katri Sokan Viipurista, työmiehen leski Iida Sofia Kettunen Viipurista ja ratsumies V. V. Roine Oulusta 1 v. 6 kk., sekä menettämään kansalaisluottamuksensa 4 v., työmies A. Loikkasen Viipurin pitäjästä, pientilallisen pojan V. A. Leinon Mäntyharjusta 1 v. ja menettämään kansalaisluottamuksensa 3 v. sekä työmies A. V. Muonan 2 v. ja olemaan 3 vuotta kelpaamaton todistajaksi. Sen ohessa julistettiin V. E. Leino ja V. V. Roine sotaväen rikoslain 22 pykälän nojalla sotapalvelukseen kelvottomaksi sekä menettämään palkkaetunsa. Syytteestä vapautettiin E. K. Muona Viipurin pitäjästä ja tykkimies V. Hackman Viipurin pitäjästä.

Kun Talikkalan sosialistinen nuorisoyhdistys r.y. on esitetyn selvityksen mukaan katsottu toimineeksi vastoin lakeja, julistettiin yhdistys yhdistyksistä annetun lain nojalla lakkautetuksi.

Lisäksi velvoitettiin tuomitut yhteisvastuullisesti korvaamaan valtiolle kuluja 631 mk.

JYVÄSKYLÄN SEMINAARIN OPPILAAT LAKOSSA

Lauantaina, 28 p:nä helmikuuta jättivät Jyväskylän Seminaarin miesoppilaat johtajalleen seuraavan sisältöisen kirjelmän:

Koska emme katso lehtori Haatajaa sopivaksi kasvattajaksi seminaarissa kaiken sen perusteella, mitä todistettavia huhuja ja kertomuksia hänestä kerrotaan sekä kaupungilla että koulussa, olemme kaikki allekirjoittaneet päättäneet olla saapumatta enää lehtori Haatajan tunneille tästä lähtien.

Allekirjoittajia oli yhteensä 127.

Samalla jätettiin johtaja Ojalalle kymmenkunta seminaarin oppilaiden tekemää todistusta, joista kävi selville, että opettaja Haataja, joka on hoitanut käsitöiden ja piirustuksen lehtorin virkaa Jyväskylän seminaarissa, on yrittänyt lähennellä oppilaitaan näiden ollessa hänellä piirustusmallina ja muutenkin esiintyen sopimattomasti oppilaita kohtaan.

Johtaja Ojala — jolle asia tuli aivan yllätyksenä — ei katsonut juttua voitavan käsitellä opettajakokouksessa, vaan teki siitä heti ilmotuksen kouluhallitukselle mistä saapui kouluneuvos Franssila tutkimaan lähemmin asiaa.

Kuulusteltiin n. 30 eri oppilasta ja muutamat tekivät aivan hämmästyttäviä paljastuksia opettaja Haatajaa vastaan, joista kuitenkaan — asian vielä keskeneräisenä ollen — ei voida antaa tarkempia tietoja julkisuuteen.

TYÖTTÖMYYDEN LIEVENTÄMISEKSI

myönsi eduskunta maalisk. 17 p:nä 13 miljoonaa markkaa. Osottaessaan määrärahan riittämättömyyttä

Ed. Virta (sos.)

lausui m.m., että ne toimenpiteet, joihin hallitus on tällä kertaa ryhtynyt työttömyyden poistamiseksi maasta, ovat aivan riittämättömät. Monien kuukausien jälkeen, jona aikana työttömyys on ollut mitä hirvittävin koko maassa ja työnpuute niin yleinen, että porvaristokin on ollut pakoitettu, varsinkin Pohjois-Suomen pitäjistä lähettämään lähetystöjä hallituksen ja eri eduskuntaryhmien luokse pyytämään, että työttömyydestä hätään joutuneita on ryhdyttävä valtiovallan puolesta auttamaan mitä pikemmin, jos ei anneta noiden hätään joutuneiden työläisten suorastaan kuolla nälkään, antaa hallitus eduskunnalle esityksen, jossa se ehdottaa vaivaisen 8 milj. markkaa tarkoitukseen myönnettäväksi, jolla sitten muka pelastetaan eli poistetaan työttömyys maasta. Mielestäni tällaisella rahaerällä, jota hallitus ehdottaa, ei mitään sanottavampaa lievennystä voida aikaansaada, sillä työttömyydestä kärsii joka puolella maata palkkatyöväki ja pienviljelijät, joiden myöskin täytyy elatuksensa avuksi sivussa tehdä ansiotyötä. Eikä hallituskaan kai itsekään sitä usko, että näin pienellä summalla, mitä hallitus ehdottaa, asiaintilaa sanottavasti auteta, mutta onhan jotakin oltu tekevinään asiassa, kun hätä on paisunut niin suureksi, että ilmankaan ei ole enää kehdattu olla, ja voidaan tällä tavalla ulospäin osoittaa, että onhan hallitus jo ryhtynyt asiaa auttamaan. Tällä tavalla koetetaan saada nälkäisten työläisten hätähuudot vaikenemaan, sillä nälkäisten valitushuudot alkavat kuulua jo hallitukseenkin asti, niin kuuro kuin hallitus tällaisille valituksille onkin. Minun mielestäni on tämä summa, mitä hallitus esittää tarkoitukseen käytettäväksi, nyt jo heti jaettava suoranaisena avustuksena hätään joutuneille työläisille ja pieneläjille kautta maan, jos aiotaan pelastaa ihmisiä nälkäkuolemasta, joka varmasti on seuraus, jos ei tarmokkaisiin keinoihin ryhdytä. Valtiovarainvaliokunnassa, jossa hallituksen esitys on käsitelty, on meidän taholtamme ehdotettu, että tarkoitukseen on myönnettävä 50 milj. markkaa. Mielestäni tämä on vähin määrä, mitä voidaan ajatella, jos todella asian auttamiseksi jotain todellista aiotaan tehdä, ja olisi tämä summa käytettävä sillä tavalla, kuin olemme valiokunnan mietintöön liittämässämme vastalauseessa ehdottaneet, että **40 milj. markkaa myönnetään hallitukselle töiden järjestämiseen ja 10 milj. markkaa heti jaettavaksi suoranaisena avustuksena Suomen Ammattijärjestön välityksellä.**

Virran ehdotus hylättiin huutoäänestyksellä, ja lopullisessa äänestyksessä 93 äänellä 86 vastaan myönnettiin hallituksen käytettäväksi työttömyyden lieventämiseen 13 miljoonaa markkaa.

VALKOISTEN KONSTAAPELIEN UROTYÖT

Joku aika sitten alettiin eräistä esilletulleista syistä epäillä ettei Kaavin poliisikonstaapelin Albin Kaasisen, joka samalla toimi Liperin kihlakunnan kruununvoudin ulosottoapulaisena, hallussa olevat tilit ole täydessä kunnossa. Kun Kaavin nimismies epäili, että Kaasinen aikoisi poistua paikkakunnalta, määräsi hän tämän silmälläpidon alaiseksi ja antoi samalla matkustuskiellon.

Jonkun ajan kuluttua toimitettiin Kaasisen hallussa olevien tilien tarkastus ja silloin todettiin kavalluksia tapahtuneen sekä määrättiin Kaasinen vangittavaksi. Kavallettu määrä nousee kaikkiaan 66,500 markkaan.

Mihinkä K. on kavaltamansa varat käyttänyt, sitä ei voi tarkalleen sanoa, mutta suurin osa, ellei ehkä kaikki, on hän kuluttanut yksityiselämässään.

Juttu tulee esille ensimäisen kerran Kaavin varsinaisilla talvikäräjillä.

RAAKA HÄÄTÖ KOLARISSA

Helmik. 16 pnä tuli kaksi Kolarin poliisia Kolarin Kurtakossa olevaan taloon — jossa Kristian Heikkilä-niminen mies on asunut alaikäisten lastensa kanssa ja joka tila aikaisemmin lienee kuulunut H:n vanhemmille, mutta sittemmin siirtynyt kaupan kautta Trävaruaktiebolaget Torneo-nimiselle ruotsalaiselle puutavarayhtiölle — ja kihlakunnanoikeuden häätöpäätöksen nojalla Kolarin nimismiehen määräyksestä toimittivat häädön, vaikka Heikkilä oli poissa kotoa ja asunnossa olivat vain alaikäiset lapset. Poliisit irroittivat ikkunat ja ovet sekä asuinrakennuksesta että navetasta, ottivat ne mukaansa sekä poistuivat, jättäen lapset ja karjan oman onnensa nojaan, ilmoittaen kylmästi toimivansa "yhtiön takuulla." Näin jäivät lapset ja karja kurjaan tilaan, kylmälle alttiiksi. Vanhin lapsista kuitenkin laittoi peitteitä ja raanuja oven ja ikkunain eteen sekä myöskin eläinten suojaksi, niin että isä, joka oli ollut Ylitornion käräjillä, palatessaan kotiin vasta helmikuun 26 pnä saattoikin vielä löytää kaikki terveenä.

P.S. tietää, että Heikkilä oli kihlakunnanoikeuden häätöpäätöksestä vedonnut hovioikeuteen. Mutta puutavarayhtiö ei ollut jäänyt sitä odottamaan, vaan toimitutti tämän raa'an häädön tietenkin "täysin laillisilla perusteilla."

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

Copper Cliffilaiset
Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muut toajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

«Taylors»
Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne
— Juuri saapunut —
New Pack Hollannin silliä
Parhaat kalat tynnöreissä $1.75 tynnöri.
"TAYLORS"
Ruokatavakauppa.

Jos haluatte
parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.
THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

V. AHON
Parturiliike, Palloruuma ja TUPAKKAKAUPPA
Ruokaa ja huoneita saatavana samassa paikassa.
Mrs. A. KORHONEN,
78 Lang St., Cobalt, Ont.
Hinnat kohtuulliset.

Kulutusosuusruokala
tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.
Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
59 Palsam St. Box 520
Timmins Ontario.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.
A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

CANADASTA SUOMEEN
OSLON TAI KÖÖPENHAMINAN KAUTTA
Yhä lisääntyvän kannatuksen johdosta mikä meidän canadaisen reittimme osaksi on tullut on yhtiö lisännyt seuraavat matkavuorot Halifaxista suoraan Skandinaaviaan.
Purjehdukset Halifaxista, N. S.
S. S. UNITED STATES, Huhtikuun 18 p.
S. S. HELLIG OLAV, Joulukuun 5 p.
ALENNETUT KOLMANNEN LUOKAN edestakaisten matkain hinnat
Säästäkää $45.50 ja ostakaa edestakainen piletti Turkuun Hankoon, Helsinkiin tai Maarianhaminaan $183.00.
Erinomaiset mukavuudet kolmannessa luokassa. Hyttejä 2 ja 4 hengelle. Varatkaa hyttipaikka paikalliselta asiamieheltä niin aikaisin kuin mahdollista.
CANADASSA MAKSETTUJA PILETTEJÄ matkustusta varten Suomesta myydään kakkialle Canadaan.
Lähempiä tietoja saadaksenne kääntykää paikallisen asiamiehen puoleen tai kirjoittakaa yhtiön Canadan Pääkonttoriin:
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
461 Main St. Winnipeg.Can. 51 Upper Water St., Halifax, Can.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
ERICH J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

Vanha, tunnettu ERKKILÄN LIIKE
Omistajat: ERKKILÄ & MILTON
130 Cumberland Street S., Port Arthur, Ontario.
(Bay kadun kulmauksessa)
— Suosittelee —
MIESTEN JA POIKASTEN VAATETUSTAVARAKAUPPAA
joka on hiljan avattu aivan uusine tavaroineen ja ehdottomasti helpoimmilla hinnoilla, tavaran laatuun nähden paikkakunnalla.
Yksi ja sama hinta kaikille. — Ja —
CANADIAN NORTHERN HOTELLIA
rauhallisine ja puhtaine huoneineen.
— sekä —
KAHVILA-, VIRVOKE- JA TUPAKKAMYYMÄLÄÄ.

Kaikki sen jo tietävät
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Workseilta.
— Phone 2008 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA
Suomalainen Virvoitusjuomaliike
"HOWDY" uusi juoma.
SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.
STAR BOTTLING WORKS
P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

Suomalainen Ruokatavarakauppa
Halvin paikka ostaa kaikki ruokatarpeet.
Linjoille lähetetään myös huolellisesti ja nopeasti suoritetaan tilaukset.
INTERNATIONAL GROCERY
Omistajat: E. Seppälä ja E. Kotanen.
292 Bay St. — Puhelin 305 N. PORT ARTHUR, Ont.

NYLAND GROCERY
Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.
P. NYLAND
229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

MAX GREENBURG
60—4th Ave. Balsam kadun kulmassa. Suomalaisen haalin vieressä.
ENSILUOKAN SUUTARILIIKE, KENKIÄ JA MYÖS KUMIKENKIÄ KORJATAAN.
TIMMINS ONTARIO.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p. —6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.
X-Ray kuvia hampaista otetaan.

Autonajuriliike
Kuorma- ja matkustaja-auto on aina saatavana
Victor Olson — Ollikkala
— Puhelin 766 —
199 Secord St. Port Arthur, Ont.

NORTH CAFESSA
17 Lisgar St., saa mojakkaa ja aterioita suomalaiseen malliin. Hyvää kahvia ja leivoksia. Hilja Palkki. Phone 1398. — P. O. Box 1369.
Huom.! Pallonpelaajille työtä samassa paikassa.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Skandinavian Health Home. Hieromalaitos, Copper Cliff Road, Proctorin haussi. Parannettu paljon vaikeita tauteja. Huom.! Tilaa sisäpotilaille. — 10 vuoden kokemus.

Ida ja Otto Ylönen.
Phone 1031. Box 1111, Sudbury, Ontario.

Sudbury Baking Co. suosittelee tuotteitaan. 27 Durham St., Box 429, Sudbury. Tel. 1854.

Teen kaikkea suutarin ammattiin kuuluvaa työtä. 29 Durham St.— P. O. Box 778. Sudbury. Telephone 1892. E. HILLMAN.

Luontainen hoitaja ja hieroja ottaa vastaan potilaita 22 Monk St. Sudbury Starin vieressä (räätäli Nurmisen yläkerrassa), Box 1908. Telephone 1696. Miss Taimi Valo.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Leninkiompelua ottaa vastaan Elna Nyman, 315 Dufferin St., Port Arthur, Ont.

Autonajuri Hj. Saari tavattavissa päivisin ja öin. Asunto 94 Ontario St., Port Arthur. Puhelin 2779 N.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

Puusahuuta tekee T. Soini 187 Robertson St., Fort William, Ont. Puhelin 3495 S.

Räätäliliikkeeni sijaitsee 631 Simpson St. (vastapäätä poikataloa). Suuri varasto kankaita ja työ taataan. Simpson Taylor. Puhelin 1185 S. Matti Maine.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

Annan hierontaa. Hilja Lötjönen 318 Ogden Ave., Fort William, Ont. — Puhelin 3112 S.

TIMMINS, ONT.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 53—4th Ave., Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 46—4th Ave., J. Oksanen.

Hieroja ja luonnonparantaja Mrs. A. Aarnio, ottaa vastaan potilaita 61—4 Ave. Box 914.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on
CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

UUSI VOIMAKKUUDEN JA HERMOSTON RAKENTAJA

On ihmeteltävää kuinka nopeasti tämä uusi lääke vahvistaa heikkoja, hermostuneita, väsyneitä ja lamaantuneita ihmisiä. Se tekee työn ja tekee sen nopeasti.

Veren tulee saada rautaa ja hermoston fosforia. Nuga-Tone antaa rautaa verelle ja fosforia hermoille. Tuhannet ihmiset ottavat tätä tieteellistä lääkettä ja saavat siitä terveytensä muutaman päivän sisällä. Lukijamme tulevat tuntemaan Nuga-Tonen vaarattomaksi, mieluisaksi ja voimakkaaksi lääkkeeksi, joka antaa hyvän ruokahalun ja vahvistaa hermoja, lihaksia ja ruumista nopeasti. Se antaa virkistävän unen, vahvistaa maksaa ja suolistoa sekä järjestää vatsan toimintaa. Nuga-Tonen valmistajat tietävät hyvin mitä se voi saada aikaan sellaisissa tapauksissa ja sentähden he vaativat kaikkia apteekkeja takaamaan sen tai palauttamaan rahanne, jos ette sattuisi olemaan tyytyväiset sen tuloksiin. Katsokaa takausta jokaisessa paketissa. Suositeltu, taattu, myytävänä kaikissa apteekeissa.

Sudbury-ympäristö

Kuutamotanssit torstaina Vapaustalolla ryöstövalssin kanssa. Alkaa tavalliseen aikaan. Kinnunen soittaa. Pääsymaksu 25 senttiä kaikilta.

Nahkapoikia harjoitellaan joka ilta, paitsi ei torstaina. Kaikki avustajat saapukoot kello 7 laulamaan.

Laulajat, harjoituksia ei ole tällä viikolla. Mutta ensi maanantaina taas aletaan täydellä voimalla.

Nahkapoikia, kaunis laulunäytelmä neljässä näytöksessä esitetään ensi lauantaina. Ostakaa pääsyliput etukäteen, että ei tule liikaa kiirutta ovella. Liput maksaa 50 senttiä etukäteen, ovella 60 senttiä, seisomapaikat 40. Huomautamme vielä, että kappaletta ei esitetä kuin tämän ainoan kerran. Alkaa täsmälleen kello puoli 9.

Osaston työkokous pidetään ensi sunnuntaina alkaen kello 8 illalla. Kokouksessa tulee esille useita tärkeitä asioita. M.m. keskustellaan ja päätetään Kommunistipuolueen osaston ja Finnish Organization of Canadan osaston välisestä toiminnan järjestämisestä. Jäsenet saapukaa kokoukseen niin runsaslukuisena kuin mahdollista, ja tuokaa uusia jäseniä tullessanne.

Sunajatsenin muistoa tulevat täkäläiset kiinalaiset juhlimaan Kiinan konsulin kehotuksesta ensi sunnuntaina, huhtik. 12 p:nä. Kaikki kiinalaiset ravintolat tulevat olemaan suljettuna sunnuntai-iltapäivällä klo 2 kello 4.30.

Samaten tulevat kiinalaiset kautta maan tekemään, juhlimaan Kiinan suurimman vallankumousmiehen, Sunjatsenin muistoa.

Työttömyystilanne, joka on viimeisten viikkojen aikana ollut monessa suhteessa hyvin tiukka, on vähitellen paranemaan päin. Rautateitten kunnossapitotoimiin, ja samaten haapaisten paperipuitten tekoon on päässyt useita satoja miehiä. Radankorjaajille sanovat maksettavan 25 senttiin tunnilta; paperipuun teossa taasen on kahdenlaiset "mahdollisuudet", joko kuukausipalkka tai urakkatyö. Edellisen taksan mukaan maksetaan 25—40 dollariin kuukaudelta, tietysti miehen työtehoisuuden mukaan; ja jälkimmäisen, se on urakkatyön tekijöille luvataan maksaa 2 dollaria 75 senttiä koortilta.

Tiukasta taloudellisesta tilanteesta johtunee se seikka, että tuomaspetterimäiset rosvousyritykset ovat viime aikoina olleet melko yleisesti päiväjärjestyksessä. Niinpä oli eräs tä Paris-kadun varrella asuvaa P. J. Cliff nimistä miestä koetettu ryöstää viime perjantai-iltana. Kun hän oli kotiinsa menossa Worthingtonaukeaa kello yhdentoista aikana hyppäsi kaksi miestä esiin kiven takaa ja vaativat häneltä rahaa. Cliff vakuutti miehille, ettei hänellä sitä ollut, jolloin toinen miehistä aikoi iskeä häntä, mutta Cliff antoikin hänelle sellaisen iskun, että mies näki parhaaksi livistää tiehensä. Toinen miehistä vielä koetti onneaan, mutta yhtä huonolla menestyksellä.

Tuokin tapaus päivänselvään osottaa, etteivät rosvot olleet mitään professonaaleja, vaan nähtävästi puutteenahdistamia työläisiä, jotka hädän tullen tietämättömyydessään turvautuvat jonkun pennin ryöstöhommiin.

Rakennuslupia oli rakennuksien tarkastaja maaliskuulla antanut seitsemälle uudelle rakennukselle, ja korkaus- tai laajennusluvan neljälle, joiden yhteinen kustannusarvio nousi 4,600 dollariin. Kokonaissumma on paljoa pienempi kuin viime vuoden maaliskuulla, jolloin uusiin rakennuksiin ja vanhojen korjaamiseen kulutettiin kaikkiaan 14,750 dollaria. Koko tämän vuoden ensimäisellä neljänneksellä on Sudburyssa rakennettu kaikkiaan 5,000 dollarin arvosta, verrattuna viime vuoden ensimäisen neljänneksen 18,550 dollarin arvoon. Tämän vuoden tammikuulla ei rakentamiseen kulutettu yhtään senttiä, ja helmikuulla kulutettiin ainoastaan 400 dollaria.

Kommunistit suunnitelleet kapinoita Bulgariassa

Sofia.— Viranomaiset ovat saaneet käsiinsä joukon asiakirjoja, joista käy selville, että kommunistit ovat suunnitelleet uusia selkkauksia Bulgariassa. Paperien joukossa olleen toimintaohjelman mukaan piti kapinat alottaa huhtikuun 15 p. Vidin- ja Vratsain piirikunnissa sekä luoteis-Bulgariassa. Yht'aikaa piti hävittää tärkeitä paikkoja rautateillä ja eräitä maantiesiltoja sekä katkasta sähkösanoma- ja puhenlinjohdot. Ministerit oli aikomus murhata.

Tuollaisia papereita, jos niitä todella on löydetty, tavataan löytää ainoastaan pyövelihallituksien provokaattoreilta.

Ilmotus

L. W. I. U. of Canada (Timminsin osaston) kokouksessa maaliskuun 29 p. 1925 päätettiin antaa paheksumislause Oskari Juntuselle sen johdosta kun hän ei ole selvittänyt asioitaan vaikka on niistä hänelle useamman kerran huomautettu. Samalla huomautetaan kaikkia työväenjärjestöjä, etteivät ota edellämainittua henkilöä järjestönsä jäseneksi ennenkuin toisin ilmoitetaan.

L. W. I. U. of Canada kokouksen valitsema komitea.
O. Männistö. A. Hautanen.
V. Valo.

Samalla huomautamme A. Törmäselle, että käy suorittamassa asiasi edellämainitulle järjestölle 14 vuorokauden kuluessa siitä kun tämä on ensikerta lehdessä julkaistuna.

L. W. I. U. of Canada kokouksen valitsema komitea.
O. Männistö. A. Hautanen.
V. Valo.

Halutaan

leipurityöntekijä kun ilmoittaa itsensä
W. Koivulalle
Box 113 Copper Cliff, Ontario.

Rahaa Suomeen

Kurssi
Smk. 39.10
Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksisät $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. NEIL, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS
Box 69. ——— Sudbury, Ont.

ESKIMOT SURMAAVAT TYTTÖLAPSIA

New York. — Tanskalainen tutkija Knud Rasmussen, jota pidetään auktoriteettina eskimoitten tapojen tuntemisessa, kertoo Hudsonin lahden tienoilla asuvilla eskimoilla olevan tapana nälänhädän aikoina surmata tyttölapsensa. Rasmussen on tehnyt laajoja tutkimusmatkoja Pohjan perillä. Viime matkalleen hän oli lähtenyt Gröönlannista, käynyt Baffinin maassa, sieltä poikennut Hudsonin lahden rantamilla, sitte pohjoisia seutuja kierrellen saapunut pohjos-Alaskaan.

Ollessaan Hudson lahden piirissä tutkimassa eskimoitten kieltä ja tapoja, kertoi hän saaneensa selville heillä olevan tapana surmata tyttölapsiaan, "joiden henkeä ei pidetä sen suuremmassa arvossa kuin minkään muun elukan". Silloin kun ei ole riittävästi ruokatarpeita, tytölapset tukehdutetaan kuoliaaksi, jos niitä ei jo ole luvattu miehelään.

Poikalapsia pidetään paljoa suurempiarvoisina, eikä hän tiennyt niitä koskaan surmatun.

"Niin omituiselta kuin heidän käsityksensä lastenmurhan moraalisesta oikeutuksesta tuntuneekin," sanoi Rasmussen, "osottavat he suurta hellyyttä lapsilleen. Tytöt tavallisesti joutuvat naimisiin jo 12 tai 13 vuotisina."

MAANJÄRISTYKSIÄ MEKSIKOSSA

Mexico City. — Ankaroita maanjäristyksiä on ollut Durangon maakunnassa. Chalchihuites niminen kauppala on melkein raunioina. Viimeinen järistys oli kovin; se hävitti kirkon ja pahoin vahingoitti muita rakennuksia. Muillakin paikkakunnilla maanjäristys teki vahinkoa.

Konsertti-iltaman

— antaa —

K. P. S. J. Port Arthurin os. Seka- ja Mieskuoro huhtik. 13 pnä kello 8.30 illalla osaston talolla

— OHJELMA —

Alkusoitto .... Orkesteri	**Soittoa,** Orkesteri
Sekakuoro	Mieskuoro
Kansainvälinen .... Sov. Paananen	**I i illalla** .... G. Genetz
Pellavan kitkijä .... Sov. Paananen	**Lorellei** .... F. Silcher
Illan tullen .... Säv. Sivori	**Duetto** naisilta, Yksin
Viulusoolo, Lehtonen.	**Viulusoolo,** R. E. Hulkko.
Mieskuoro	Sekakuoro
Islanti .... Henry Möller	**Vapauden vahti** ....Sov. I. Sahlman
Kansanlaulu .... Sov. Sivori	**Laululinnut** ....Säv. O. Lindblad
Poika raukka .... K. J. Möring	**Soi murhe kannel** ....Säv. E. Kauppi
Duetto naisilta ....Kevätsointuja	**Mandolini duetto,** Laukanen ja Miettinen.
Sekakuoro	Mieskuoro
Uusi Venäjä .... Säv. Lindroos	**Ahti** .... — — —
Orvon kyynel .... Säv. Paananen	**Kaiu soitto** ....Sov. R. Faltin
Salon ruusu .... — — —	Sekakuoro
	Muisto ....Säv. Lindroos
VÄLIAIKA	**Vapaa Venäjä** ....Säv. Kotskowski

SISÄÄNPÄÄSY 30 senttiä etukäteen ja 35 senttiä ovella.

TANSSIA JÄLKEEN KONSERTIN.

Port Arthurin osaston Seka- ja Mieskuoro.

LEVINE'S

ERIKOISIA HALVENNUKSIA

Pääsiäiseksi

Naisten ja Lasten Vaatteita ja Hattuja

Meidän kevätvarastomme on nyt täydellinen ja meille saapuu edelleen jotakin uutta joka päivä. Yleisesti käytetyin ja mukavin kaikista on Ensemble puvut, joita meillä on useita eri muoteja ja kokoja 46 asti ja hinnat $16.50 ylöspäin. Varasta ja värejä. Meillä on myöskin sangen sievä varasto takkeja, joitomme kuuluu monia huomattavia uutuuksia tehtyjä omassa liikkeessämme. Myyjänä tulee olemaan Miss Salo, joka ennen on ollut Parrys Dry Goods kaupassa Copper Cliffissä, palvelemassa suomalaisia ostajiamme.

LEVINE'S

17 Elm Street — SUDBURY — Phone 1509

Yliopisto-Apteekki Yhtiö

— ja —

Ulkolähetysliike

KUMMITAVAROITA:

Lasten peräruiskeita	35c
Korvaruiskeita	35c
Rintapumppuja	75c
Kummilankeja 5 tuum. pitkiä	35c
Kummisia vesipussia $1, $2,	$2.50
Kummiletkuja sekä päitä eri lajia, setti	$1.00
Pumppuja huuhteluun $1.30—	$2.00
Lasten tuttia	10c
Narri tuttia	25c
Varmuusesineitä miehille	$2—$4.00 tusina.
Varmuusesineitä naisille	25c, $1.50, $2.50 tusina.

Yliopisto Apteekkiyhtiö
JA ULKOLÄHETYSLIIKE
194 North Cumberland Street
PORT ARTHUR, ONT.

Halutaan tietää

Missä olet Emil Ahola Virtaalta Vaskivedeltä, käyttää myöskin nimeä Pirttimäki. Ole hyvä ja kirjoita vanhalle tuttavallesi.
Sulo Ruohonen, Kivikoski, P. O., Port Arthur, Ont.

Missä on serkkuni Väinö Kujanpää ja Arvo Perälä? Pyydän ilmottamaan olinpaikkanne jos ette itse tätä huomaa, niin pyydän jonkun heidän tuttavistaan ilmoittamaan osoitteella: **Mr. Salmon Paulasaari,** Bestel, Ont.

HUOMATKAA!

Otan vastaan kaikkea pesuun ja silitykseen kuuluvaa työtä ja karteenien pinnausta.
322 Richmond St., West
Toronto, Ont.

CANADIAN PACIFIC SAILINGS

ST. JOHNISTA, N. B.

Liverpooliin

Huhtik.	10	Montclare
Huhtik.	17	Montrose
Huhtik.	22	Montroyal

Cherbourgiin—Southamptoniin—Antwerpeniin

Huhtik.	8	Minnedosa
Huhtik.	16	Melita

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä
L. O. TREMBLAY,
District Pass. Agent
North Bay

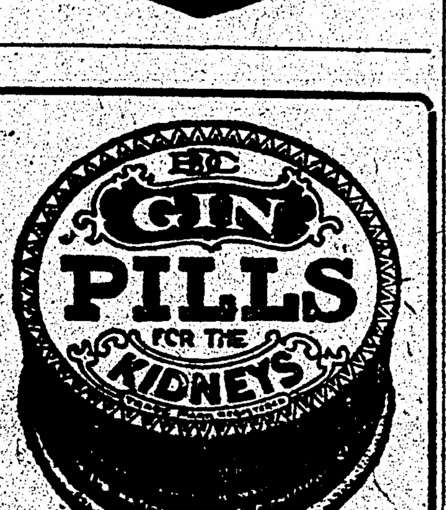

GIN PILLS'it ovat auttaneet tuhansia jotka ovat kärsineet kipua selässä, vaikeaa ja liian usein uusiutuvaa virtsantuloa tai muita munuais- ja virtsarakko häiriöitä. Gin Pills'it auttavat myöskin teitä. 50c boxi kaikissa lääke- ja rohdoskaupoissa.

National Drug & Chemical Co. of Canada, Ltd.
Toronto Canada.

ERICK PIIRAISEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Lännen suomalaiset, olen avannut

RÄÄTÄLILIIKKEEN

76 Cordova St. East. — Phone Sey. 8287. — Vancouver, B. C.

Valmistan kaikkea alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti vanhalla ammattimiehen kokemuksella. Siksi rohkenen pyytää suosiotanne. Uskon myös voivani kilpailla hinnoissa muitten kansallisuuksien kanssa.

J. GROHN.

Miehiä halutaan

Syerin haapapaperipuu kämpille katkasemaan ja kuorimaan $2.75 koortilta ja boonus. Alkaa huhtikuun 15 päivänä.

Mile 84, Sudbury Sub. Division C. N. R.

Lähellä Burwash asemaa.

Aika on huono

SIKSI OLENKIN PUDOTTANUT PUKUJEN

HINNAT ALAS!

Siis Port Arthurin ja ympäristön suomalaiset tilatkaa pukunne minulta. Saatte ne huomattavasti **halvemmalla** kuin muualta. HUOM.! Ensiluokan työ. Sopivaisuus taataan.

VÄINÖ SAHL
281 Bay Street. — Ensiluokan räätäliliike. — Port Arthur, Ont.

Tohtori W. S. PICKUP,

LÄÄKÄRI JA KIRURKI ja Specialisti Ihotaudeille.
112 Frederika Street. — Puhelin S. 520. — Länsi Fort Williamissa

Myytävänä

160 eekkerin farmi, koskettaen Webbwoodin etelärajaa. 30 eekkeriä puhdistettua. Erityisen hyvä laidunmaa helposti puhdistettavissa. Suuri metsäosuus. Kysykää
R. Thompson, Webbwood, Ont.

Parturiliikkeeni

sijaitsee
7 Durham St.
Sudbury, Ont
IVAR SALO.

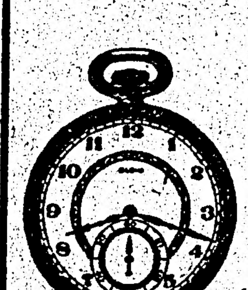

Kelloseppä
A. Heiskanen
7 Durham St.
Sudbury, Ont

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

Nälkäiset

ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Tri H. KOLJONEN

Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Nuga-Tone

TULOKSET 20 PÄIVÄSSÄ Tahi Rahanne TAKAISIN

Kun tunnette terveytenne menettäneeksi ja olette kipeä ja väsynyt nauttimaan lääkkeitä, joista ei ole mitään hyötyä—nauttikaa silloin Nuga-Tonea, lääkettä, joka panee vireille heikosti toimivat elimet, kiihoittaa ruumiin eri toimia ja auttaa koneistoa tekemään työnsä juuri niin kuin Luonto on tarkoittanut sen tehtäväksi.

Nuga-Tone vahvistaa suolistoa toimimaan luonnollisesti, kiihoittaa verenkiertoa, vahvistaa vatsaa, antaa hyvää ruokahalua ja auttaa ruuansulatusta. Se ehkäisee puhistuksen ja kaasun vatsasta tahi suolistosta, poistaa pahanhajuisen hengityksen ja limaisen kielen, parantaa päänsäryn ja poistaa kellertävän värisen ihon, kun se johtuu umpitaudista tahi sairaloisesta erottamisesta. Nuga-Tone on yksi parhaimpia lääkkeitä antamaan Teille enemmän tarmoa, voimaa, rohkeutta ja yritteliäisyyttä. Ottakaa sitä muutamia päiviä, ja sitten huomatkaa muutos itsessänne—Te tulette olemaan iloisempi, onnellisempi ja tulette pitämään elämmän elämisen arvoisena.

Fig. 1
13½ in.
188 ll.

Nuga-Tone sisältää erikoisen lajin RAUTAA tehdäkseen punasta, tervettä verta. Se on Rauta, joka panee terveen värin poskiin ja antaa voimaa ja tarmoa lihakaiin ja koko ruumiiseen. Nuga-Tone sisältää myöskin lääkelajin FOSFORIA—ainetta, joka on suuresta merkityksestä ruumiin hermostolle. Tämän lisäksi Nuga-Tone sisältää KUUSI muuta arvokasta laaketta. Naita erinomaisia perusaineita käyttävät monet parhaimmat tohtorit yli koko maailman auttaakseen Luontoa rakentamaan ja voimistuttamaan ruumista.

Nuga-Tone on erään Tohtorin erikoinen lääkemaarays, jonka han on suunnitellut enemmän kuin 35 vuotta sitten ja määrännyt sitä potilailleen suurella menestyksellä. Tuhannet miehet ja naiset ylistävät Nuga-Tonea ja se on niin hyvää että ainoastaan yksi henkilö joka kolmesta sadasta on koskaan vaatinut rahojaan takaisin. Miksi? Siksi, että se on antanut heille paremman terveyden, enemmän voimaa ja suuremman onnen. Nuga-Tone sisältää luonnonomaisen ansion ja sen täytyy näyttää arvonsa toteen Teidänkin sairaudessanne, tahi muuten se ei maksa Teille penniäkään.

Meidän Rahanpalautus Takauksemme! Nuga-Tonen hinta on $1.00 pullolta, postikulut ja tulli vapaasti. Jokainen pullo sisältää 90 tablettia — yhden kuukauden hoidon. Te voitte ostaa 6 pulloa viidellä ($5.00) dollarilla. Ottakaa Nuga-Tonea 20 päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiinne, niin palauttakaa loppu lääkkeestä ja me palautamme Teille rahanne takaisin. Rohdoskauppiaat myyvät myöskin Nuga-Tonea samoilla ehdoilla ja sopimuksella. Katsokaa sopimusta paketissa.

20 PÄIVÄN RAHANPALAUTUS TAKAUSKUPONKI

NATIONAL LABORATORY, Dept. Fia. 21 —1018 S. Wabash Ave., Chicago.

HYVÄT HERRAT: Mukana seuraa $.............. jolla summalla lähettäkää minulle.............. pulloa Nuga-Tonea, postikulut ja tulli vapaasti. Minä otan Nuga-Tonea 20 päivää ja ellen ole täysin tyytyväinen, niin palautan lopun lääkkeestä takaisin ja Te palautatte minulle rahat.

Nimi..............................

Osoite..............................

Kaupunki.............................. Valtio..............................